

Iedereen doet mee

Bouwen aan inclusieve
leeromgevingen

COLOFON

Stichting Samenwerkingsverband Passend Onderwijs VO-VSO Helmond-Peelland

Deurneseweg 13

5709 AH Helmond

0492 792700

vo@peellandvo.nl

www.swvhelmondpeellandvo.nl

Nummer samenwerkingsverband : VO3008

Bestuursnummer : 21434

Kamer van Koophandel : 17111027

OPDC Plusvoorziening Onderwijsinstelling brin: 32GN

BESLUITVORMINGSTRAJECT:

(voor proces van totstandkoming, zie bijlage 2)

Scholenoverleg	positief advies	31 maart 2026
Raad van Aangeslotenen	instemming	7 april 2026
Gemeenten (OOGO)	overeenstemming	9 april 2026
SWV Helmond-Peelland PO	overeenstemming	9 april 2026
OPR	instemming	14 april 2026
Toezichthoudend Bestuur	goedkeuring	15 april 2026
Dagelijks Bestuur	vastgesteld	17 april 2026

Voorwoord

Voor u ligt het nieuwe ondersteuningsplan van SWV Helmond-Peelland VO.

In tien jaar passend onderwijs hebben wij veel bereikt. In het afgelopen schooljaar is met allerlei stakeholders kritisch gekeken naar waar we staan en waar we naartoe willen. Het samenwerkingsverband was er altijd al voor de leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben en dat blijft de komende jaren ook zo. Maar wij willen er voor alle leerlingen zijn; geen uitzonderingen meer.

Dit ondersteuningsplan ademt beweging: vanuit Passend Onderwijs naar steeds Inclusiever Onderwijs. Elke leerling toegang tot een inclusieve leer- en leefomgeving; dát is de nieuwe ambitie waaraan we samen verder bouwen. Scholen en schoolbesturen van ons samenwerkingsverband willen meer leerlingen onderwijs laten volgen op een reguliere school. Deze collectieve ambitie vraagt om nieuw denken, nieuwe oplossingen en de moed het anders te gaan doen. We staan op een kantelpunt en zetten de transformatie in naar een inclusief onderwijssysteem. Deze innovatie is onomkeerbaar en vraagt om loslaten van het oude om iets nieuws te omarmen. En wát die inclusieve leeromgeving precies is, dat is nog niet eens geheel duidelijk. Dat voelt onzeker en ook wel ongemakkelijk. En toch gaan we op weg!

Inclusief Onderwijs betekent overigens niet alle leerlingen allemaal in dezelfde klas en het betekent ook niet dat de gespecialiseerde voorzieningen

verdwijnen. Het betekent wel dat we kritisch reflecteren op hoe normen worden opgelegd aan leerlingen en hoe we omgaan met leerlingen die niet aan die norm voldoen. Verschillen nemen wij voortaan als norm.

Bovendien is de urgentie net zo groot als de ambitie. Als we niets veranderen, groeit het vso verder en komt de houdbaarheid én betaalbaarheid van ons systeem in gevaar. Daarom kiezen wij als samenwerkingsverband in de komende planperiode voor een heldere koers: we maken bewust nieuwe keuzes over inzet van expertise en middelen; het organiseren van ondersteuning en we gaan minder verwijzen. Een beweging van 'verwijzen als het niet meer gaat' naar 'ondersteuning organiseren zodat het wél gaat'.

Onze gezamenlijke opdracht is uitdagend: inclusieve leeromgevingen realiseren, mét een gezonde financiële basis. Op weg naar anders

Iedereen doet mee

Bouwen aan inclusieve leeromgevingen

denken en anders doen. Dat doen we ook met andere taal. Geen taal die vastlegt met woorden die afsluiten, maar taal die blootlegt met woorden die de dialoog openen. En met die taal hebben wij geprobeerd dit plan te schrijven en hopen van ganser harte dat het lezen van ons ondersteuningsplan inspireert om mee te doen. Want: iedereen doet mee, toch?

Jos Gerards, directeur-bestuurder a.i.
SWV Helmond-Peelland VO

Voorwoord	3				
Leeswijzer	5				
1. Wie we zijn	6				
1.1 Wettelijke kaders	7				
1.2 Regio en cijfers	8				
2. Waar we nu staan	9				
2.1 Realisatie passend onderwijs	9				
2.1.1 De basis is op orde	9				
2.1.2 Terugblik op ambities	12				
2.1.3 Terugblik in cijfers	13				
2.1.4 Wat waren de verwijfsgronden?	16				
2.1.5 Wat kan beter volgens de leerlingen?	17				
2.1.6 Wat moet beter volgens de inspectie?	17				
2.2 Wat we meenemen	18				
3. Bouwen aan inclusie	20				
3.1 Wat deze opdracht van ons vraagt	20				
3.2 Hier staan we voor	21				
3.3 Hier gaan we voor	22				
3.4 Hoe krijgen we dit voor elkaar (veranderkunst)?	23				
4. Koers, ambities en doelen 2026-2030	24				
4.1 Wat we willen	24				
4.2 Ambities	26				
4.3 Onze doelen en activiteiten	27				
4.3.1 Ambitie 1: Versterken van vo als eerste route	27				
		4.3.2 Ambitie 2: Bouwen aan inclusieve leeromgevingen	32		
		4.3.3 Ambitie 3: Verbinding en samen	34		
		4.4 Ieders rol in deze beweging	37		
		4.4.1 Rol van de bureauorganisatie	37		
		4.4.2 Rol van scholen en schoolbesturen in het vo	38		
		4.4.3 Rol van scholen en schoolbesturen in het vso	39		
		4.4.4 Rol van jeugdhulppartners	40		
		4.4.5 Rol van gemeenten	40		
		5. Kwaliteitsbeleid	41		
		5.1 De PDCA-cyclus als kompas	41		
		5.2 Borging van de wettelijke opdracht	41		
		5.3 Verantwoording en gesprekkencyclus	42		
		5.4 Leren en experimenteren met lef	42		
		6 Organisatie	44		
		6.1 Formele inrichting en rechtsvorm	44		
		6.3 Medezeggenschap	44		
		6.4 Bureauorganisatie	46		
		6.5 Procedure toelating en criteria	46		
		6.5.1. Adviesteam	47		
		6.5.2. Toewijzingscommissie (TC)	47		
		6.5.3. Residentiële plaatsingen	48		
		6.5.4. Terugkeerbeleid vso-vo	48		
		6.5.5. Ondersteuning praktijkonderwijs (pro)	48		
		6.5.6. Lwoo – opting out	49		
		6.6 Opdc	49		
		6.7 Extern toezicht	49		
		6.8 Adviesorganen (netwerk)	50		
		6.9 Regionale en landelijke samenwerking (netwerk)	50		
		7. Financiën	51		
		7.1 Financiële inrichting	51		
		7.2 Inkomsten	52		
		7.3 Inzet middelen (verdeling en toedeling)	52		
		7.3.1 Verplichte afdracht	53		
		7.3.2 Hybride allocatie middelen	53		
		7.4 Meerjarenperspectief	56		
		7.4.1 De uitgangspunten op een rij	56		
		7.4.2 Leerlingen (prognose aantallen in tabel)	57		
		7.4.3 Globale Meerjarenbegroting (prognose)	59		
		7.4.4 Meerjarige: afdracht (prognose)	61		
		7.5 Rechtmatige verantwoording	61		
		7.6 Doelmatige verantwoording	62		
		Bijlagen	63		
		Bijlage 1: Afkortingenlijst ondersteuningsplan	63		
		Bijlage 2: Proces totstandkoming ondersteuningsplan 2026–2030	64		
		Bijlage 3: Kwaliteitskader en oordeel Inspectie van het Onderwijs	66		
		Bijlage 4: Lijst van scholen en besturen	69		
		Bijlage 5: Kader van de basisondersteuning	71		
		Bijlage 6: Overlegstructuren	73		
		Bijlage 7: Klachten, bezwaar en beroep	76		
		Bijlage 8: Samenwerken aan een sterke doorgaande lijn po-vo	77		

Elk samenwerkingsverband is bij wet verplicht¹ om minimaal eens in de vier jaar een ondersteuningsplan (OSP) vast te stellen. Een ondersteuningsplan is een uitgebreid document, met veel bijlagen en de nodige verplichte² onderdelen. Er wordt in beschreven wat de basisondersteuning is die iedere school binnen het SWV biedt en welke extra ondersteuning beschikbaar is. Er staat in wat de procedure³ en criteria zijn hoe wordt beoordeeld of leerlingen in aanmerking komen voor plaatsing op praktijkonderwijs (pro), voortgezet speciaal onderwijs (vso), of hoe ze in aanmerking komen voor extra ondersteuning. Ook het beleid voor overstap van basis- of speciaal onderwijs naar voortgezet onderwijs en de procedure van terugplaatsing vanuit het vso naar het regulier voortgezet onderwijs moet zijn beschreven. En – niet onbelangrijk – op grond van welke procedure en criteria de beschikbare middelen worden verdeeld en ingezet.

Om het plan beter leesbaar en toegankelijk te maken, geven we hier een korte toelichting. We beschrijven in dit ondersteuningsplan op hoofdlijnen wat we willen bereiken en waarom dat belangrijk is. Het is daarmee een strategisch en meerjarig koersdocument: het geeft richting en kaders en is als dusdanig geen uitgewerkt uitvoeringsplan. We verwijzen daarbij regelmatig naar achterliggende kernnotities en bijlagen. In dit ondersteuningsplan staan acties slechts op hoofdlijnen geformuleerd en gekoppeld

aan de beoogde resultaten. De concrete vertaling naar uitvoering volgt in jaarplannen in samenwerking met stakeholders. Daar werken we per jaar uit welke stappen we zetten, wie waarvoor aan zet is en hoe we de voortgang volgen.

- Wanneer we spreken over het team en de bureauorganisatie van SWV Helmond-Peelland, gebruiken we de termen 'bureau' en 'bureauorganisatie' door elkaar. Beide verwijzen naar het centrale loket en het team van het samenwerkingsverband dat scholen ondersteunt, ondersteuning organiseert en de uitvoering van het ondersteuningsplan faciliteert. Gaat het over de scholen en de bureauorganisatie samen, dan wordt 'wij' of 'samenwerkingsverband (SWV) Helmond-Peelland VO' gebruikt.
- Met 'samenwerkingspartners' bedoelen we alle (netwerk)partners in de regio én daarbuiten met wie we samenwerken.
- Als we in dit plan 'zij' of 'haar' schrijven, bedoelen we ook 'hij' of 'hem' en ook 'die' en 'diens'.
- Waar we 'ouders' noemen, bedoelen we ook verzorgers, of voogdij en de mensen om de leerling heen die een rol spelen in het leren en het welbevinden. Dus de kring (het systeem) van betrokkenen die een leerling ondersteunt.
- In passages over specifieke onderwijssituaties gebruiken we 'leerling'; wanneer het breder is dan alleen de onderwijssituatie, spreken we over 'jongeren'.

- Voor het gemak is ook een afkortingenlijst opgenomen als bijlage 1.
- We gaan ervan uit dat de lezer op hoofdlijnen bekend is met de context van passend en inclusief onderwijs. We gebruiken de termen passend en inclusief allebei: passend onderwijs realiseren is onze wettelijke verplichting en de beweging naar inclusief onderwijs is onze gezamenlijke opdracht.

Tot slot: veel van onze huidige activiteiten en werkzaamheden lopen in de komende beleidsperiode ongewijzigd door en worden in dit plan niet apart of specifiek beschreven. In dit ondersteuningsplan richten we ons vooral op wat we anders gaan doen en op wat we aantoonbaar beter willen organiseren.

¹ WVO artikel 2.47 lid 8 en lid 7a.

² WVO artikel 2.47 lid 9

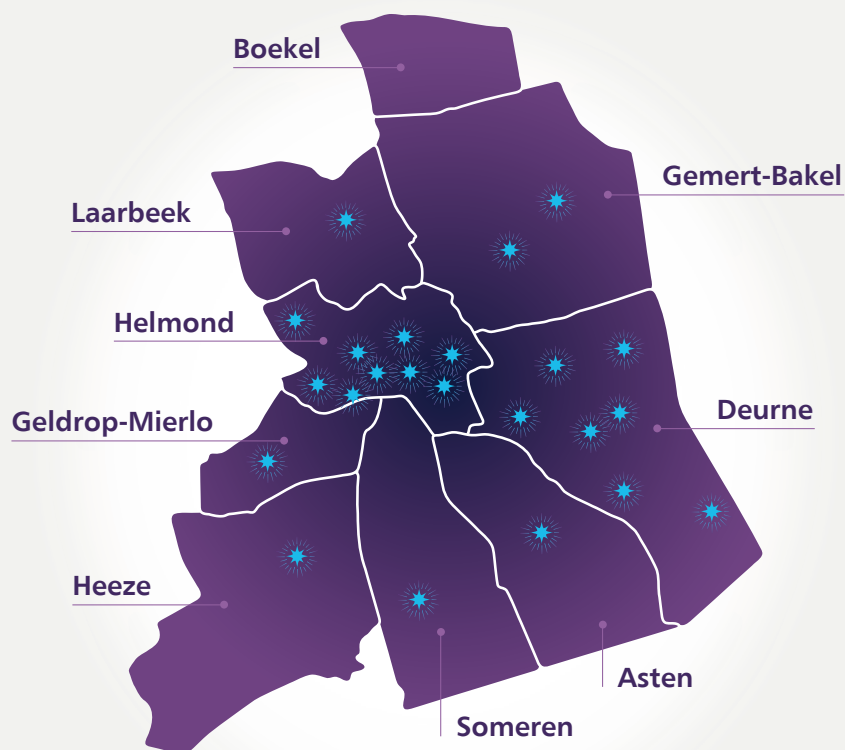
³ WVO artikel 2.47 lid 7c

Wie we zijn

Stichting samenwerkingsverband Helmond-Peelland VO is het samenwerkingsverband van scholen voor (speciaal) voortgezet onderwijs in Helmond-Peelland. Onze 8 schoolbesturen stellen zich ten doel passend (en steeds inclusiever) onderwijs te realiseren voor alle jongeren in onze 9 gemeenten.

Het samenwerkingsverband bestaat uit 25 scholen voor regulier- en speciaal voortgezet onderwijs die onderwijs en passende ondersteuning bieden aan bijna 14.000 leerlingen. Een overzicht van onze scholen is te vinden in bijlage 4.

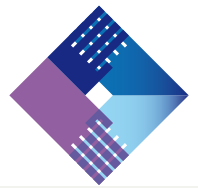
De scholen worden hierbij ondersteund door het bureau van het samenwerkingsverband. Specialisten van dit bureau denken mee bij de ondersteuning aan leerlingen en het bureau beoordeelt via de Toewijzingscommissie (TC) ook de toelaatbaarheid tot arrangementen, praktijkonderwijs (pro) en het speciaal voortgezet onderwijs (vso).

De basis is 'gewoon heel goed onderwijs'. Onze wettelijke opdracht is een dekkend aanbod te realiseren om alle leerlingen passend onderwijs te kunnen bieden en onze maatschappelijke opdracht is om de beweging richting inclusief onderwijs te maken. Dat vraagt dat professionals en teams de context en leeromgeving aanpassen, zodat leren en ontwikkelen voor alle leerlingen mogelijk is en blijft.

In lijn met de governancecode⁴ funderend onderwijs nemen de deelnemende schoolbesturen samen verantwoordelijkheid voor alle leerlingen in de regio. Schoolbesturen werken, samen met andere (onderwijs)organisaties, aan een regionaal dekkend, kwalitatief hoogstaand en divers aanbod en het intern toezicht ziet hierop toe.

⁴ Governancecode Funderend Onderwijs (2025)

1.1 WETTELIJKE KADERS

Wij zijn samenwerkingsverband (SWV) passend voortgezet onderwijs voor de regio Helmond-Peelland, dat conform lid 5 van artikel 2.47 van de wet op het voortgezet onderwijs (WVO) in stand wordt gehouden door de verplicht aangesloten besturen met één of meer scholen voor voortgezet (speciaal) onderwijs.

Ons samenwerkingsverband dient⁵ een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen (regionaal dekkend aanbod) binnen en tussen de scholen te realiseren zodat leerlingen (ongeacht de zwaarte van de ondersteuningsvraag) een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doormaken en allemaal een zo passend mogelijke plaats in het onderwijs krijgen. Het samenwerkingsverband is ook wettelijk verantwoordelijk voor het verdelen⁶ en toewijzen van ondersteuningsmiddelen en ondersteuningsvoorzieningen aan de scholen.

In deze opdracht hebben schoolbesturen (scholen) en de bureauorganisatie ieder een eigen rol. In deze rolverdeling volgen wij het programma van eisen⁷ voor schoolbesturen en samenwerkingsverbanden passend onderwijs. Scholen en schoolbesturen zijn als eerste aan zet in de dagelijkse onderwijspraktijk. Onze scholen zijn gericht op de optimale ontplooiing van alle leerlingen, passend bij hun capaciteiten, gericht op het behalen van een diploma (speciaal) voortgezet onderwijs of getuigschrift. Als het behalen van een startkwalificatie (16 jaar) niet

mogelijk is, is het doel de leerling voor het 18e levensjaar⁸ toe te leiden naar een arbeidsplaats of een vorm van dagbesteding (en begeleid wonen).

De bureauorganisatie voert de wettelijke taken uit door ondersteuning in en rond de scholen te organiseren en toe te wijzen. De bureauorganisatie ondersteunt door expertise te organiseren, middelen doelgericht in te zetten, samenwerking te faciliteren en de verbinding met partners te leggen. Het Adviesteam adviseert bij ondersteuningsbehoefte(n) van leerlingen⁹ en versterkt scholen met preventieve consulten, arrangementen en voorzieningen, zodat er in de regio een dekkend en passend aanbod beschikbaar is. De Toewijzingscommissie (TC) beoordeelt de toelaatbaarheid tot het praktijkonderwijs (pro) en het voortgezet speciaal onderwijs (vso) en geeft daartoe toelaatbaarheidsverklaringen (tlv) af.¹⁰

Uiteindelijk realiseren wij onze opdracht alleen maar in goede samenwerking met jongeren en ouders. We werken bovendien samen met gemeenten, jeugdprofessionals, jeugdhulp, leerplicht en andere samenwerkingspartners in het netwerk en de Brainportregio. In doorgaande lijn werken wij samen met SWV Helmond-Peelland PO en het mbo. We stemmen doelen en activiteiten af en trekken gezamenlijk op, zodat ondersteuning beter aansluit en overgangen soepel verlopen.

⁵ WVO artikel 2.47 lid 2

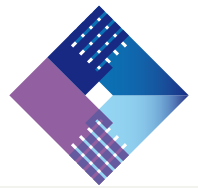
⁶ WVO artikel 2.47 lid 7b

⁷ Programma van eisen voor schoolbesturen en samenwerkingsverbanden passend onderwijs (OCW, 2024).

⁸ Uitstroom op 18 jarige leeftijd is ons uitgangspunt. Bij sommige leerlingen (bijvoorbeeld voor ernstig meervoudige beperkte leerlingen (EMB) is een latere uitstroomleeftijd tot maximaal 20 jaar wettelijk toegestaan.

⁹ WVO artikel 2.47 lid 7d,

¹⁰ WVO artikel 2.47, lid 13

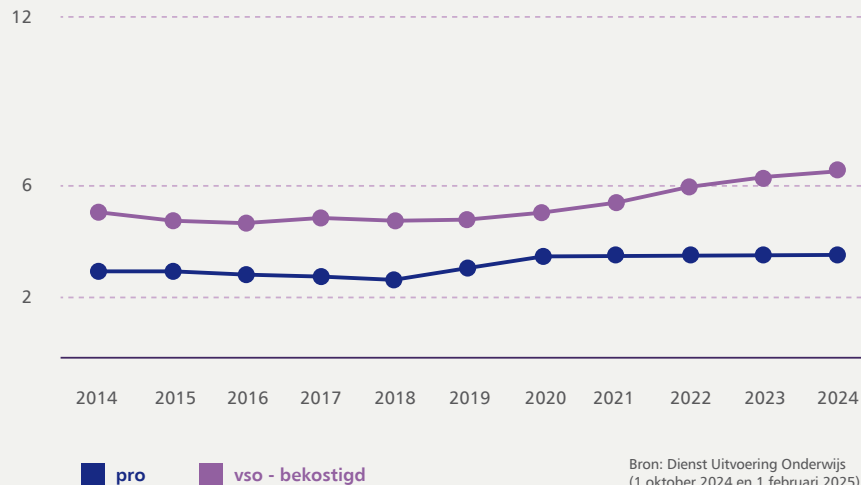
1.2 REGIO EN CIJFERS

Onze regio bestaat uit 9 gemeenten: Asten, Boekel, Deurne, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende (postcode 5591), Helmond, Laarbeek en Someren.

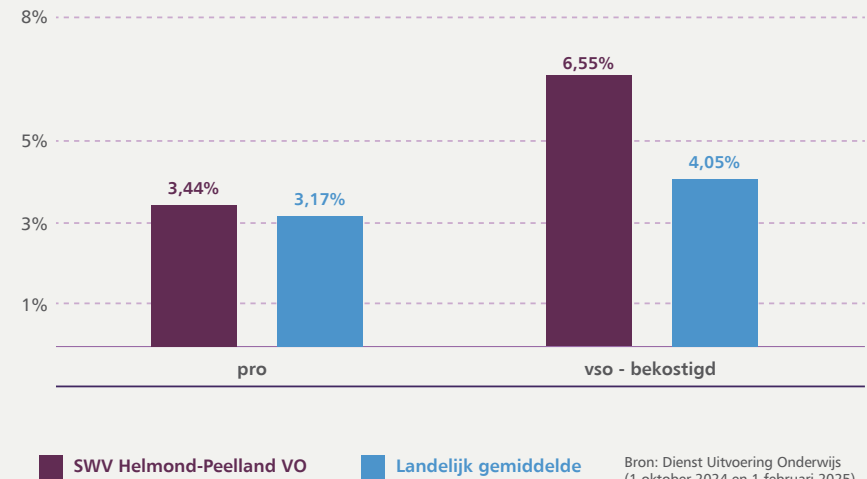
Wij maken samen met Eindhoven en Kempenland onderdeel uit van de zogenaamde 'Brainport-regio' waarin onder andere ASML een belangrijke factor is die ook effect heeft op onze leerlingenpopulatie. In de regio volgen circa 14.000 leerlingen voortgezet (speciaal) onderwijs. Daarvan zaten er op 1 februari 2026 864 leerlingen op een school voor voortgezet speciaal onderwijs (vso) en volgden 436 leerlingen

praktijkonderwijs (pro). De deelname aan het vso is in de afgelopen jaren flink gegroeid. Met 6,6% aan vso-leerlingen (in 2026 zelfs al 6,9%) zitten we flink boven het landelijk gemiddelde van 4,05%. Dat is ook behoorlijk prijzig. In de komende planperiode hopen wij het percentage deelname vso terug te brengen tot 5,2% in 2030 en in 2035 liefst tot het landelijk gemiddelde (4,1%).

Deelnamepercentage

Deelnamepercentage

De afgelopen jaren hebben we een stevige basis gelegd voor passend onderwijs in de regio Helmond Peelland en eerste stappen in de route naar inclusie. Ons ondersteuningsplan 2022-2026 fungeerde hierbij als leidraad, met ambities gericht op het versterken van de samenwerking, het onderwijsaanbod en de ondersteuningsstructuur. In dit hoofdstuk maken we de balans op van de planperiode 2022–2026. Hierbij nemen we ook het oordeel en de bevindingen van de onderwijsinspectie¹¹ mee. De terugblik en stand van zaken is het vertrekpunt van dit ondersteuningsplan.

2.1 REALISATIE PASSEND ONDERWIJS

De kern is helder: de vso-deelname is vanuit het realiseren van passende onderwijsplekken voor iedereen in de afgelopen jaren sterk gegroeid en ligt inmiddels rond de 6,9%. Dat is hoger dan we willen en vraagt om een gerichte aanpak; zeker in relatie met onze nieuwe inclusie opdracht. Deels lukt dit nu ook al, want we zien in 2025 een belangrijke omslag: het aantal nieuwe aanvragen voor een toelaatbaarheidsverklaring (tlv-vso) door het vo (de zij-instroom) is bijna gehalveerd. Dat laat zien dat daarop gerichte sturing in 2024 en 2025 eerste effecten heeft gesorteerd. Nadere analyses geven richting aan wat in de komende planperiode nodig is om de totale vso-deelname daadwerkelijk te laten dalen.

2.1.1 De basis is op orde

Een sterke basisondersteuning vormt het fundament van inclusieve scholen. Basisondersteuning is het door het samenwerkingsverband afgesproken geheel van voorzieningen plus de preventieve en curatieve maatregelen binnen de ondersteuningsstructuur van de school die planmatig, eventueel met ketenpartners, wordt uitgevoerd waarbij handelingsgericht en oplossingsgericht werken de standaard is. De basisondersteuning wordt bekostigd uit de reguliere middelen die de school van overheidswege in de lumpsum ontvangt, aangevuld met een budget voor extra ondersteuning vanuit het samenwerkingsverband. Voor onze vmbo-scholen zijn voor de extra ondersteuning middelen voor lwoo beschikbaar. Het samenwerkingsverband heeft gekozen voor 'opting-out' en verdeelt deze middelen op basis van een verdeelsleutel gebaseerd op het aantal leerlingen in het 3e en 4e leerjaar (populatiebekostiging).

Schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit van uitvoering en borging van deze basisondersteuning en extra ondersteuning. Wij meten de kwaliteit periodiek via Perspectief op School (POS). De kwaliteit van de basisondersteuning blijkt in 2025 op alle scholen in orde. De beschrijving van de basisondersteuning is in 2026 opnieuw beschreven en herijkt mede gebaseerd op de landelijke norm¹². In schooljaar 2026-2027 zal de kwaliteit van de

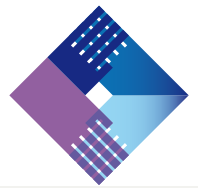
basisondersteuning op onze scholen opnieuw worden gemeten via de systematiek van 'Perspectief op School'; deze keer gebaseerd op de nieuwe eisen en standaard.

Alles is erop gericht jongeren in hun eigen omgeving zo goed mogelijk te helpen. Scholen hebben een zorgplicht. Dat betekent dat de school verantwoordelijk is om een passende onderwijsplek te bieden. De ondersteuningspiramide maakt inzichtelijk dat voor leerlingen die meer ondersteuning nodig hebben extra ondersteuning op alle scholen beschikbaar is of via arrangementen beschikbaar wordt gemaakt. Een deel van de leerlingen heeft dusdanige zware ondersteuningsbehoefte(n) dat intensieve ondersteuning en een speciale setting nodig is.

De ondersteuning is dus verdeeld in een aantal niveaus. De meeste activiteiten die scholen voor jongeren organiseren zijn ingebed in de organisatiestructuur van de school, zoals het ondersteuningsaanbod binnen of naast de reguliere lessen. Voorbeelden hiervan zijn een goed klassenmanagement, pedagogisch handelen, differentiëren en het aanbieden van proactieve voorlichting. Het licht curatieve gedeelte wordt als klas-, deelgroep- of

¹¹ Zie bijlage 3

¹² Zie bijlage 5

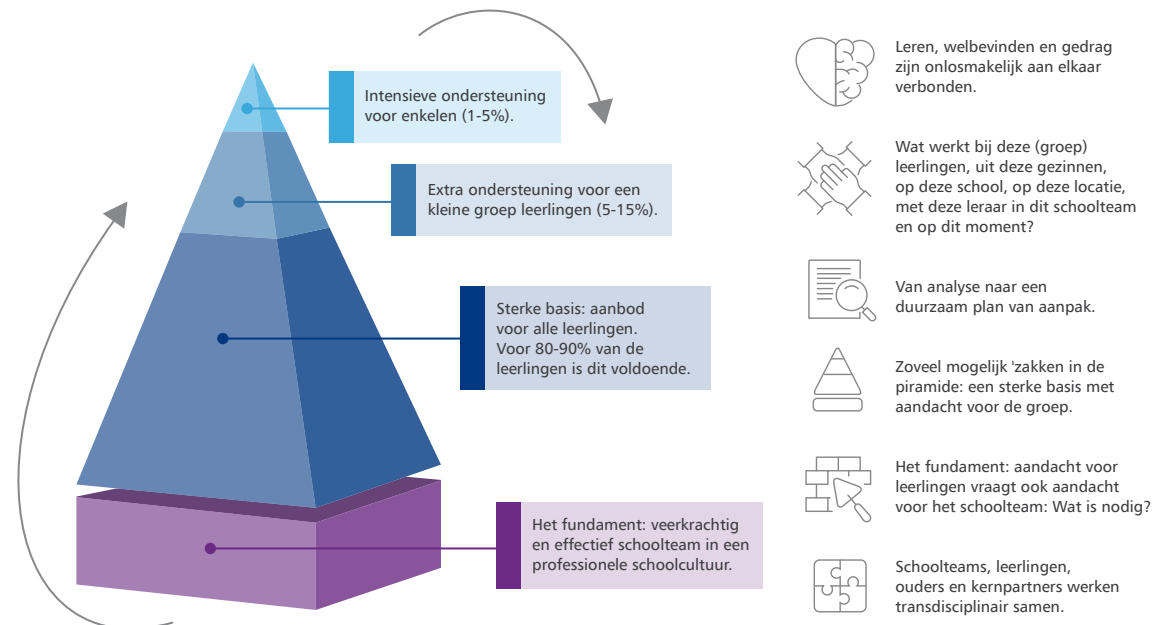
individuele interventie ingezet en is tijdelijk. Een belangrijk persoon in de basisaanpak is de mentor of coach.

van 'verwijzen als het niet meer gaat' naar 'ondersteuning organiseren zodat het wél gaat'!

Extra ondersteuning (arrangementen) binnen de school kan bijvoorbeeld worden geboden door schoolmaatschappelijk werk, een orthopedagoog, ambulante begeleiding en een doorstroom- of brugfunctionaris. Anders gezegd, het gaat om de leerlingen die in het ZorgAdviesTeam (ZAT) van de school worden besproken. Alle scholen hebben in de schoolgids¹³ beschreven welke extra ondersteuning of arrangementen beschikbaar zijn. Wanneer van het reguliere onderwijs wordt afgeweken, dan dient een (bij wet verplicht) persoonlijk ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) te worden opgesteld. In dit plan wordt de extra ondersteuning die leerlingen ontvangen vastgelegd. Hierbij hebben leerlingen en ouders inspraak via het hoorrecht en instemming op het handelingsdeel. Het OPP dient zo spoedig mogelijk of minimaal binnen zes weken na inschrijving van de leerling te zijn vastgesteld. Het dient minimaal

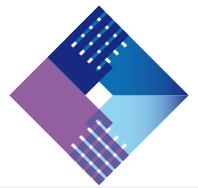
éénmaal per jaar, samen met de ouders, te worden geëvalueerd. Ook is "maatwerk / ambulante ondersteuning" beschikbaar. Dit zijn individuele arrangementen die divers van aard zijn. Duidelijk is wel dat (individueel) maatwerk altijd moet gaan over onderwijsondersteuning (dus geen jeugdzorg).

Ondersteuningspiramide: ontwikkeling in context

Expertgroep mentale gezondheid op school, NIP: Hanneke Visser, Laura Stroo, Helen Bakker. Versie 2024
Gebaseerd op het Three-Tier model, ook gebruikt bij PBS, HGM.

¹³ Het schoolontwikkelingsprofiel (SOP) als losstaand document (SOP) is in 2025 komen te vervallen.

Een deel van onze jongeren is aangewezen op gespecialiseerde voorzieningen of een groepsarrangement. In ons samenwerkingsverband zijn de volgende voorzieningen¹⁴ of groepsarrangementen:

- **Syntheseklas.** De Syntheseklas betreft een combinatie van twee klassen met ieder maximaal 12 leerlingen voor leerjaar 1 en 2 op vmbo-basis/kader-niveau. Leerlingen die extra ondersteuning (structuur) nodig hebben in het regulier voortgezet onderwijs, krijgen twee jaar de tijd gefaseerd over te stappen naar de reguliere klassen van vmbo basis/kader. Deze klassen zijn gehuisvest op reguliere scholen in het Samenwerkingsverband. De huidige klassen worden in de komende jaren naar behoefte van de vmbo scholen uitgebreid met enkele klassen.
- **Integratieklas.** Voor leerlingen met een verstandelijke beperking met een sterke behoefte tot maatschappelijke participatie. Maximaal 12 leerlingen van diverse leeftijden volgen hier lessen gedurende de volledige schoolloopbaan. Het zijn 2 speciale klassen in een reguliere setting (gehuisvest op praktijkscholen).
- **Plusvoorziening (opdc).** Voor overbelaste leerlingen heeft SWV Helmond-Peelland VO de beschikking over een Plusvoorziening: een orthopedagogisch didactisch centrum (opdc). De Plusvoorziening biedt leerlingen die tijdelijk niet in de reguliere school kunnen functioneren een route terug naar vo. Zij werken daarnaast met

een Instroomgroep speciaal voor schoolmissers. De leerlingen blijven ingeschreven op de school van herkomst en deze school blijft verbonden met de leerling.

- **Preportaal¹⁵.** Dit is een voorziening waar jongeren opgeleid worden in een vak. In samenwerking met het bedrijfsleven krijgen ze vooral veel praktijklessen en worden gekoppeld aan een werkgever.
- **Extra toegang** (observaties) in twee variaties: licht of zwaar. De lichte variant betekent observaties op de school van inschrijving. De zware variant betekent observatie op Korenaer Deurne (externaliserend gedrag) of Zuiderbos Helmond (internaliserend gedrag). De leerlingen blijven ingeschreven op de school van herkomst en deze school blijft verbonden met de leerling.

Zorgplicht: een kansrijke start voor iedere leerling

De zorgplicht houdt in dat onze scholen verantwoordelijk zijn voor het bieden van een passende onderwijsplek aan leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. Binnen ons samenwerkingsverband is het uitgangspunt dat we elke leerling bij aanmelding altijd een eerlijke kans geven; we kijken eerst naar wat er wél mogelijk is op de school van voorkeur. Pas wanneer uit grondig onderzoek blijkt dat een leerplek

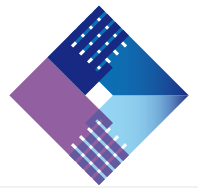
écht niet passend is voor de gezonde ontwikkeling van de leerling, zoekt de school van aanmelding in nauwe afstemming met de ouders, de jongere en procesadviseurs van het samenwerkingsverband naar het beste alternatief binnen onze regio. Door deze verantwoordelijkheid gezamenlijk te dragen, zorgen we samen voor een krachtig netwerk waarin elke leerling op de juiste plek zit.

Het voortgezet speciaal onderwijs (vso) is er voor jongeren die in hun ontwikkeling belemmerd worden door complexe en/of gestapelde problematiek, voortkomend uit gedrag en/of beperking. Deze jongeren hebben behoefte aan intensieve en specialistische ondersteuning bij het leren, de

¹⁴ Plaatsing in een Groepsarrangement is meer permanent, terwijl plaatsing in een voorziening een tijdelijk karakter heeft.

Belangrijk: deze voorzieningen en arrangementen zijn beschikbaar voor alle leerlingen, ongeacht waar ze gesitueerd zijn.

¹⁵ Er wordt in 2026 gezien of Preportaal en de Plusvoorziening bij elkaar gehuisvest kunnen worden (efficiëntieslag).

sociaal-emotionele ontwikkeling en/of regulering van gedrag. Wij hanteren voor de indicatiestelling voor het vso een duidelijke procedure en eenduidige toelaatbaarheidscriteria¹⁶. Een leerling is toelaatbaar tot het vso als kan worden aangetoond dat de extra ondersteuning in het regulier onderwijs onvoldoende tegemoet kan komen aan de ondersteuningsbehoefte van de leerling.

Onze basis is dus op orde. Echter: de vso-deelname is vanuit het realiseren van passend onderwijs voor alle leerlingen in de afgelopen jaren sterk gegroeid en ligt inmiddels rond de 6,9%. In de komende jaren richten we onze aandacht nadrukkelijk op wat leerlingen nodig hebben om hun onderwijsloopbaan in het regulier vo succesvol te doorlopen.

2.1.2 Terugblik op ambities

Alle kinderen hebben recht op goed onderwijs. Het is de taak van de school om de leerlingen die aan haar zijn toevertrouwd zich optimaal te laten ontplooiën. Voor sommige leerlingen gaat dat niet vanzelf; zij hebben daar, tijdelijk of permanent, ondersteuning bij nodig. Voor de afgelopen jaren had het samenwerkingsverband drie ambities geformuleerd:

Ambitie 1: elke leerling wordt gezien

Teams stemmen vaker af op de talenten en ondersteuningsbehoeften van leerlingen. Toch blijkt uit evaluatie van een groot aantal OPP's dat lang niet altijd een OPP wordt geschreven terwijl dat wel vereist is en dat de focus in bijna alle OPP's gericht is op 'problemen van de leerling' en minder op de 'context en aanpak'. In de komende jaren wordt geïnvesteerd in het beter beschrijven van de OPP's en gaan wij nog bewuster kijken wat er in de onderwijscontext nodig is om leren en meedoen in het regulier onderwijs mogelijk te maken.

Ambitie 2: expertise gaat naar de leerling

Het netwerk van voorzieningen is dekkend en gevarieerd, met verschillende arrangementen, voorzieningen en ambulante ondersteuning. Het opdc¹⁷ (Plusvoorziening) biedt leerlingen die tijdelijk niet in de reguliere school kunnen functioneren, een route terug naar vo. SWV Helmond Peelland faciliteert individuele arrangementen en stelt expertise beschikbaar voor extra ondersteuning op de scholen. Ambulante begeleiding op de werkvloer is ondersteunend en effectief en versterkt het handelen van teams in de dagelijkse praktijk. Deze inzet en expertise (zowel kwalitatief als kwantitatief) kan in de komende planperiode beter benut worden. Ook realiseren wij liever groepsgerichte arrangementen en stappen we geleidelijk af van de individuele focus.

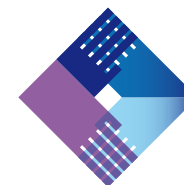
Ambitie 3: we versterken participatie door samenwerking

De samenwerking tussen school, thuis en jeugdhulpverlening wordt gezien als sleutel om uitval te voorkomen en meedoen te vergroten. In de regio werken scholen en jeugdhulp samen in kernteams op school, met onder andere inzet van jeugdprofessionals van de gemeenten. Op alle scholen is de STORM-aanpak geïmplementeerd, gericht op preventie en mentale veerkracht. De STORM-aanpak kan door middel van onderlinge samenwerking in de komende jaren efficiënter worden uitgevoerd passend bij ieders verantwoordelijkheid. Overgangen kregen meer aandacht en er zijn instrumenten en afspraken ontwikkeld, zoals een regionaal tijdpad en nieuwe richtlijnen voor de overstap po-vo, ruimte voor preadviezen voor tlv's voor het vso vanuit het s(b)o en inzet op overstap-coaching bij de overgang vmbo-mbo.

Het onderzoek van de Inspectie van het Onderwijs in 2025 sluit aan bij dit beeld¹⁸. De Inspectie beoordeelt het kwaliteitsgebied realisatie passend onderwijs als voldoende en benoemt een sterk dekkend en gevarieerd netwerk van voorzieningen en arrangementen. Ook de onderwijskwaliteit op het opdc is als voldoende beoordeeld.

¹⁷ Voorziening als bedoeld in WVO artikel 2.47 lid 12

¹⁸ Zie bijlage 3

2.1.3 Terugblik in cijfers

Het percentage deelname aan het praktijkonderwijs (pro) stijgt licht. In de planperiode 2022–2026 is de vso-deelname fors gegroeid en in 2026 rond de 6,9% ligt (bij circa 14.000 jongeren). Nadere beschouwing levert op dat er in 2025 is een eerste omslag is gerealiseerd in het aantal nieuw afgegeven tlv-vso voor leerlingen uit het regulier onderwijs: waar in 2024 nog 125 tlv's werden afgegeven, daalde dit in 2025 naar 67. Daarmee wordt zichtbaar dat gezamenlijke sturing en aangescherpte werkwijzen doorwerken in de uitkomsten voor zij-instroom. Tegelijkertijd stijgt per februari 2026 de totale vso-deelname in dezelfde periode alsnog met 31 plaatsen. Dit wijst erop dat de groei vooral wordt gevoed door instroom vanuit de bovenbouw van het so en sbo.

Dit zijn de belangrijkste bevindingen op basis van de cijfers:

- Financieel is er structurele spanning. De afdracht vso ligt hoger dan de middelen die we ontvangen voor de zware ondersteuning in onze regio. Een daling van deelname en/of verschuiving naar lichtere, tijdelijke ondersteuning is financieel noodzakelijk. Dit vraagt een andere inzet van onze middelen en een meer hybride financieringsmodel.
- Minder aanvragen van nieuwe tlv's is gewenst. De kernopgave zit in regionale versterking van inclusieve leeromgevingen en ondersteuning dichtbij school. De vso-deelname neemt af óók

door verkorting van de verblijfsduur: versterking van uitstroom, terugkeer naar regulier vo en alternatieve routes binnen vo en richting mbo.

- De grootste drukpunten zitten bij de onderinstroom vanuit po en s(b)o. Komende jaren verwachten wij grote aantallen instroom vanuit de bovenbouw op de basisscholen.

- De vso-instroom kenmerkt zich door een groot aandeel leerlingen met een toelaatbaarheidsverklaring in de categorie 'laag'. Dit biedt handelingsperspectief: versterken van zwaardere ondersteuning in het regulier onderwijs en tijdelijke ondersteuning in of nabij de vo-school-context.

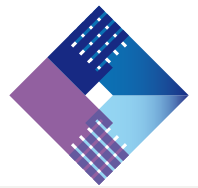
Cijfers praktijkonderwijs (pro)

Historisch gezien kent het samenwerkingsverband een lichte, maar gestage daling in leerlingenaantal en een kleine stijging in deelname aan het praktijkonderwijs. Bij de start (in 2012) zaten er in totaal 14.879 leerlingen op onze scholen, waarvan 416 op de praktijkscholen. Dit bepaalde ook de bekostigingsgrondslag voor pro: 2,80%. Uit raadpleging van de kijkglazen van DUO/BRON en na de opvraag van onze eigen scholen blijkt dat er per 1 oktober 2025 12.534 leerlingen op het regulier onderwijs (18 scholen) zaten, waarvan 449 leerlingen op het praktijkonderwijs (pro).

Dat is 3,58% deelname aan praktijkonderwijs, een percentage dat de afgelopen jaren redelijk stabiel is gebleven.

*Teldatum 1 oktober

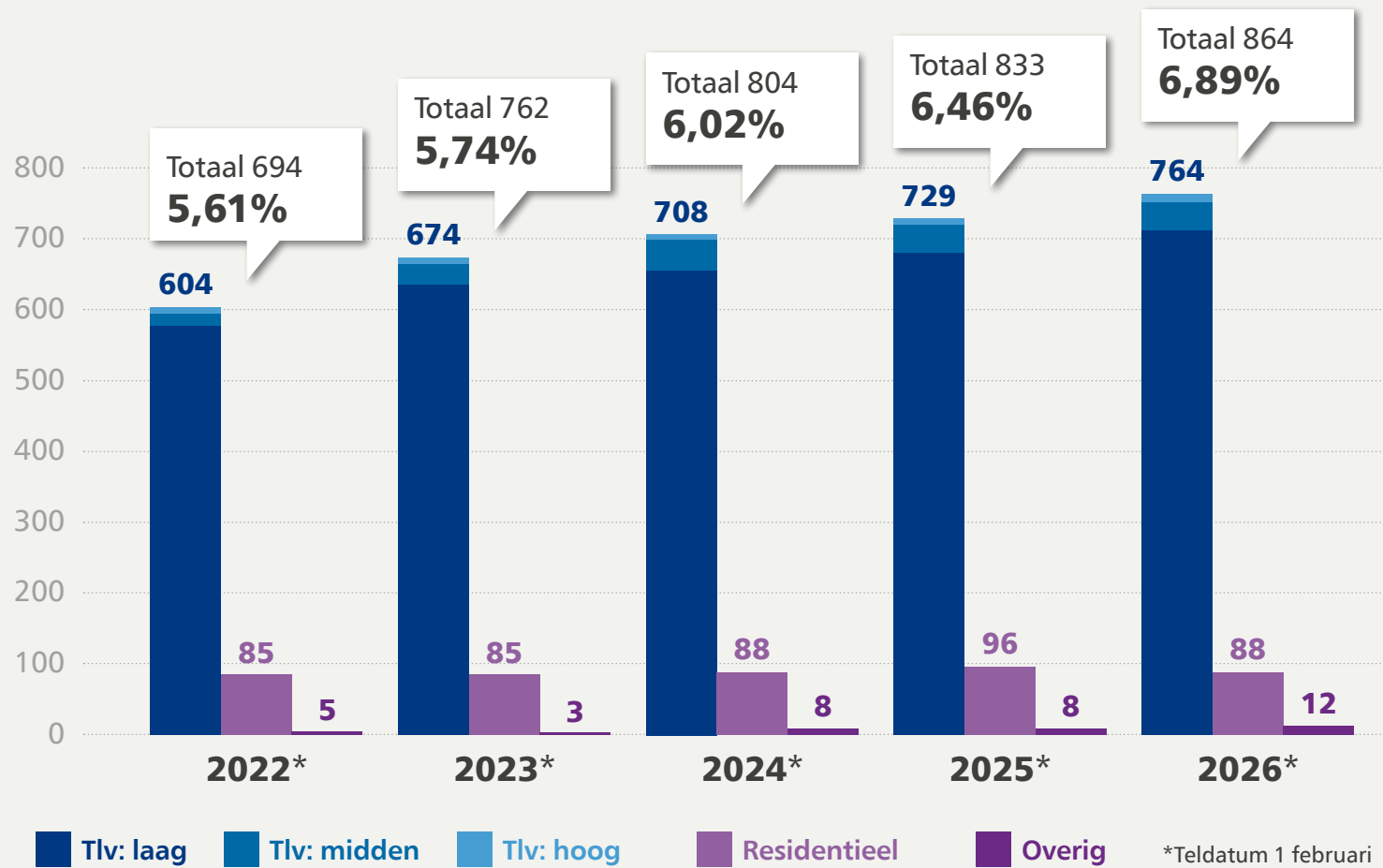
Jaar*	Totaal vo	pro	Percentage
2021	12.808	448	3,49%
2022	12.906	433	3,36%
2023	12.841	440	3,43%
2024	12.895	451	3,50%
2025	12.534	449	3,58%

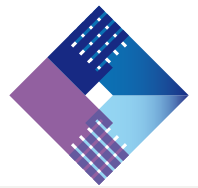

Cijfers voortgezet speciaal onderwijs (vso)

De deelname aan het voortgezet speciaal onderwijs (vso) laat een ander beeld zien: elk jaar groeit de deelname vso flink, van 694 leerlingen (5,61%) naar

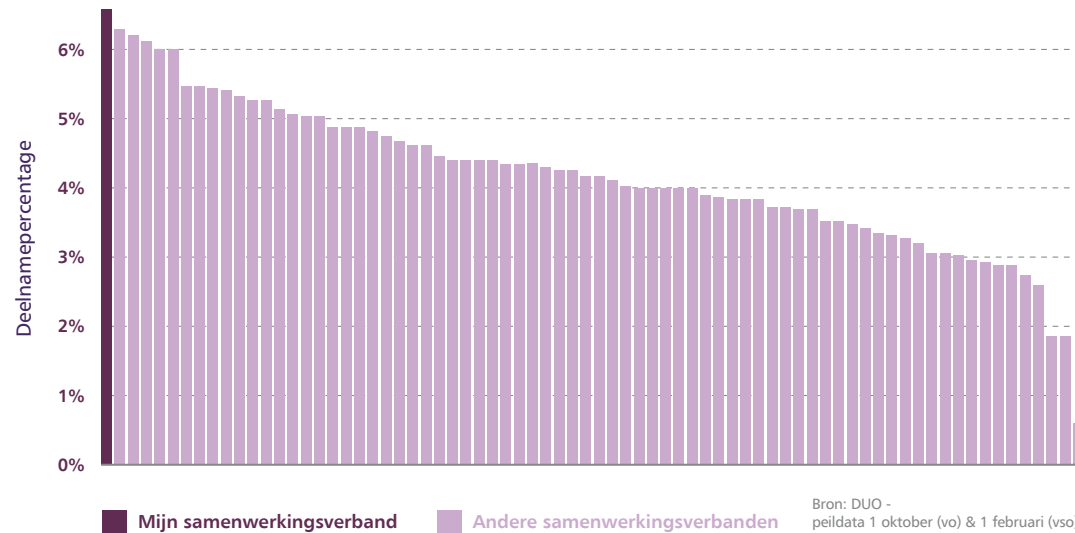
864 leerlingen (6,89%) in vijf jaar tijd. Verloop vanaf 2022 en recente telling per februari 2026 (ook stijging tlv midden en tlv hoog).

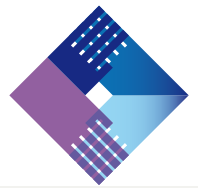

De grafiek hiernaast laat een vergelijking zien met de overige samenwerkingsverbanden in het land (voortgezet onderwijs). Ons samenwerkingsverband heeft het hoogste deelnamepercentage vso van heel Nederland.

Omdat het samenwerkingsverband voor ongeveer 650 plaatsen zware middelen ontvangt, betalen de reguliere schoolbesturen de overige plaatsen vso. In 2025 werden zij voor ongeveer 2,3 miljoen door DUO gekort in hun lumpsumbekostiging en dat bedrag loopt op tot 3,4 miljoen in 2027. Dit wordt op den duur onbetaalbaar.

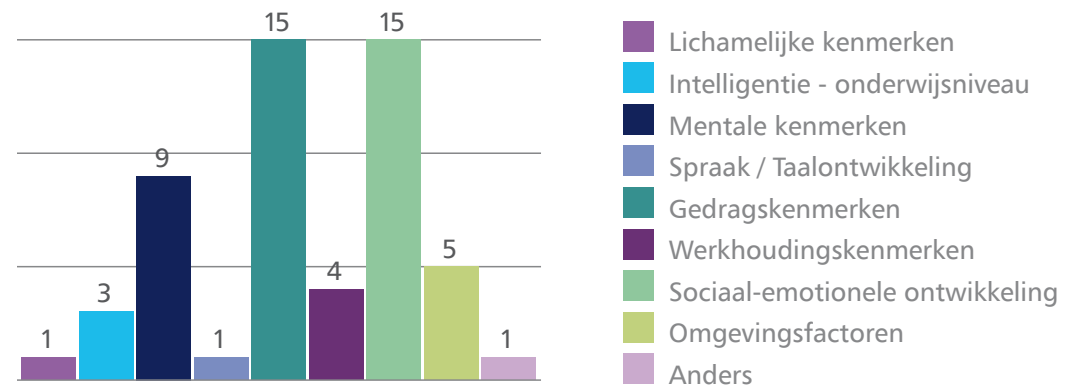
2.1.4 Wat waren de verwijsgonden?

Uit analyse van 54 aanvragen voor tlv-vso en de bijbehorende dossiers blijkt dat er drie verwijsgonden overheersen: moeilijk hanteerbaar gedrag, zwakkere mentale weerbaarheid (zelfsturing) en achterblijvende sociaal-emotionele ontwikkeling. Dit is een belangrijk signaal voor dit nieuwe ondersteuningsplan. Als de meeste vragen gaan over gedrag en welzijn, dan vraagt dat niet alleen om individuele ondersteuning, maar vooral om een sterke leeromgeving: gestructureerd, voorspelbaar, veilig, meer nabijheid (docenten) en met teams die weten wat helpend is voor leerlingen.

Verder valt nog iets op: het taalgebruik in de dossiers (en beschrijvingen bij observaties) legt de nadruk op beperkingen en problemen van jongeren. Er wordt gesproken over wat een jongere níet kan: onhandelbaar, gevoelig voor prikkels, jong in gedrag (minder weerbaar) of onvoldoende zelfsturing (zelfstandigheid).

Daardoor is het perspectief dus niet “wat heeft deze jongere (in een ondersteunende leeromgeving) nodig?”. Deze probleemgerichte benadering versterkt het beeld dat jongeren vooral gebaat zijn bij een kleine, gespecialiseerde setting – terwijl de mogelijkheden van regulier onderwijs te weinig worden benoemd of verkend.

Op welk gebied/welke gebieden waren de ondersteuningsvragen van de afgelopen periode voor toelaatbaarheid vso gericht?

2.1.5 Wat kan beter volgens de leerlingen?

We hebben gesprekken gevoerd met leerlingen van scholen uit ons samenwerkingsverband. Zij geven ons een duidelijke boodschap mee: zorg in elke leeromgeving voor een basisklimaat van sociale veiligheid, steun en vertrouwen. Leerlingen vragen om een school waar je gezien wordt en waar het veilig is. Zij willen dat pesten consequent en schoolbreed wordt aangepakt, ook online. Zij willen weten waar ze terecht kunnen en wat ze mogen verwachten als ze hulp vragen. Leerlingen benoemen daarnaast wat voor hen het verschil maakt in het volhouden op school: een stabiele mentor of coach, zorgvuldige omgang met vertrouwelijke informatie en structurele aandacht voor welzijn en mentale gezondheid, óók als cijfers op papier goed lijken.

1. Veiligheid, rust en voorspelbaarheid zijn randvoorwaardelijk

Leerlingen benoemen rustplekken, duidelijke afspraken en structuur in rooster en schooldag als helpend om school vol te houden. Ondersteuning moet voorspelbaar en betrouwbaar zijn.

2. Contact en relatie maken het verschil

Leerlingen die niet of gedeeltelijk naar school gaan, geven aan dat zij niet actief benaderd werden door school. Juist regelmatig, oprecht contact en een vast aanspreekpunt zijn essentieel voor veiligheid, tijdige signalering en terugkeer.

3. Sneller passende ondersteuning en echt maatwerk

Hulp op school: waardevol, maar zichtbaarheid en toegang moeten beter. Ondersteuning kwam soms laat op gang of bleef beperkt tot praktische oplossingen. Leerlingen vragen om tijdige interventie, kleine stappen, duidelijke verwachtingen en maatwerk in rooster, tempo en toetsing. Mentale gezondheid moet structureel aandacht krijgen; goede cijfers betekenen niet automatisch dat het goed gaat.

4. Behoeft aan één mentor

Leerlingen zien verschillende mentoren/coaches en hebben behoefte aan één mentor gedurende de hele schoolperiode. Als er geen klik is, moet wisselen sneller en soepeler kunnen.

5. Opdc als keerpunt, met lessen voor vo- scholen

Leerlingen noemen het opdc als plek waar rust, structuur, persoonlijke aandacht en veiligheid samenkomen. Zij geven mee dat deze kwaliteiten een plek verdienen binnen alle vo- scholen, zodat leerlingen niet eerst hoeven vast te lopen.

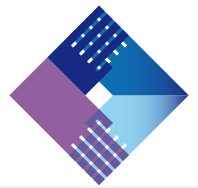
Dus wat we in de dossiers teruglezen als 'gedrag' en 'sociaal-emotioneel', wordt door leerlingen zelf verwoord als: veilig zijn, serieus genomen worden, steun kunnen vragen en weten dat die steun er ook echt is. Dat vraagt om een gezamenlijke focus op

pedagogisch handelen en het versterken van de leer- en leefomgeving, zodat meer leerlingen op school aanwezig blijven en minder snel een verwijzing nodig is.

2.1.6 Wat moet beter volgens de inspectie?

Het in 2025 uitgevoerde vierjaarlijks bestuursonderzoek door de Inspectie van het Onderwijs maakte duidelijk dat er al veel goed gaat, maar dat er ook nog verbeterpunten waren. De herstelopdrachten en aanbevelingen die hieruit voortvloeiden, maken integraal onderdeel uit van dit ondersteuningsplan. De inspectie concludeerde dat op bestuursniveau versterking nodig is in besturing, kwaliteitszorg en verantwoording; het oordeel op deze kwaliteitsgebieden was onvoldoende. Een herstelonderzoek heeft plaatsgevonden in het voorjaar van 2026¹⁹.

¹⁹ Zie bijlage 3 voor de resultaten van het Inspectiebezoek

2.2 WAT WE MEENEMEN

De terugblik op 2022–2026 laat zien dat de beweging naar inclusiever onderwijs in gang is gezet en dat er in de regio veel kracht aanwezig is: betrokken professionals, voorzieningen die werken en samenwerking die steeds vaker tot oplossingen leidt. Alle scholen en schoolbesturen van ons samenwerkingsverband willen meer leerlingen onderwijs laten volgen op een reguliere school. Deze collectieve ambitie vraagt om nieuw denken, nieuwe oplossingen

en de moed het anders te gaan doen. We staan op een kantelpunt en zetten de transformatie in naar een inclusief onderwijssysteem. Dit vraagt om sterk, zichtbaar en gezamenlijk leiderschap bij alle partners. We werken gericht aan een inclusieve mindset (anders denken en doen) en halen ondersteuning en expertise vanuit het speciaal onderwijs naar reguliere scholen.

En om dit te bereiken zullen we een aantal terugkerende patronen moeten doorbreken:

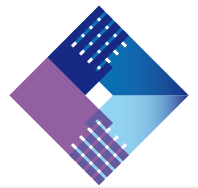
- **Overstap po-vo: de route naar vso ligt vaak te vroeg vast.**

Bij advisering in groep 7 en 8 lijkt de stap naar vso soms al vroeg bepaald te zijn, zonder dat er een serieuze verkenning is gedaan binnen het vo. Het gebeurt ook dat leerlingen met een vo-schooladvies en extra ondersteuningsbehoeften niet worden toegelaten op een vo-school. In beide situaties is de onderbouwing vaak vooral gebaseerd op observaties en professionele inschattingen, en minder op gezamenlijke criteria en afwegingen in het netwerk. Gevolg: een leerling krijgt het stempel 'vso' nog vóórdat het vo echt is verkend.

- **Doorstroom in het vo: starten lukt vaker dan blijven.**

Leerlingen die wél starten in het vo (met extra ondersteuning) stromen relatief vaak door naar een ander niveau. Na een periode van herhaald proberen (bijvoorbeeld doublure) volgt alsnog een verwijzing naar het vso. Dat gebeurt nu nog te vaak zonder tijdige inzet van aanvullende ondersteuning vanuit het samenwerkingsverband en zonder overleg met andere vo-scholen of inzet van expertise uit het vso.

- **Besluitvorming en dossiers: te weinig gezamenlijke analyse en te weinig 'wat is al geprobeerd'.**

In dossiers ligt de nadruk regelmatig op beperkingen en problemen. Daardoor raken docentkracht, leermogelijkheden en context-factoren onderbelicht. In deze planperiode brengen wij 'expertise naar voren' door inzet van het Adviesteam en inzet vanuit de vso-besturen om specialisten uit het vso beschikbaar te maken in het regulier vo.

- **Docenten en scholen hebben extra ondersteuningsbehoeften. Niet de jongeren.**

Scholing in pedagogisch handelen is noodzakelijk en wij moeten docenten beter ondersteunen en faciliteren. Om een werkelijk inclusieve leer-omgeving te bouwen, versterken wij de basis-ondersteuning specifiek op de sociaal-emotionele ontwikkeling, mentale weerbaarheid en de zelfsturing van onze leerlingen. Dit vraagt om een andere blik op moeilijk verstaanbaar gedrag; we zien dit niet langer als een probleem van de jongere, maar als een signaal waar we als team preventief en pedagogisch op anticiperen. Alle scholen zetten daarom vol in om hun pedagogisch handelen te verstevigen en de collectieve draagkracht te vergroten. Zo wordt ondersteuning

een integraal onderdeel van het dagelijks onderwijs en neemt de noodzaak voor individuele interventies af.

- **Verbinding en samenwerking: te veel 'losse punten', te weinig verbindingslijnen.**
Samenwerking tussen scholen, gemeenten en jeugdhulp is niet overal even structureel en is vaak casusgericht. Waar wél structureel wordt samengewerkt, ontstaan vaker alternatieven zoals proefplaatsing, symbiose en het benutten van werkzame elementen uit Integratie- en Syntheseklassen. We gaan meer verbindingen leggen tussen de 'losse punten' in ons samenwerkingsverband.

Wij kiezen als samenwerkingsverband in de komende planperiode voor een heldere koers: we maken bewust samen nieuwe keuzes over inzet van expertise en middelen (zowel vo- als vso-besturen investeren in het regulier vo); het organiseren van ondersteuning en we gaan minder verwijzen. Een beweging van 'verwijzen als het niet meer gaat' naar 'ondersteuning organiseren zodat het wél gaat'. We bestrijden exclusie zoveel mogelijk. Dat nemen we allemaal mee in de nieuwe planperiode.

Bouwen aan inclusie

Inclusie betekent in brede zin dat iedereen volwaardig deelneemt aan de samenleving, ongeacht leeftijd, afkomst, geslacht, beperking of andere verschillen. Het is het actief insluiten van mensen, waarbij iedereen zich welkom, geaccepteerd en gewaardeerd voelt en gelijke kansen krijgt. Het gaat verder dan slechts aanwezig zijn; het gaat om actieve participatie en gelijkwaardigheid. Dat geldt internationaal, in Nederland en in de regio.

Scholen worden inclusieve leer- en leefomgevingen, toegankelijk voor iedereen

Inclusie laat zich op meerdere niveaus definiëren: per klas, op school, in de wijk, per gemeente en in de regio. Ons samenwerkingsverband streeft al 10 jaar naar een sluitend aanbod en passende participatie van alle jongeren. Een inclusieve regio dus. Nu verschuift onze ambitie en bouwen wij samen aan meer inclusieve leeromgevingen op onze scholen.

Inclusief onderwijs²⁰ is onderwijs waarbij alle jongeren (dichtbij huis) volwaardig en gelijkwaardig toegang hebben tot een inclusieve leeromgeving op

scholen waar samen en op eigen niveau geleerd wordt. Het beleidskader van OCW 'Met elkaar voor alle kinderen en jongeren werken aan een inclusieve leeromgeving' beschrijft wat met zo'n inclusieve leeromgeving wordt bedoeld:

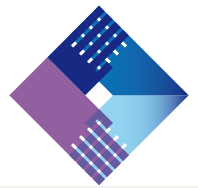
Een inclusieve leer- en leefomgeving is de benodigde pedagogische en didactische context van de school die nodig is voor inclusie. Vanuit een sterke pedagogische basis werken aan de brede ontwikkeling van alle jongeren. Elke jongere is welkom, hoort erbij en leert op zijn of haar eigen niveau en op een manier die past. We gaan uit van verschillen en jongeren leren met en van elkaar. Het schoolteam is multidisciplinair en biedt de ondersteuning die nodig is. Het bestaat uit docenten, ondersteunend personeel, jeugdprofessionals en andere professies doen ook mee. Het team werkt nauw samen met partners om de school heen. Zowel docenten als leerlingen krijgen de ondersteuning die nodig is. De leraar staat er dus niet alleen voor maar krijgt vanuit het schoolteam de benodigde ondersteuning, passend bij wat er nodig is. De ondersteuningsbehoefte van leerlingen wordt handelingsgericht in kaart gebracht door het docententeam.

3.1 WAT DEZE OPDRACHT VAN ONS VRAAGT

Voor SWV Helmond-Peelland VO betekent dit dat we in 2026–2030 inclusief onderwijs meer concreet maken. We doen dat samen: als netwerk van scholen, schoolbesturen en partners. Dat vraagt om heldere afspraken, moed, open communicatie en een cultuur van vertrouwen, gezamenlijke verantwoordelijkheid, én investeringen juist wanneer het schuurt of ongemak geeft.

De centrale vraag voor ons is: Hoe richten we onze leeromgevingen zo in dat meer jongeren niet alleen kunnen starten, maar ook kunnen blijven, leren en groeien in het vo? En daarnaast: wat kunnen wij binnen SWV Helmond-Peelland VO anders doen om plaatsingen in het vso terug te dringen, zowel bij de start als tijdens de schoolloopbaan? Samen investeren in het verleggen van de vso-instroom naar het reguliere vo. Waar liggen kansen; welke mogelijkheden blijven onbenut om jongeren wél een plek te geven binnen het vo? Dit begint bij één basishouding: jongeren zijn welkom. We blijven kijken naar wat wél kan, ook als het lastig wordt. En we zoeken steun bij elkaar, want niemand hoeft dit alleen te doen.

²⁰ Definitie van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW).

3.2 HIER STAAN WE VOOR

Met scholen en schoolbesturen werken wij aan leeromgevingen waarin leerlingen zich welkom voelen en zich optimaal kunnen ontwikkelen. We bereiden jongeren voor op volwaardig meedoen in de samenleving. Wij bouwen samen aan een toekomst waarin inclusie de norm is.

Dat vraagt om een kanteling in de mindset en cultuur. Wij geloven dat het wél kan. Verschillen tussen leerlingen horen erbij en vormen het vertrekpunt van ons handelen. Niet door het individu aan te passen, maar door leeromgevingen zo in te richten dat zij ruimte bieden aan diversiteit en ontwikkeling.

Vanuit deze gezamenlijke overtuiging richten wij onderwijs zo in dat alle leerlingen kunnen meedoen en zich ontwikkelen binnen één samenhangend systeem. Met zichtbaar en gedeeld leiderschap nemen professionals gezamenlijk verantwoordelijkheid en werken wij samen aan sterke pedagogische leeromgevingen die uitnodigen tot meedoen en ontwikkeling voor iedere leerling.

Zo dragen we bij aan een inclusieve samenleving, waarin onderwijs een plek is waar verschillen worden genormaliseerd en iedere jongere ertoe doet.

Onze visie

Inclusie is de norm

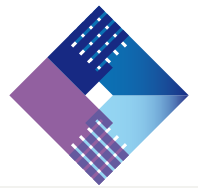
- met zichtbaar en gedeeld **leiderschap**
- **mindset** en cultuur kantelen
- om in sterke **pedagogische leeromgevingen**
- waarin **verschillen normaal** zijn
- **alle leerlingen** mee kunnen doen
- en zich ontwikkelen binnen **één samenhangend systeem**.

Onderwijs als bouwsteen van een inclusieve samenleving

5

Inclusiever onderwijs begint bij één basishouding (mindset): heet jongeren welkom. Omarm ze en blijf dat doen, zeker als het moeilijk wordt. Houdt de focus op wat wél kan. Zoek steun en hulp bij elkaar; je hoeft het echt niet alleen te doen.

3.3 HIER GAAN WE VOOR

Wij zijn een lerend netwerk dat de verandering inzet naar breed toegankelijke, inclusieve leeromgevingen. Als samenwerkingsverband nemen wij samen verantwoordelijkheid door richting te geven, keuzes te maken en afspraken vast te leggen en te volgen. Alle schoolbesturen investeren daarin in de komende jaren, ieder op eigen wijze.

Vanuit die verantwoordelijkheid richten wij samenwerking, ondersteuning en sturing zo in dat de onderwijspraktijk aansluit bij de diversiteit van leerlingen. Wij verbinden professionals rond inclusieve pedagogiek en ontwikkelen samen een manier van werken waarin scholen elkaar in co-creatie verder helpen. Dat doen we door samen te leren, te verbeteren en belemmeringen doelgericht weg te nemen, in nauwe samenwerking met leerlingen en hun sociale context – ouders, familie en

Hoe richten we onze leeromgevingen zo in dat meer jongeren niet alleen kunnen starten, maar ook kunnen blijven, leren en groeien in het vo?

²¹ Governancecode Funderend Onderwijs (2025)

Onze missie

Wij zijn een *lerend netwerk* dat:

- een **transformatie** realiseert naar breed toegankelijke, inclusieve leeromgevingen
- bouwt aan leeromgevingen waarin **verschillen normaal zijn** en meedoen vanzelfsprekend is
- professionals verbindt rond **inclusieve pedagogiek**
- een manier van werken ontwikkelt waarin scholen elkaar in **co-creatie** verder helpen.

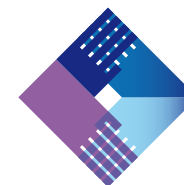
In nauwe samenwerking met scholen, leerlingen en hun sociale context. Door samen te leren, te verbeteren en belemmeringen doelgericht weg te nemen

6

de mensen die voor hen betekenisvol zijn. Zo bouwen wij aan krachtige leeromgevingen waarin verschillen normaal zijn en meedoen vanzelfsprekend is. We werken aan onderwijs waarin iedere leerling ononderbroken kan deelnemen en leren.

Wij voelen ons, in lijn met de Governancecode funderend onderwijs²¹, samen verantwoordelijk voor

alle leerlingen in onze regio, niet alleen voor de leerlingen van onze eigen scholen. Daarom zoeken en versterken wij actief de samenwerking met scholen, samenwerkingspartners en gemeenten om te komen tot een regionaal dekkend, kwalitatief goed en passend onderwijsaanbod. Zowel het intern als extern toezicht ziet hierop toe.

3.4 HOE KRIJGEN WE DIT VOOR ELKAAR (VERANDERKUNST)?

In dit ondersteuningsplan kiezen we een duidelijke koers: waar we in 2030 en 2035 willen staan.

Die richting vraagt ook om een transitie in hoe we dagelijks kijken, besluiten en samenwerken. Daarom maken we in dit plan expliciet welke veranderstrategie we volgen.

Wat is voordadelijk voor succesvolle verandering en transitie? Daarvoor zijn twee zaken van cruciaal belang: er moet urgentie zijn en een aansprekende visie (droom) waar je naar toe wilt. De financiële situatie als gevolg van het hoge deelname percentage vso heeft bij de schoolbesturen en scholen de urgentie meer dan voldoende duidelijk gemaakt en de opdracht van passend en steeds inclusiever onderwijs²² wordt breed gedragen en gedeeld. De Raad van Aangesloten schoolbesturen (RvA) voert met het bureau en de directeur-bestuurder van het samenwerkingsverband regie op het proces en het Scholenoverleg is verantwoordelijk voor de realisatie op de scholen.

De volgende acties komen terug in ons ondersteuningsplan en leiden tot een effectieve veranderstrategie:

- **Durf te experimenteren:**
zonder inspiratie en experiment (facilitering) ontstaat weerstand.
- **Ruimte maken om te handelen (tijd, mensen en geld):**
Belemmeringen wegnemen, snelle ondersteuning organiseren. Faciliteer mensen.
We verbinden keuzes aan inzet van capaciteit en financiën en maken ruimte voor preventief versterken in en rond scholen.
- **Richting vertalen naar keuzes en acties:**
Van afwegen, overleggen en denken naar doen, experiment en actie.
- **Werkafspraken (wie doet wat wanneer):**
We maken routes, rollen en escalatielijnen helder: wanneer is de school aan zet, wanneer het samenwerkingsverband, wanneer partners, en wie besluit.
- **Korte-termijn resultaten zichtbaar maken:**
Laat zien wat werkt en waarom.
- **Samen optrekken in het netwerk:**
Op alle lagen samenwerken en verbinden (besturen, scholen, gemeenten en partners).
Regie betekent in dit geval dat het samenwerkingsverband expliciet maakt wie richting geeft, wie beslist, wie uitvoert en hoe we voortgang volgen en bijsturen via vaste overlegstructuren en monitoring.
- **Volhouden (monitoren, leren en bijsturen) borgen:**
We werken planmatig (PDCA): we volgen effecten, duiden data samen, leren van wat werkt en sturen bij waar nodig.

²² Zoals verwoord in dit Ondersteuningsplan

Koers, ambities en doelen 2026-2030

Passend Onderwijs werd in 2014 ingevoerd in Nederland met als doel elke leerling een passende onderwijsplek te bieden, afgestemd op zijn of haar ondersteuningsbehoeften. Dit kon zowel in het regulier onderwijs als in het voortgezet speciaal onderwijs (vso) zijn. De ondersteuning binnen Passend Onderwijs is gericht op maatwerk voor de individuele leerling; met zorgplicht, wat betekent dat de school voor een leerling passende ondersteuning biedt of op zoek moest naar een school die deze benodigde ondersteuning wel kon bieden.

Inclusief onderwijs gaat een stap verder en is eigenlijk een beweging de andere kant op. Inclusie streeft naar een onderwijssysteem waarin álle leerlingen, ongeacht hun achtergrond of ondersteuningsbehoeften, zo veel mogelijk samen leren op een reguliere school in de buurt. De focus ligt niet langer op het aanpassen van de leerling aan het systeem, maar op het versterken van de school en haar omgeving. In plaats van dat de leerling een passende plek zoekt, organiseert de school de benodigde ondersteuning binnen de eigen context. Dit sluit aan bij de ambitie om onderwijs écht toegankelijk te maken voor iedereen, zonder uitsluiting of segregatie.

In dit hoofdstuk van het ondersteuningsplan maken we concreet waar we de komende jaren samen op inzetten om inclusief onderwijs te realiseren. Onze

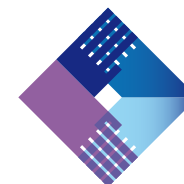
visie, missie en ambities geven richting en onze doelen borgen resultaat.

4.1 WAT WE WILLEN

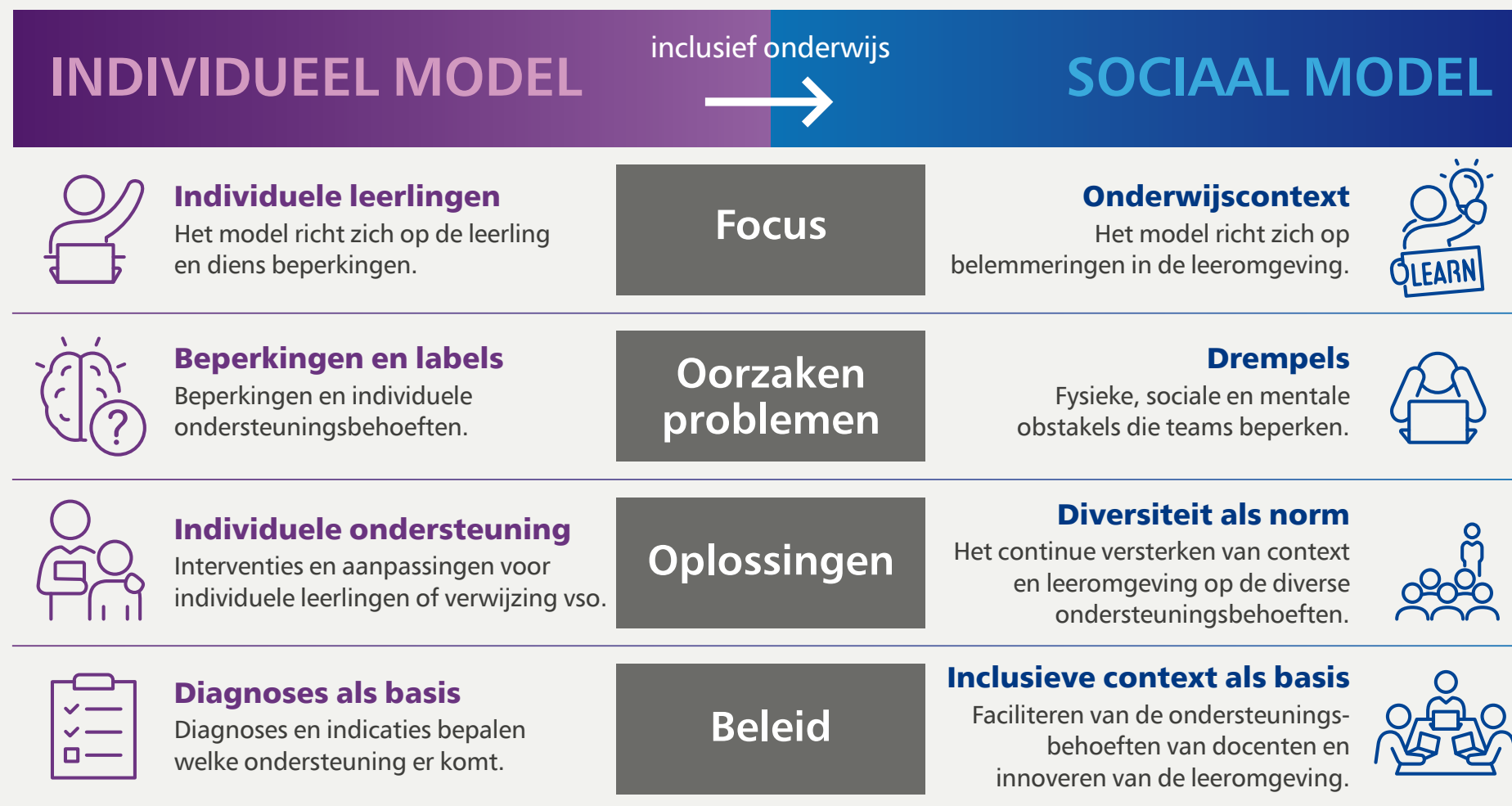
Alle scholen en schoolbesturen van ons samenwerkingsverband willen meer leerlingen onderwijs laten volgen op een reguliere school. Deze collectieve ambitie vraagt om nieuw denken, nieuwe oplossingen en de moed het anders te gaan doen. We staan op een kantelpunt en zetten de transformatie in naar een inclusief onderwijssysteem. Dit vraagt om sterk, zichtbaar en gezamenlijk leiderschap bij alle partners. We werken gericht aan een inclusieve mindset (anders denken en doen) en halen ondersteuning en expertise (formatie) vanuit het speciaal onderwijs naar reguliere scholen.

Onze gezamenlijke opdracht is uitdagend: inclusieve leeromgevingen realiseren, mét een gezonde financiële basis. Niet de leerling, maar het systeem moet in beweging komen. Deze kernboodschap vormt de rode draad in dit ondersteuningsplan. Vanuit deze opdracht zijn de inhoudelijke keuzes gemaakt, zijn de prioriteiten aangescherpt en is het plan opgebouwd. Met heldere ambities, focus op de dagelijkse praktijk en een gedeelde verantwoordelijkheid van scholen, jongeren, ouders, samenwerkingspartners en de bureauorganisatie van het samenwerkingsverband.

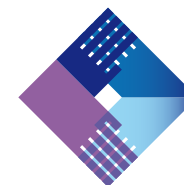
SWV VO wil bereiken dat elke leerling toegang heeft tot een inclusieve leer- en leefomgeving. Besturen, scholen en professionals werken hieraan samen in verbinding met elkaar en met jeugdprofessionals en gemeenten. In de komende planperiode neemt de bureauorganisatie een regie voerende rol en maken wij meer expertise vanuit het bureau en onze vso partners beschikbaar voor het regulier voortgezet onderwijs (expertise vooruit). Uiteindelijk zal deze expertise opbouw en regievoering afnemen. Inclusie vereist namelijk dat gespecialiseerde expertise permanent beschikbaar moet komen op onze scholen voor regulier voortgezet onderwijs. Voor ons financieel hybride verdeelmodel betekent dit voor de komende jaren een groter aandeel expertisemodel en afname deel schoolmodel. Dit wordt naar verwachting in de periode 2030-2035 weer omgedraaid; afname deel expertisemodel en weer een groter aandeel schoolmodel.

Niet de leerling, maar het systeem moet in beweging komen.

Deze afbeelding is gebaseerd op een inclusie-schema van: wij-leren.nl

4.2 AMBITIES

Samen met de schoolbesturen hebben we drie ambities afgesproken rondom samen ondersteuning organiseren zodat het wél gaat.

We organiseren ondersteuning eerder, dichterbij en meer gezamenlijk. Daarmee versterken we vo als eerste route, vergroten we inclusieve leeromgevingen en zorgen we dat afspraken zichtbaar worden in de praktijk. De drie ambities geven ons een gezamenlijke richting en helpen ons om keuzes te maken als het ingewikkeld wordt. We vertalen de ambities naar concreet handelen: wat gaan we anders doen. We zijn ervan overtuigd dat niet de jongere, maar het systeem in beweging moet komen.

Ambitie 1. Versterken van vo als eerste route

Bij schakel- en overstapmomenten sturen wij in deze ambitie op deelname aan het reguliere vo. Leerlingen stappen vanuit het basisonderwijs over naar een reguliere vo school. We verleggen de instroom van vso naar regulier vo en sturen actief op het beperken van verwijzingen naar het voortgezet speciaal onderwijs (vso). Als ondersteuning in het vso nodig is, is dat zo tijdelijk mogelijk en sturen we op beperkte instroom, terugkeer perspectief en vlotte doorstroom.

- Expertise vooruit. We organiseren ondersteuning eerder en dichterbij: ondersteuning komt zo veel mogelijk naar de klas, de school en het team toe. Schoolbesturen vo en besturen vso investeren hierin mede uit eigen middelen.
- De overstap po-vo in samenwerking met SWV Helmond-Peelland PO optimaliseren²³.

Ambitie 2. Bouwen aan inclusieve leeromgevingen

We investeren in het versterken van het vo om zo thuisnabij mogelijk passend onderwijs te bieden. We realiseren een steeds inclusievere leeromgeving. We versterken en faciliteren docenten, teams en context. Waar extra ondersteuning nodig is (voor leerlingen en docenten), organiseren we die zo veel mogelijk collectief en zo dicht mogelijk bij het dagelijks onderwijs binnen de vo-scholen.

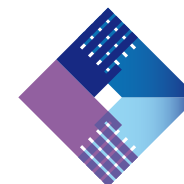
- We organiseren ondersteuning planmatig rond de klas en het team, met heldere rolverdeling en vaste momenten van afstemming.
- We organiseren extra ondersteuning zo veel mogelijk collectief en in de vo-school, zodat het onderwijsaanbod voor meer jongeren passend wordt.
- We versterken het pedagogisch klimaat en handelen binnen de scholen.

Ambitie 3. Verbinding en samen

Je kunt het niet alleen. Vo en vso leren samen, van en met elkaar. Wij versterken elkaar, organiseren kruisbestuiving, delen expertise en spreken dezelfde taal. Wij maken concrete afspraken die zichtbaar worden in de praktijk voor jongeren en ouders. Wij zoeken, zoals reeds gezegd, actief samenwerking met SWV Helmond-Peelland PO, maar ook met RSV-PVO Eindhoven-Kempenland. Ook investeren wij in samenwerking met jeugdprofessionals en gemeenten

- We benutten expertise in het hele netwerk: vo en vso trekken samen op, delen kennis actief en versterken elkaar preventief.
- We optimaliseren de samenwerking met gemeenten, jeugdhulp en samenwerkingsverbanden in de Brainportregio.

²³ Rapport René Peeters – Over de Lijnen 2026

4.3 ONZE DOELEN EN ACTIVITEITEN

In deze paragraaf beschrijven we onze belangrijkste doelen voor de komende vier jaar. Onze visie, missie en ambities geven richting. Van hieruit zijn thema's bepaald waaraan we de komende jaren gaan werken. Ons centrale doel is: inclusieve leeromgevingen realiseren, mét een gezonde financiële basis. In de komende vier jaar brengen we (via voortgang op onderstaande ambities) het aantal verwijzingen naar het vso stapsgewijs omlaag van 6,6% naar 5,2% in 2030 en daarna terug naar 4,2% in 2035.

Onderstaande ambities en acties geven richting voor de komende vier jaar. De uitwerking en concretisering van de ambities en acties volgen in jaarplannen. Ieder jaar wordt geëvalueerd om te zien of we de juiste stappen zetten.

4.3.1 Ambitie 1: Versterken van vo als eerste route

Om een dekkend netwerk te realiseren, organiseren we extra ondersteuning zo veel mogelijk binnen de muren van de vo- school, dicht bij de leerling. We bewegen van individuele naar collectieve arrangementen die de basisondersteuning versterken. In deze aanpak staat de context centraal: we vertrekken niet vanuit de beperking van een leerling, maar kijken naar wat de school als systeem nodig heeft om een passende plek te bieden. De komende

periode evalueren we ons aanbod om het nóg inclusiever vorm te geven. Het doel is een stabiele schoolloopbaan voor elke leerling, waarbij tijdelijke extra hulp altijd gericht is op het vergroten van de zelfredzaamheid binnen de reguliere onderwijsomgeving en het voorkomen van onnodige uitstroom.

Wat gaan we doen?

✓ **Dekkend aanbod van voorzieningen binnen het vo**

We evalueren de huidige voorzieningen, zoals Preportaal, Integratieklas, Syntheseklas en de Plusvoorziening (opdc) om te borgen dat zij optimaal blijven aansluiten bij de behoeften van onze leerlingen. Waar nodig breiden we uit en ontwikkelen we aanvullend aanbod om het dekkend netwerk te versterken.

✓ **OPP als sturingsinstrument voor passende ondersteuning**

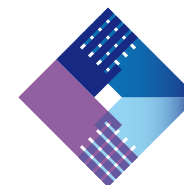
Scholen werken met een OPP waarin helder is beschreven wat nodig is om een leerling goed te ondersteunen. De bureauorganisatie informeert scholen actief over wet- en regelgeving en procedures rondom het OPP en ondersteunt bij het juist inzetten van het OPP. De leerling wordt gehoord bij het opstellen van het OPP.

✓ **Van individuele naar collectieve arrangementen**

De inzet van extra ondersteuning verschuift van individuele arrangementen naar groeps- en schoolarrangementen die de leeromgeving en het handelingsrepertoire van teams versterken. Elke aanvraag beschrijft expliciet hoe het arrangement bijdraagt aan blijvende versterking van de school. Afgeronde arrangementen worden systematisch geëvalueerd met de school, waarbij wordt onderzocht hoe opgedane kennis wordt gedeeld binnen de school én in de regio. Tegelijkertijd worden bestaande arrangementen periodiek geëvalueerd en waar nodig bijgesteld, en worden nieuwe vormen van arrangementen verkend in de route naar inclusief onderwijs. Het aantal aanvragen voor individuele arrangementen is aantoonbaar afgenomen in de komende planperiode.

✓ **Een sterk en herkenbaar adviesteam**

Het adviesteam wordt als geheel zichtbaar gemaakt: scholen weten wie erbij hoort, welke expertise centraal beschikbaar is en hoe het team kan worden ingezet. Het team wordt versterkt om meer preventief te kunnen werken, met een vaste kern en door de vso besturen beschikbaar gestelde flexibele schil voor extra capaciteit of specialistische expertise.

- Contactpersonen als vaste schakel

Contactpersonen zijn onderdeel van het adviesteam en hebben een aantal scholen onder hun hoede. Als een school een ondersteuningsvraag heeft en niet direct weet wie te benaderen, kan zij terecht bij de contactpersoon. Daarnaast sluit de contactpersoon aan bij het regioplatform om preventief mee te denken. De contactpersoon verbindt de lijnen en zorgt dat opvolging snel en helder wordt georganiseerd.

- Procesadviseurs in de praktijk

Procesadviseurs worden ingezet bij specifieke ondersteuningsvragen, bijvoorbeeld rond schoolaanwezigheid of structuurbehoefte, om de leeromgeving te versterken. Zij kunnen verschillende profielen hebben (bijvoorbeeld specialist, generalist of ambulant begeleider) en zijn op afroep inzetbaar. De procesadviseurs kunnen daarnaast ook specialistische ondersteuning in laten zetten.

✓ Toewijzingscommissie (TC)

De TC staat meer op afstand. Het team beweegt van beoordelen naar adviseren en is flexibel inzetbaar. Leden vervullen nooit een dubbele rol in dezelfde school, zodat onafhankelijkheid geborgd blijft.

✓ Bereikbaarheid en korte lijnen

De bureauorganisatie werkt met vaste contactroutes en heldere reactietijden. Deze voorspelbaarheid in communicatie zorgt ervoor dat scholen antwoord krijgen op hun vragen en effectief verder kunnen met de begeleiding van hun leerlingen.

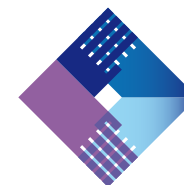
Schoolaanwezigheid als basis

De regio wil verschuiven van denken in thuiszitters naar gericht werken aan schoolaanwezigheid. Dat vraagt om gezamenlijke visie en beleid en tijdelijk passend aanbod, met expliciete aandacht voor veiligheid, relatie en maatwerk. Ook is er behoefte aan meer structureel overleg met leerplicht en meer doorpakken op casuïstiek door middel van doorbraaktafels.

Het samenwerkingsverband heeft een rol in het voorkomen langdurig thuiszitten en voortijdig schoolverlaten (VSV), samen met de gemeente die ook een rol speelt in bij het voorkomen van voortijdig schoolverlaten, met name onder kwetsbare jongeren. Sterke verbindingen zijn nodig om te voorkomen dat jongeren uitvallen of niet (meer) naar school kunnen komen. In de eerste weken van schoolafwezigheid wordt alles op alles gezet om te voorkomen dat een jongere langdurig niet op school

aanwezig is, omdat iedere jongere het recht heeft om zich te ontwikkelen en onderwijs te volgen. Wij geloven in leerrecht in plaats van alleen leerplicht. Daarom bouwen we aan een sterke brug tussen thuis, school en zorg, met een aanwezigheidsgerichte aanpak als gezamenlijke basis.

We kiezen daarbij voor het Multi-Dimensional Multi-Tiered System of Support (MD-MTSS) als leidend raamwerk voor schoolaanwezigheid. Dit helpt om vroeg te signaleren, preventief te ondersteunen en schoolbreed te werken, zodat verzuim minder snel oploopt tot langdurige uitval. MD-MTSS sluit aan bij hoe we willen werken: samen verantwoordelijkheid nemen, helder maken wat we doen en waarom, en ondersteuning zoveel mogelijk in en rond de school organiseren.

Wat gaan we doen?

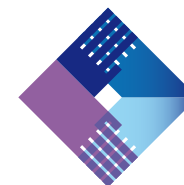
✓ Van verzuim naar schoolaanwezigheid

De bureauorganisatie verlegt de focus van verzuim naar schoolaanwezigheid en ondersteunt scholen bij het schoolbreed toepassen van het MD-MTSS-raamwerk. Verzuim wordt gezien als een signaal dat voortkomt uit een bredere context, waardoor eerder en samenhangender kan worden gehandeld.

DEFINITIE VERZUIMER

We maken onderscheid tussen verschillende groepen verzuimers, deze groepen zijn gebaseerd op de groepen die de Inspectie van het Onderwijs onderscheidt:

- 1. Relatief verzuimer:** we spreken van relatief verzuim als een leer- of kwalificatieplichtige jongere die op een school is ingeschreven afwezig is. Deze jongeren worden gemeld in zorgwekkend verzuim. Daarnaast hebben scholen de wettelijke taak dit verzuim in DUO te melden indien jongeren meer dan zestien uur in vier weken ongeoorloofd verzuim laten zien.
- 2. Langdurig relatief verzuimer:** een langdurig relatief verzuimer is een ingeschreven jongere die langer dan vier weken ongeoorloofd verzuimt. Bij deze groep is meer aan de hand dan een korte periode regelmatig afwezig zijn. Deze jongeren volgen langdurig geen of weinig onderwijs. We onderscheiden twee subgroepen:
 - 2a. Langdurig relatief verzuim van vier weken tot drie maanden;
 - 2b. Langdurig relatief verzuim langer dan drie maanden
- 3. Absoluut verzuimer:** van absoluut verzuim is sprake als een leer- of kwalificatieplichtige jongere niet op een school staat ingeschreven. Al vanaf de eerste dag dat een leerplichtige jongere niet op een school is ingeschreven, is sprake van absoluut verzuim, ongeacht de duur van het absoluut verzuim.

Soepele overgangen

Overgang van het primair- naar het voortgezet onderwijs²⁴

De overgang van de oudste in groep 8 naar de jongste in de brugklas is voor alle jongeren (en ouders) een cruciale stap. Goede voorlichting en informatievoorziening over beschikbare scholen en de overstaproute is daarbij belangrijk. Jongeren stappen in principe over van regulier (speciaal) basisonderwijs naar regulier voortgezet onderwijs. Basisscholen geven passende, kansrijke schooladviezen en middelbare scholen heten jongeren welkom. Onze regionale afspraken hierover staan niet alleen op papier, maar worden doorleefd op alle scholen.

Iedere jongere verdient een eerlijke start en een passende plek in het (regulier) voortgezet onderwijs, zeker ook jongeren met extra ondersteuningsbehoeften. Geen enkele jongere komt na uitstroom uit het primair onderwijs zonder onderwijsplek in het voortgezet onderwijs te zitten. Dat vraagt om tijdige signalering en 'warme overdracht'. Het overstaptraject voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften start daarom eerder. Basisscholen (bao) en scholen voor speciaal basisonderwijs (sbo) signaleren hun leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften al vanaf eind groep 6, betrekken ouders bij de keuze voor een passende school en organiseren warme overdrachtsgesprekken. Met een standaard overdrachtsformulier (inclusief ondersteuningsinformatie

en OPP) en een duidelijke procedure voor vroeg-signalering wordt ervoor gezorgd dat het voortgezet onderwijs goed voorbereid is op de instroom en beschikt over voldoende informatie om kinderen welkom te heten en passend te begeleiden bij deze overstap. De expertiseteams van de samenwerkingsverbanden po en vo in onze regio werken op dit punt intensief met elkaar samen.

Scholen voor speciaal onderwijs sorteren ook goed voor. In de bovenbouw worden leerlingen en ouders (daar waar mogelijk) voorbereid op uitstroom naar regulier voortgezet onderwijs. Dit is namelijk een natuurlijk schakelmoment dat hoge instroom in het vso kan helpen voorkomen.

Om dit alles goed te faciliteren nemen scholen deel aan gezamenlijke studiedagen, themabijeenkomsten en lokale netwerken, bezoeken elkaars scholen en bereiden kinderen (ook met zwaardere ondersteuningsbehoeften) in groep 7 en 8 actief voor op de overstap. Inschrijving en start in het voortgezet onderwijs worden gemonitord, zodat snel kan worden gehandeld wanneer een kind dreigt uit te vallen. Daarnaast hanteren scholen het principe van kansrijk adviseren en wordt exclusie aan de poort voorkomen, zodat alle kinderen, ook met zwaardere ondersteuningsbehoeften, een reële kans krijgen op instroom in het regulier voortgezet onderwijs. In bijlage 8 staan de gezamenlijke ambities van SWV PO en SWV VO beschreven.

Wat gaan we doen?

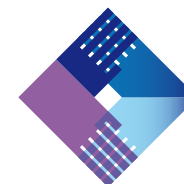
✓ De bureauorganisatie heeft een actieve rol bij overstapmomenten.

De bureauorganisatie van SWV Helmond-Peelland PO en SWV Helmond-Peelland VO werken bij de overgang po-vo intensief samen door de werkwijze van preadvisering voor jongeren met een extra ondersteuningsvraag ook in het basisonderwijs toe te passen. We ontwikkelen een "kans!overleg-vo", een ondersteuningsroute waarin deze jongeren vanaf groep 7 worden aangemeld voor het bij SWV Helmond-Peelland PO. Bij dit 'schakelen' worden coaches van het samenwerkingsverband po en vo ingezet die gericht zijn op 'expertise vooruit': zij versterken de context rondom de jongeren en de ondersteunende leeromgeving.

✓ Warme overdracht en vroege signalering borgen.

Scholen borgen een zorgvuldige overgang door tijdig extra ondersteuningsbehoeften te signaleren in groep 6 tot en met 8. In gezamenlijke warme overdrachtsgesprekken formuleren (speciale) basisscholen concreet wat een leerling nodig heeft

²⁴ <https://swv-peellandpo.nl/vast-en-zeker-naar-het-vo/>

voor een succesvolle start en een 'zachte landing' in het regulier voortgezet onderwijs. Hierbij hanteren we het uitgangspunt dat kansrijk adviseren de norm is; het vso is géén schooladvies voor leerlingen die vanuit het basisonderwijs komen.

✓ **Inclusieve instroom en een zachte landing in het vo.**

Iedere leerling verdient een kans op een eerlijke start. Vanuit onze inclusieve visie en ambitie past exclusie aan de vo-poort niet bij ons. We gaan voor een inclusieve instroom waarbij vo-scholen alle leerlingen verwelkomen die zich aanmelden met een passend schooladvies. Dit geldt expliciet ook voor leerlingen met een extra ondersteuningsvraag en ook bij leerlingen die (gedeeltelijk) thuiszitten. Er volgt altijd éérst inschrijving op de school van aanmelding; daarna onderzoeken wij gezamenlijk welke expertise of ondersteuning vanuit jeugdprofessionals nodig is om een zachte landing te realiseren. En als dat niet lukt: een tijdelijke plaatsing in het vso. Hierbij hanteren we de volgende uitgangspunten:

- Leerlingen stappen vanuit het (speciaal) basisonderwijs in principe altijd over naar het reguliere vo.

- De overstap van sbo en so naar vso is een natuurlijk schakelmoment om nadrukkelijker de route naar regulier vo te onderzoeken. Onze so en vso scholen werken actief aan uitstroom (waar dat kan) naar regulier vo.

✓ **We hanteren scherpe kaders voor het so en sbo.**

Wanneer een route naar het vso noodzakelijk is, gebeurt dit vanuit een helder perspectief op doelen en een mogelijke terugkeer naar het vo.

- Inschrijving in het vso vanuit het so en sbo vindt in principe plaats per 1 februari van het schooljaar waarin het kind 13 jaar wordt.
- Op termijn is vso-instroom vanuit het reguliere (speciaal) basisonderwijs alleen mogelijk met een OPP (waarin ouders en leerlingen gehoord zijn) dat al vanaf groep 6 of 7 een vso-uitstroomperspectief heeft en waarbij adviseurs van SWV Helmond-Peelland PO betrokken zijn.
- De verblijfsduur (opleidingsduur) in het vso is in principe net zo lang is als de reguliere route.
- Leerlingen in het vso stromen in principe uit (naar vervolgonderwijs, dagbesteding of begeleide arbeid) na het schooljaar waarin zij de 18-jarige²⁵ leeftijd hebben bereikt. Verblijfsduur in het vso (en dat geldt zeker ook

voor leerlingen met een tlv- vso met bekostigingscategorie hoog) wordt zo kort mogelijk gehouden.

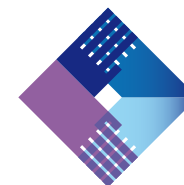
✓ **Horizontale overstap zorgvuldig verkennen.**

In de werkwijze rond het afgeven van een tlv-vso wordt geborgd dat voortaan altijd eerst zorgvuldig is verkend of een (andere) vo-school een passende leeromgeving kan bieden. Vo-scholen zoeken actief naar de juiste expertise om leerlingen binnen het vo de ondersteuning te geven die ze nodig hebben. Scholen nemen dit op in hun werkafspraken en beleid.

✓ **Doorlopende begeleiding van vmbo naar mbo garanderen**

Vmbo-scholen beschikken over een overstapcoach die samen met de coach van het mbo bewaakt dat de overstap voor kwetsbare leerlingen soepel verloopt. De leerling wordt gedurende een langere periode begeleid om de route doorlopend te houden en (school)uitval te voorkomen.

²⁵ Voor leerlingen met een ernstige meervoudige beperking (EMB) is de maximale leeftijdsgrens 20 jaar

4.3.2. Ambitie 2: Bouwen aan inclusieve leeromgevingen

Een sterke basisondersteuning vormt het fundament van inclusieve scholen. De focus verschuift hierbij van het individu naar de groep: het gaat niet langer om wat een leerling nodig heeft om 'erbij te horen', maar om wat het schoolteam kan doen om een toegankelijk aanbod voor álle leerlingen te creëren. Om een werkelijk inclusieve leeromgeving te bouwen, versterken wij de basisondersteuning specifiek op de sociaal-emotionele ontwikkeling, mentale weerbaarheid en de zelfsturing van onze leerlingen. Dit vraagt om een andere blik op moeilijk verstaanbaar gedrag; we zien dit niet langer als een probleem van de jongere, maar als een signaal waar we als team preventief en pedagogisch op anticiperen. Alle scholen zetten daarom vol in op gedragswerk om hun pedagogisch handelen te verstevigen en de collectieve draagkracht te vergroten. Zo wordt ondersteuning een integraal onderdeel van het dagelijks onderwijs en neemt de noodzaak voor individuele interventies af.

Wat gaan we doen?

- ✓ **Basisondersteuning als stevig fundament**
Het kader van de basisondersteuning wordt periodiek geëvalueerd en, waar nodig, bijgesteld op basis van de landelijke norm. De bureauorgani-

satie communiceert hier helder over en zorgt ervoor dat het bij alle scholen bekend is. Zo ontstaat een gezamenlijke stevige basis in onze regio. De basisondersteuning wordt daarnaast structureel verankerd in het schoolbeleid: elke school heeft deze opgenomen in het eigen schoolplan en werkt volgens het regionale kader voor basisondersteuning.

- ✓ **Een kwaliteitsimpuls door professionalisering en kennisontwikkeling**

Om de basisondersteuning in de regio te versterken, faciliteert de bureauorganisatie dat scholen structureel van en met elkaar leren. Hierbij ligt de nadruk op het vergroten van de pedagogische handelingskracht rondom sociaal-emotionele ontwikkeling, mentale weerbaarheid en het duiden van moeilijk verstaanbaar gedrag als communicatiesignaal. Door succesverhalen te ontsluiten, visitaties te organiseren en gerichte scholing aan te bieden aan oco's en directeuren, vertalen we regionale behoeften naar concrete deskundigheid, zodat de basisondersteuning voor elke leerling merkbaar sterker wordt.

- ✓ **Datagedreven monitoring en bestuurlijke sturing op de basisondersteuning**

De bureauorganisatie richt Perspectief op School (POS) -of een vergelijkbaar systeem- verder in als instrument om de kwaliteit van de basisondersteuning systematisch te monitoren. Op basis van

deze data worden gesprekken gevoerd met scholen over vragen en knelpunten en wordt actief meegedacht over passende vervolgstappen. Daarnaast richten we bestuursreflectiegesprekken in met bestuurders waarbij de basisondersteuning standaard op de agenda staat en waar nodig een gezamenlijk een verbeteraanpak wordt vastgesteld.

- ✓ **Onderwijs en zorg integraal georganiseerd**

Samen met gemeenten onderzoekt de bureauorganisatie de inrichting van onderwijs-zorgarrangementen (OZA's). Deze worden, waar mogelijk, binnen het vo georganiseerd. Ook worden mogelijkheden verkend om onderwijs in zorgtijd te realiseren voor leerlingen die slechts beperkt belastbaar zijn. Hierbij is ruimte om te experimenteren in het grensgebied tussen onderwijs en zorg.

- ✓ **Hybride onderwijs als brug**

We bouwen het aanbod uit voor leerlingen die tijdelijk niet volledig in de vo-klas kunnen functioneren. Door hybride onderwijsconcepten en maatwerk in uren en programma's in te zetten, creëren we een flexibele tussenstap. Zo blijft de verbinding met het onderwijs behouden, terwijl we gericht en op eigen tempo werken aan een duurzame terugkeer naar school.

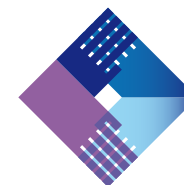
✓ **Vrijstellingen verminderen**

Door structureel overleg en een gezamenlijke visie met de leerplichtambtenaar dringen we het aantal vrijstellingen terug. We zoeken altijd naar een alternatieve route voor ontwikkeling, zodat ieder jongere het leerrecht behoudt.

✓ **Eén taal en gedeelde route voor onderwijs en zorg**

Er wordt een regionale beslisboom of doorstroomschema ontwikkeld voor het grijze gebied tussen onderwijs en zorg om routes, rollen en verantwoordelijkheden te verduidelijken, zodat partners elkaar sneller vinden en weten wat wanneer nodig is. Bij de aanpak van het 'grijze gebied' tussen onderwijs en zorg wordt gekozen voor een collectieve visie: samen doen in plaats van de grenzen bepalen. De onderstroom wordt benoemd en er wordt gewerkt vanuit een gedeelde taal.

4.3.3. Ambitie 3: Verbinding en samen

Bij deze ambitie gaat het om verbindingen die het verschil maken. Door elkaar beter te vinden en naast elkaar te werken, zorgen we voor zorgeloze overstappen en een ononderbroken ontwikkeling van jongeren. Dat raakt de hele route: de band met ouders en jongeren, schoolaanwezigheid als basis, soepele overgang tussen po, vo en mbo, een bureauorganisatie die dichtbij scholen staat en samenwerking met partners in de regio. Dit vraagt eenduidige afspraken, transparantie en de bereidheid om van en met elkaar te leren.

Wat gaan we doen?

✓ **Collectief bewustzijn en gezamenlijke sturing op basis van data**

De bureauorganisatie voert structureel gesprekken met scholen, directeuren en ondersteuningscoördinatoren over de ingezette ondersteuning: wat werkt, wat niet en wat de volgende keer anders moet. Data en ervaringen worden daarbij gekoppeld, zodat scholen van elkaar leren en de opbrengsten van ondersteuning zichtbaar worden. Dit ondersteunt gezamenlijke sturing op de inzet van ondersteuning en het effect in de praktijk.

✓ **Er is een samenhangend en efficiënte overlegstructuur**

De huidige overlegstructuren worden als waardevol ervaren, maar de verbinding tussen verschillende lagen binnen de organisaties ontbreekt soms nog. Daarom gaan we naast de huidige overlegstructuren werken met regioplatforms. SWV Helmond-Peelland VO wordt verdeeld over een aantal regio's waarin de scholen (oco en directie) die gehuisvest zijn in deze regio (vo en vso) structureel met elkaar in gesprek gaan samen met primair onderwijs en de gemeente(n) van de betreffende regio. De bureauorganisatie faciliteert dit. Kennisdeling is structureel georganiseerd en verdiept binnen regioplatforms. Een overzicht van de overlegstructuren is terug te vinden in bijlage 6.

✓ **Werken vanuit gezamenlijk belang en commitment**

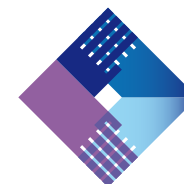
Scholen en besturen borgen afspraken en kennis proactief binnen hun eigen organisatie. We versterken een cultuur waarin gemaakte afspraken consequent worden nagekomen en het collectieve belang van de leerling altijd voorrang krijgt op het eigen organisatiebelang. Alle scholen en schoolbesturen binnen ons netwerk dragen hierin de volle verantwoordelijkheid voor de gezamenlijke koers en de resultaten die we als collectief willen behalen.

✓ **Vso als krachtige expertisefunctie in de regio**

Het vso vervult een cruciale expertisefunctie binnen onze regio. Vanuit de inclusieopdracht is dit een functie die door de vso besturen wordt uitgeoefend als hun kernopdracht (vanuit eigen formatie). Hierbij putten we uit eigen ervaringen en best practices van andere samenwerkingsverbanden. Tegelijkertijd onderzoeken we hoe specialistische ondersteuning vaker binnen het vo kan plaatsvinden. Door de specifieke kennis van het vso proactief in te zetten, versnellen we de beweging naar inclusieve leeromgevingen in onze regio.

✓ **Inzicht als kompas: van cijfers naar actie**

We varen niet langer op losse registraties, maar op een gezamenlijke koers. Met een periodieke datacyclus en een nulmeting brengen we verzuim, vrijstellingen en patronen scherp in beeld. De bureauorganisatie vertaalt deze data naar korte, bruikbare rapportages voor scholen en gemeenten. Zo kijken we verder dan de cijfers alleen: we begrijpen de trends en kunnen preventief handelen voordat aanwezigheid problematisch wordt.

✓ Een sterke samenwerking met leerplicht, gemeenten en scholen rondom schoolaanwezigheid

De samenwerking met leerplichtambtenaren en gemeenten is verankerd in een gedeelde actie-agenda. We spreken dezelfde taal en weten elkaar sneller te vinden. Deze aanpak is voor iedereen transparant: de bureauorganisatie zorgt dat alle informatie over schoolaanwezigheid vindbaar en toegankelijk is voor zowel scholen als ouders. Binnen de kaders van privacy delen we data en expertise, zodat we als één regio optrekken in de zorg voor onze jongeren.

✓ Een vindbare en toegankelijke route voor schoolaanwezigheid

De bureauorganisatie zorgt dat informatie over de aanpak schoolaanwezigheid vindbaar en toegankelijk is voor scholen en ouders. Met een regionaal stroomschema maken we de route voor scholen, ouders en partners transparant. We weten wie wanneer aan zet is.

✓ Doorbraaktafel met mandaat

In de Doorbraaktafel (per school) pakken we vastgelopen casuïstiek rondom schoolaanwezigheid aan via een krachtige coalitie van school, gemeente en partners met mandaat. Samen met de leerling en ouders doorbreken we barrières en maken we direct integrale afspraken. Tijdens dit overleg wordt een vaste casemanager aangewezen

die de regie voert, de voortgang bewaakt en de verbinding tussen alle partijen borgt. Door acties en effecten gezamenlijk te registreren, realiseren we daadkrachtige oplossingen die leerlingen duurzaam binnenboord houden.

✓ Gemeentegericht samenwerken met een actieagenda

De kwaliteit van de overlegstructuur met gemeenten en leerplicht wordt versterkt door te werken met een gezamenlijke actieagenda, waarmee prioriteiten en werkwijzen planmatig worden opgepakt.

✓ Regionaal eenduidigheid beleid over grensverkeer

We realiseren één heldere lijn binnen de negen gemeenten en maken sluitende afspraken met omliggende samenwerkingsverbanden, zodat verschillen in lokaal beleid geen drempel vormen voor passende ondersteuning. Door regionaal eenduidig te werken, waarborgen we dat de ondersteuningsbehoefte van de leerling leidend is, ongeacht de gemeentegrens.

✓ Een sterke verbinding met jeugdteams in de wijk

Gemeenten werken aan laagdrempelige, wijkgerichte ondersteuning met jeugdteams als eerste aanspreekpunt voor jeugd en gezin. Waar passend wordt de verbinding met school en met

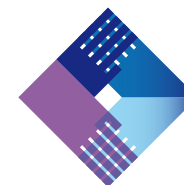
het ouder- en jeugdsteunpunt Zuidoost Brabant gelegd, zodat ondersteuning dichtbij en meer in de context georganiseerd kan worden.

✓ Pentagon (Brainport-regio) en expertiseontwikkeling

Het Pentagon bestaat uit de vijf samenwerkingsverbanden in de regio Zuidoost-Brabant. In het Pentagon wordt samengewerkt met partners (waaronder ASML) om expertise op meertaligheid en internationalisering verder te ontwikkelen. In Best worden de komende jaren bijna 20.000 woningen gerealiseerd om kenniswerkers en expats (veelal uit India) te huisvesten. Er worden gezamenlijke, inclusieve oplossingen gezocht op onze vo-scholen (in en rondom Eindhoven) om voorbereid te zijn op deze aankomende grote internationale instroom. Jan van Brabant College Gasthuisstraat is een expertisecentrum voor NT-2 waarvan alle scholen in de regio van het samenwerkingsverband gebruik van kunnen maken.

✓ Verbindende rol van contactpersonen

De contactpersonen van de bureauorganisatie verbinden scholen met gemeenten, leerplicht en jeugdprofessionals en houden de uitvoering werkbaar en dichtbij, inclusief afstemming op thema's zoals vervoer waar dit knelt.

Jongeren en ouders als partner

Jongeren en ouders zijn onmisbaar in passend en inclusief onderwijs. Hun ervaringen helpen ons om de ondersteuning beter te maken. Daarom werken we samen op basis van gelijkwaardigheid en actieve betrokkenheid. We nemen de stem van jongeren serieus. Jongeren weten vaak zelf goed wat hen helpt. Daarom borgen we hun stem structureel in beleid en uitvoering. De Ondersteuningsplanraad (OPR) speelt hierin een belangrijke rol. De OPR vertegenwoordigt ouders en jongeren en denkt mee over het ondersteuningsplan. Ouders en jongeren kunnen daarnaast laagdrempelig terecht bij het ouder- en jeugdsteunpunt. Dit steunpunt is goed vindbaar en biedt duidelijke informatie en routes. Zo weten zij wat zij kunnen verwachten en kunnen zij samen met de school passende keuzes maken. Daarnaast kunnen ouders in de schoolgids en website van de school zien wat de basis- en extra ondersteuning is die geboden wordt. De extra ondersteuning gefaciliteerd vanuit het samenwerkingsverband, is terug te lezen op onze website waarbij folders gemaakt zijn speciaal voor ouders²⁶.

Zodra een school een aanvraag doet bij SWV Helmond-Peelland VO, krijgen ouders toegang tot het dossier van de leerling. Door transparant te werken

en ouders te betrekken bij het zoeken naar een passende onderwijsplaats, weet SWV Helmond-Peelland VO geschillen veelal te voorkomen. Toch kan een geschil voorkomen en dan is het belangrijk een onafhankelijke uitspraak te verkrijgen over de kwestie. De bureauorganisatie hecht waarde aan het gesprek tussen ouders en scholen en zal altijd proberen via een gesprek tot oplossingen te komen. Als dat niet mogelijk blijkt, zijn er diverse mogelijkheden om het geschil aan de kaak te stellen. Hoe we dit doen, is te lezen in bijlage 7.

Wat gaan we doen?

✓ Actief ouder- en jeugdsteunpunt

De bureauorganisatie haalt bij ouders en jongeren op hoe het ouder- en jeugdsteunpunt verbeterd kan worden en stelt bij waar nodig. Samen met omliggende samenwerkingsverbanden wordt de vindbaarheid van de website verbeterd en wordt de website doorontwikkeld tot een toegankelijk steunpunt met begrijpelijke taal. Samen met ouders en leerlingen krijgt het steunpunt verder vorm, passend bij de wettelijke verplichting. Er wordt door ouders en jongeren daadwerkelijk gebruikgemaakt van het ouder- en jeugdsteunpunt Zuidoost Brabant.

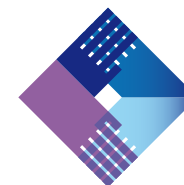
✓ Ervaringen gebruiken om beleid en werkwijze te verbeteren

De bureauorganisatie gebruikt de ervaringen vanuit het steunpunt om beleid aan te passen en te verbeteren. Deze input wordt benut om beleid door te ontwikkelen. Elke jaar wordt een onafhankelijk tevredenheidsonderzoek afgenomen onder ouders over de ondersteuning, en de uitkomsten worden gebruikt om beleid en werkwijze aan te scherpen.

✓ De OPR wordt steviger gepositioneerd

De OPR wordt tijdig betrokken bij de ontwikkeling en evaluatie van beleid en er wordt transparant teruggekoppeld over wat met signalen en adviezen gebeurt.

²⁶ WVO Artikel 2.47, lid 9f

4.4 IEDERS ROL IN DEZE BEWEGING

We brengen inclusief onderwijs samen tot leven in de dagelijkse praktijk. Dat vraagt om één gedeelde norm: leerlingen die zich aanmelden zijn welkom op het vo met zo nodig ondersteuning vanuit het vso. We onderzoeken samen en voortdurend hoe het wél kan, met ondersteuning zo veel mogelijk in en rond de vo-schoolcontext.

4.4.1 Rol van de bureauorganisatie

De bureauorganisatie is de spil en voert (afgestemd met de schoolbesturen) regie in de beweging naar inclusiever onderwijs. Het bureau geeft centraal richting, maakt afspraken en zorgt voor samenhang. Zij volgt de ontwikkeling in de regio, maakt effecten zichtbaar en spreekt aan waar dat nodig is. In de komende planperiode is het team zichtbaar, tijdig betrokken en beschikbaar als sparringpartner. De bureauorganisatie houdt zicht op de inzet van ondersteuning, verwijspatronen en de ontwikkeling van de basisondersteuning. Signalen en inzichten brengt zij terug in het netwerk, zodat scholen en besturen samen kunnen leren en bijsturen. Vanuit de wettelijke taak ondersteunt het bureau de scholen bij het organiseren en verder ontwikkelen van extra ondersteuning in de vo-schoolcontext en draagt zij bij aan een dekkend netwerk van voorzieningen in de

regio. Daarbij neemt het bureau een actieve rol in de overgang po-vo. We zorgen samen met de schoolbesturen voor doelmatige en doeltreffende inzet, verdeling en toedeling van de beschikbare middelen. Hierbij hanteren we de regel: geld voor de leerling. We bouwen samen stimulerende prikkels in beleid en financiën om reguliere instroom en schakelen naar regulier onderwijs de norm te maken.

De bureauorganisatie werkt vanuit drie samenhangende rollen en schakelt afhankelijk van vraag en situatie. Zij maakt helder: wie wanneer aan zet is, wie beslist, wie uitvoert en hoe de voortgang samen wordt gevolgd. Zo ontstaat duidelijkheid én ruimte voor eigenaarschap bij scholen en besturen, met het bureau als richtinggevend en verbindend punt.

- **Regievoerder (aanjager)**

Door focus aan te brengen, gezamenlijke prioriteiten te ondersteunen en leer- en verbeterprocessen te stimuleren, versnelt de bureauorganisatie de beweging naar inclusiever onderwijs. Zij brengt data over instroom, uitstroom en tlv's structureel in beeld en bespreekt deze periodiek met schoolbesturen. Wat werkt maakt de bureauorganisatie zichtbaar en deelbaar, zodat scholen en besturen sneller kunnen kiezen, uitvoeren en bijsturen. Deze rol voor de bureauorganisatie is de komende

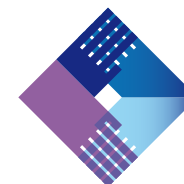
periode nodig om de beweging naar Inclusie te maken. Zodra meer expertise in de reguliere leeromgevingen beschikbaar is gemaakt, zal deze rol minder noodzakelijk zijn.

- **Verbinder (contactpersoon)**

Het bureau brengt partijen bij elkaar en organiseert samenhang in afspraken, routes en verantwoordelijkheden. Zij verbindt scholen aan passende expertise en zorgt dat het regionale ondersteuningsaanbod overzichtelijk en toegankelijk blijft. De bureauorganisatie zet stappen naar een werkwijze met schoolcontactpersonen en procesadviseurs, zodat ondersteuning eerder, dichterbij en beter verbonden kan worden georganiseerd. Zo wordt samenwerking versterkt en versnippering voorkomen.

- **Expert (procesadviseur)**

Bij complexe vragen biedt de bureauorganisatie inhoudelijke ondersteuning als sparringpartner, met hulp bij het duiden van ondersteuningsbehoeften en het kiezen van passende stappen. Zij verstevigt het adviesteam en onze vso-partners maken hun kennis beschikbaar in een flexibele schil daaromheen (vso investering).

4.4.2 Rol van scholen en schoolbesturen in het vo

Scholen en schoolbesturen zorgen er samen voor dat jongeren daadwerkelijk kunnen starten én blijven op school. Ook jongeren met zwaardere ondersteuningsbehoeften krijgen een echte kans in het vo, met tijdelijke én doorlopende ondersteuning. Die ondersteuning maakt niet alleen instroom mogelijk, maar borgt vooral continuïteit in de hele schoolloopbaan. In deze gezamenlijke opgave ligt de nadruk op het versterken van de leeromgeving: wat is er nodig in de klas, in het team en in de schoolorganisatie om onderwijs voor meer jongeren passend te maken?

Scholen brengen deze koers tot leven in de dagelijkse praktijk. Schoolleiders en ondersteuningsteams vertalen de afspraken uit dit ondersteuningsplan naar school- en jaarplannen, concrete werkafspraken, rollen en routines. Ze starten ontwikkeltrajecten. Schoolbesturen maken dit mogelijk door randvoorwaarden te organiseren: tijd, expertise, coaching, maatwerk en structurele borging. Samen sturen scholen en besturen op maximaal benutten van wat binnen het vo kan en maken zij afwegingen rond tlv-aanvragen expliciet en consequent vanuit de inclusieve koers. Aanvragen voor een tlv-vso gaan vanaf deze planperiode altijd via schooldirectie alvorens de aanvraag wordt ingediend bij de TC.

Om ieders bijdrage scherp te houden, beschrijven we ook voor scholen en schoolbesturen drie herkenbare rollen.

- **Cultuurdraager**

In scholen én besturen wordt een inclusieve mindset versterkt: verschillen zijn normaal, taal en gedrag zijn helpend en verwachtingen zijn concreet. Schoolleiders stimuleren op school het gesprek over inclusie en de verschillen als norm en zorgen dat teams elkaar kunnen aanspreken op uitvoering en effect, met ruimte om te leren en bij te sturen. Besturen ondersteunen dit door het gesprek over inclusie consequent te verbinden aan keuzes in begeleiding, professionalisering en inzet van expertise. Zo ontstaat een gezamenlijke houding: wij geloven dat het kan.

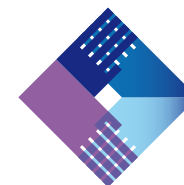
- **Verankeraar**

Scholen verankeren de afspraken uit dit ondersteuningsplan in beleid en uitvoering binnen de eigen organisatie: in school- en jaarplannen, in vaste routines (zoals vergaderingen, evaluaties en overdracht) en in duidelijke rolverdeling. Besturen borgen de zorgplicht op bestuursniveau en zorgen dat basisondersteuning en extra ondersteuning structureel en duurzaam georganiseerd wordt. Waar nodig wordt extra geïnvesteerd, zodat

beleid, uitvoering en cultuur in samenhang bewegen. Samen maken scholen en besturen tijdelijke extra ondersteuning bespreekbaar en werkbaar, zodat leerlingen in de reguliere setting kunnen blijven leren en terugval wordt voorkomen.

- **Netwerker**

Scholen en besturen benutten expertise in het hele netwerk: zij zoeken actief verbinding en uitwisseling, leren van wat werkt en zetten elkaars expertise in (vo en vso). Er is ruimte voor experiment en nieuwe arrangementen richting inclusieve leeromgevingen, zoals syntheseseklas, integratieklas, vmbo-special, preportaal, plusvoorziening en extra toegang. Met gemeenten en partners (zoals JGZ en jeugdhulp) worden werkbare afspraken gemaakt, met heldere routes, rollen en korte lijnen in de uitvoering. Zo wordt samenwerking versterkt en versnippering voorkomen.

Wat dit vraagt in de vo-schoolpraktijk (docenten en ondersteuningscoördinatoren)

Teams stellen steeds opnieuw de vraag: **“Wat is er nodig om dit wél te laten slagen?”** en vertalen dit naar een concrete aanpak, heldere rollen en een realistische planning.

- Er wordt stevig geïnvesteerd in pedagogisch handelen: hoe vangen teams en docenten jongeren met bepaalde gedragskenmerken, mentale kenmerken en een specifieke sociaal-emotionele ontwikkeling beter op?
- Scholen benutten good practices van collega's door actief verbinding en uitwisseling te zoeken en elkaars expertise in te zetten (vo en vso).
- Tijdelijke plaatsing met extra ondersteuning wordt bespreekbaar en werkbaar gemaakt, zodat leerlingen in de reguliere setting kunnen blijven leren en terugval wordt voorkomen.
- Extra expertise en jeugdhulp worden duurzaam de school in gebracht, zodat ondersteuning eerder en preventiever kan worden ingezet.
- Afwegingen rond tlv-aanvragen worden expliciet gemaakt en consequent verbonden aan de inclusieve koers, met zicht op wat al is geprobeerd en wat nodig is om binnen vo te blijven.

4.4.3 Rol van scholen en school-besturen in het vso

Het vso is een volwaardige partner in de inclusieve beweging: niet het eindpunt, maar een schakel in een doorlopende route. Het vso vervult een sterke expertisefunctie in de regio: preventief waar mogelijk, tijdelijk waar nodig en steeds met perspectief op terugkeer. Vo en vso trekken hierin samen op: expertise wordt gedeeld én benut en ondersteuning

komt waar dat kan naar de vo-school toe. Zo is het vso niet de vaste uitweg, maar versterkt het netwerk, zodat meer jongeren in het vo kunnen blijven leren en deelnemen.

Ook de bijdrage van het vso beschrijven we bewust overzichtelijk langs drie herkenbare rollen, zodat in de samenwerking helder is wie wat brengt, waar ondersteund wordt en hoe de route naar terugkeer vanaf het begin meeloopt.

• Expertisedeler

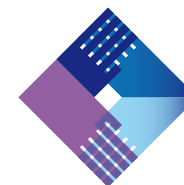
Het vso deelt specialistische kennis en aanpakken actief met vo- scholen via teams, netwerken en gezamenlijke professionalisering. Het vso ziet dit als haar investering en bijdrage aan de inclusie opdracht. Zo wordt expertise niet pas ingezet als het misgaat, maar juist preventief en versterkend. Het uiteindelijke doel is om de gespecialiseerde expertise (formatie) duurzaam aan het regulier onderwijs te verbinden.

• Ondersteuner in de context

Het vso ziet het als haar primaire opdracht om waar mogelijk in of dichtbij de vo- schoolcontext te ondersteunen (meedenken, adviseren, coaching, gerichte inzet) om zo de leeromgeving te versterken en specialistische ondersteuning zo veel mogelijk te verbinden met de vo-praktijk.

• Terugkeerregisseur

Het vso werkt bij een plaatsing vanaf de start met heldere afspraken over doelen, duur en terugkeer. Samen met de vo-school en het samenwerkingsverband bewaakt het vso de route naar (gedeeltelijke) terugplaatsing, inclusief overdracht, ondersteuning na terugkeer en vaste evaluatiemomenten. Het so streeft actief waar dat kan (vanaf groep 7) naar uitstroom richting regulier voortgezet onderwijs.

4.4.4 Rol van jeugdhulppartners

Jeugdhulppartners presenteren vo als eerste en blijvende optie. Zij kennen het aanbod van scholen, sluiten aan in de praktijk en investeren in duurzame aanwezigheid op of rond scholen. Door samen te werken met docenten en teams vóórdat er wordt verwezen, wordt ondersteuning eerder en dichterbij georganiseerd.

4.4.5 Rol van gemeenten

Gemeenten maken inclusief onderwijs leidend in het jeugdbeleid. Zij koppelen zorg en onderwijs expliciet in taal, kaders en financiering. De beweging naar inclusie vraagt naar een andere werkwijze: van individuele ondersteuning naar collectieve ondersteuning (in de context). Dat vraagt ook een andere wijze van financiering. We vragen de gemeenten te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om naast individueel PGB/ZIN dergelijke werkwijze en vergelijkbare financiering (bijv. op collectief / institutioneel niveau) te hanteren met betrekking tot jeugdhulp binnen de school. Voorbeeld is schoolmaatschappelijk werk of jeugdcoach op school voor alle leerlingen in plaats van een beschikking per leerling. Daarnaast brengen gemeenten jeugdhulp in scholen (zoals ZIO) en organiseren zij waar passend ook onderwijs richting jeugdhulplocaties.

Zorg in Onderwijstijd (ZiO)

In oktober 2025 is een mooie mijlpaal bereikt: alle 21 colleges van de gemeenten van regio Zuidoost-Brabant zijn na een zorgvuldige projectfase en op basis van het eindadvies van het project akkoord gegaan met de collectieve bekostiging en inzet van zorg in onderwijstijd (ZiO) voor speciaal basisonderwijs, voortgezet speciaal onderwijs en speciaal onderwijs (cluster 3 en 4). ZiO is een nieuwe, collectieve aanpak waarbij jeugdhulp structureel en integraal wordt aangeboden binnen de schoolomgeving. Jeugdhulpprofessionals zijn op vaste dagen aanwezig op school en werken nauw samen met het onderwijsteam. ZiO vervangt het systeem van individuele beschikkingen voor jeugdhulp die op school wordt ingezet. Door deze aanpak wordt het mogelijk om sneller, laagdrempeliger en effectiever ondersteuning te bieden aan leerlingen binnen de onderwijssetting. De jeugdhulpregio's en samenwerkingsverbanden streven met de collectieve contractering van ZiO naar de volgende doelstellingen: Structurele en efficiënte inzet van jeugdhulp op school. Door vaste jeugdhulpprofessionals op scholen te positioneren, wordt versnippering voorkomen. Dit bevordert samenwerking, vermindert reistijd en administratieve lasten, en zorgt voor continuïteit in de ondersteuning.

Inclusief onderwijs vraagt niet om een statisch actieplan, maar om een voortdurende beweging van verbetering. Kwaliteitszorg is voor ons dan ook geen papieren werkelijkheid, maar een essentieel instrument om onze droom te realiseren: een ononderbroken ontwikkeling voor iedere leerling, zo thuisnabij mogelijk. In dit hoofdstuk beschrijven we hoe we de Plan, Do, Check en Act (PDCA)-cyclus gebruiken om de beweging naar inclusief onderwijs aan te jagen en te monitoren. Zo borgen we dat we niet alleen de juiste dingen doen, maar ze ook elke dag een beetje beter gaan doen voor onze leerlingen. Dit ondersteuningsplan vormt hiertoe het kwaliteitskader.

5.1 DE PDCA-CYCLUS ALS KOMPAS

Om onze beweging in gang te zetten, fungeert de PDCA-cyclus als een spiegel voor ons handelen. Door systematisch vragen te stellen en resultaten te monitoren, krijgen we een helder beeld van waar we staan en waar aanpassingen nodig zijn.

- **Plan:** In het ondersteuningsplan leggen we samen met schoolbesturen onze meerjarige ambities vast. Elk jaar vertalen we die naar concrete doelen, acties en indicatoren in ons jaarplan.
- **Do:** We voeren deze acties uit, samen met scholen, besturen en samenwerkingspartners. We zetten onze middelen en expertise in om scholen te faciliteren bij de uitvoering van inclusief onderwijs.

• Check:

- **Monitoren:** We blijven monitoren gedurende het hele proces. Dit betekent dat we niet alleen op specifieke meetmomenten gegevens verzamelen, maar dat we doorlopend de voortgang en de effectiviteit van onze acties volgen. Hierbij gebruiken we praktische dashboards – zoals Perspectief op School en Vensters – en andere vormen van databeheer die het makkelijk maken om onze context te volgen.
- **Evalueren:** Waar monitoring zich richt op lopende processen, is evalueren een diepgaande reflectie op afgeronde of nog lopende acties om conclusies te trekken. We onderzoeken of de doelen zijn behaald en wat de verklaringen zijn voor eventuele resultaten. Dit helpt ons niet alleen te begrijpen wát werkte, maar ook waaróm het werkte of juist niet.
- **Act:** De inzichten uit de monitoring en evaluaties gebruiken we om onze aanpak aan te passen en te versterken. Op basis van inzichten uit de praktijk sturen we bij om effectiever en duurzamer te worden. Dit kan betekenen dat we processen optimaliseren, succesvolle praktijken opschalen of nieuwe strategieën ontwikkelen.

5.2 BORGING VAN DE WETTELIJKE OPDRACHT

Onze kwaliteitszorg is direct gekoppeld aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2021 van de Inspectie van het Onderwijs.

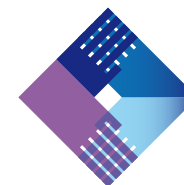
Realisatie Passend Onderwijs (RPO) – Dit zijn de resultaatgebieden waar we continu aan werken met onze PDCA cyclus. We monitoren hierbij of onze maatschappelijke opdracht daadwerkelijk wordt behaald:

- RPO 1: Is er een dekkend netwerk van voorzieningen voor alle leerlingen?
- RPO 2: Verloopt de regionale samenwerking met zorgpartners en gemeenten effectief?
- RPO 3: Is de advisering en beoordeling van de toelaatbaarheid zorgvuldig?

Besturing, Kwaliteitszorg en Ambitie (BKA) – Deze standaarden richten zich op de sturing en kwaliteit van onze organisatie

- BKA 1: Een ambitieuze visie en missie vertaald naar realistische doelen voor 2030 (Plan)
- BKA 2: een professionele uitvoering en een gezonde kwaliteitscultuur. (Do)
- BKA 3: evalueren we systematisch en stellen we ons beleid bij op basis van dialoog en verantwoording. (Check & Act)

Voor een nadere uitwerking zie bijlage 3.

5.3 VERANTWOORDING EN GESPREKKENCYCLUS

Om onze ambitie werkbaar te maken en de koers te bewaken, werken we met een vaste cyclus van verantwoording, dialoog en evaluatie. Met heldere overlegstructuren, regelmatige audits en feedback-momenten blijven we scherp, pakken we knelpunten vroeg op en sturen we tijdig bij. Deze cyclus sluit aan bij de verbeterpunten uit het inspectierapport over kwaliteitszorg en sturing. Daarom versterken we expliciet de koppeling tussen doelen, uitvoering, monitoring en inzet van middelen. De volgende instrumenten vormen de ruggengraat van onze kwaliteitsborging:

Het ondersteuningsplan

Dit is onze koers voor vier jaar. We leggen vast waar we naartoe werken en welke doelen we in 2030 willen bereiken. Deze koers en doelstellingen worden regelmatig getoetst binnen het Toezichthoudend Bestuur/ Raad van Toezicht en de Raad van Aangesloten Schoolbesturen.

Jaarplannen

Elk jaar vertalen we de koers naar concrete doelen, activiteiten en indicatoren. Daarbij maken we ook zichtbaar welke inzet en middelen daarbij horen en welk effect we daarmee beogen. Jaarlijks worden de jaarplannen geëvalueerd.

Kwartaalrapportages

Vier keer per jaar volgen we de voortgang op beleidsmatige én financiële doelen. We kijken niet alleen óf we doen wat we hebben afgesproken, maar ook wat het oplevert. Als de praktijk daarom vraagt, sturen we bij.

Jaarverslag

In het jaarverslag leggen we kwantitatieve en kwalitatieve verantwoording af. We onderbouwen onze keuzes transparant, beschrijven de bereikte resultaten en verantwoorden de doelmatige besteding van collectieve middelen.

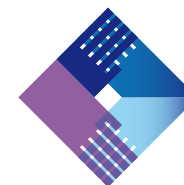
Cijfers en woorden krijgen pas betekenis in het gesprek. Daarom wordt de cyclus gevoed door vaste overlegmomenten met scholen, schoolbesturen en partners. Door deze combinatie van heldere rapportages en een open gesprekkencyclus borgen we dat inclusief onderwijs een gedeelde verantwoordelijkheid blijft van het hele netwerk.

5.4 LEREN EN EXPERIMENTEREN MET LEF

Hoewel cijfers onmisbaar zijn, vertellen ze slechts een deel van het verhaal. Juist de aspecten die zich niet laten vangen in percentages – zoals de herwonnen motivatie van een leerling of het groeiende

zelfvertrouwen van een docent – zijn in de praktijk het meest betekenisvol en merkbaar. Als lerend netwerk hebben wij het lef om verder te kijken dan de data alleen. Leren met lef betekent voor ons: durven experimenteren met nieuwe wegen en de moed hebben om los te laten wat niet langer werkt. Wij maken scherpe keuzes om plaats te maken voor wat wél impact heeft op de leerling.

In ons netwerk creëren we bewust ruimte voor de open en constructieve dialoog tussen scholen, ouders, jongeren en samenwerkingspartners. Deze gesprekken maken zichtbaar wat statistieken niet vertellen. We stimuleren een cultuur waarin we fouten zien als kansen voor vernieuwing en groei. Door successen én zorgen eerlijk te delen, zorgen we dat ons beleid altijd de ervaring en expertise van de schoolpraktijk volgt. Dit stelt ons in staat om knelpunten vroegtijdig te herkennen en actie te ondernemen nog voordat een proces vastloopt.

Wat gaan we doen?

✓ **Meer zicht op de impact van ingezette ondersteuning.**

We werken met gezamenlijke dashboards waarmee leerlingenstromen, schoolaanwezigheid en trends in tlv-aanvragen en verzuim inzichtelijk worden.

✓ **Collectief bewustzijn en gezamenlijke sturing op basis van data en ervaringen.**

De bureauorganisatie organiseert structurele data-dialogen met scholen, directeuren en ondersteuningscoördinatoren om data en ervaringen te verbinden: wat werkte, wat niet en wat de volgende keer anders moet. Dit gebeurt in bestaande overlegstructuren. We voeren jaarlijks bestuursreflectiegesprekken waarin de directeur-bestuurder samen met bestuurders reflecteert op ingezette middelen, ondersteuning en de effecten daarvan.

✓ **Doelen uit het ondersteuningsplan zijn gekoppeld aan middelen en beoogde effecten zijn uitlegbaar.**

We versterken de relatie tussen inhoud en financiën door evalueerbare doelen te koppelen aan de (meerjaren)begroting en de inzet van middelen. We maken de onderbouwing van

keuzes expliciet, inclusief de beoogde effecten. Periodiek toetsen we op effectiviteit en doelmatigheid en sturen we bij waar nodig.

✓ **Monitoring en dataduiding zijn vaste onderdelen van de sturing: we bespreken, leren en sturen bij in een herkenbare cyclus.**

We bepalen welke indicatoren we volgen en hoe vaak we hierover rapporteren. We organiseren vaste momenten voor duiding: wat zien we, wat betekent dit en welke keuzes volgen.

Verbetermaatregelen maken we concreet, met eigenaarschap en opvolging, en we volgen de voortgang daarop.

Bestuurders en directeuren voeren het gesprek over hun aandeel in het regionale verwijzingspercentage en sturen hier gezamenlijk op bij, met aandacht voor de gezamenlijke opdracht en de urgentie waar dat nodig is.

✓ **Transparante geldstromen en sturing op effect.**

We monitoren de middelen voor basisondersteuning, maken geldstromen transparant en werken met heldere afspraken over inzet en effect, zodat sturing planmatig en gezamenlijk gebeurt.

6.1 FORMELE INRICHTING EN RECHTSVORM

SWV Helmond-Peelland VO (VO3008) is een stichting. Deze rechtsvorm²⁷ biedt een herkenbaar en stabiel organisatorisch kader voor de inrichting van de bestuurlijke organisatie. Daarnaast is er sprake van een bureauorganisatie en functioneert het samenwerkingsverband in een regionaal netwerk van onderwijs, gemeenten en jeugdzorg.

6.2 GOVERNANCE

De schoolbesturen zijn en blijven de eigenaren (aandeelhouders) van het samenwerkingsverband én ook de uitvoerders van het beleid. Dit eigenaarschap en belangen van de schoolbesturen is belegd in de Raad van Aangesloten Schoolbesturen (RvA). In de RvA worden schoolbestuurlijke belangen besproken en gewogen en kunnen schoolbesturen elkaar steunen én aanspreken op verantwoording van de inzet van de middelen en realisatie van gezamenlijke doelen. De RvA is het belangrijkste strategisch advies- en beleidsorgaan van het samenwerkingsverband. De aangesloten schoolbesturen kunnen in de RvA altijd gevraagd en ongevraagd advies uitbrengen aan de directeur-bestuurder en hebben instemmingsrecht op het meerjarig strategisch beleid (ondersteuningsplan) en de (meerjaren)begroting.

Het dagelijks, uitvoerend bestuur ligt in handen van een directeur-bestuurder (DB) die optreedt als bevoegd gezag (werkgever), leiding geeft aan het bureau en eindverantwoordelijk is voor de strategie (beleid), verdeling en inzet financiële middelen en realisatie van de doelstellingen van het samenwerkingsverband. Zij werkt samen met de schoolbesturen (RvA) aan de doelrealisatie van het samenwerkingsverband. De bestuurder legt hierover intern en extern verantwoording af.

Bestuur en Toezicht zijn van elkaar gescheiden. Toezicht op de besturing ligt in handen van het toezichthoudend bestuur. Het toezichthoudend bestuur bestaat uit twee onafhankelijke leden (voorzitter en lid) en vertegenwoordigers vanuit de schoolbesturen. In het schooljaar 2026-2027 werken we toe naar het inrichten van volledig onafhankelijk toezicht, belegd in een Raad van Toezicht, bestaande uit 3 onafhankelijke leden. Het toezichthoudend bestuur (en straks de Raad van Toezicht) vervult de werkgeversrol (benoeming, beloning, ontslag) voor de directeur-bestuurder en ziet namens de stakeholders integraal toe op de vervulling van de maatschappelijke opdracht, integere besturing en optimale doelrealisatie van het samenwerkingsverband. Het TB / de RvT controleert op legitimiteit en compliance en heeft goedkeuringsrechten op een

aantal statutair gedefinieerde zaken, daarbij steeds (zwaar) meewegend de adviezen en instemmingsrechten van de RvA, het Scholenoverleg (met daarin de schoolleiders van de aangesloten scholen) en de Ondersteuningsplanraad (OPR). De Het TB / RvT is tevens kritische sparringpartner (klankbord) voor de bestuurder. Het TB / RvT werkt met drie toezichthoudende commissies: een audit-commissie (financiën), een kwaliteitscommissie en een remuneratiecommissie (werkgeversrol). Het TB / RvT benoemt de accountant en verantwoordt zichzelf jaarlijks in het bestuursverslag.

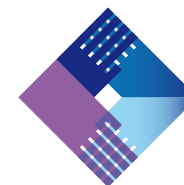
6.3 MEDEZEGGENSCHAP

De governance van SWV Helmond-Peelland VO sluit aan bij de wettelijke eisen rond medezeggenschap (WMS).

SWV Helmond-Peelland VO kent een ondersteuningsplanraad (OPR) en een personele medezeggenschapsraad (MR-p).

De ondersteuningsplanraad (OPR) vertegenwoordigt ouders, leerlingen en personeelsleden van de aangesloten scholen. De OPR is evenwichtig samengesteld: de helft van de leden is gekozen uit het personeel en de andere helft uit ouders en leerlingen. Zo versterkt de OPR de stem van direct betrokkenen

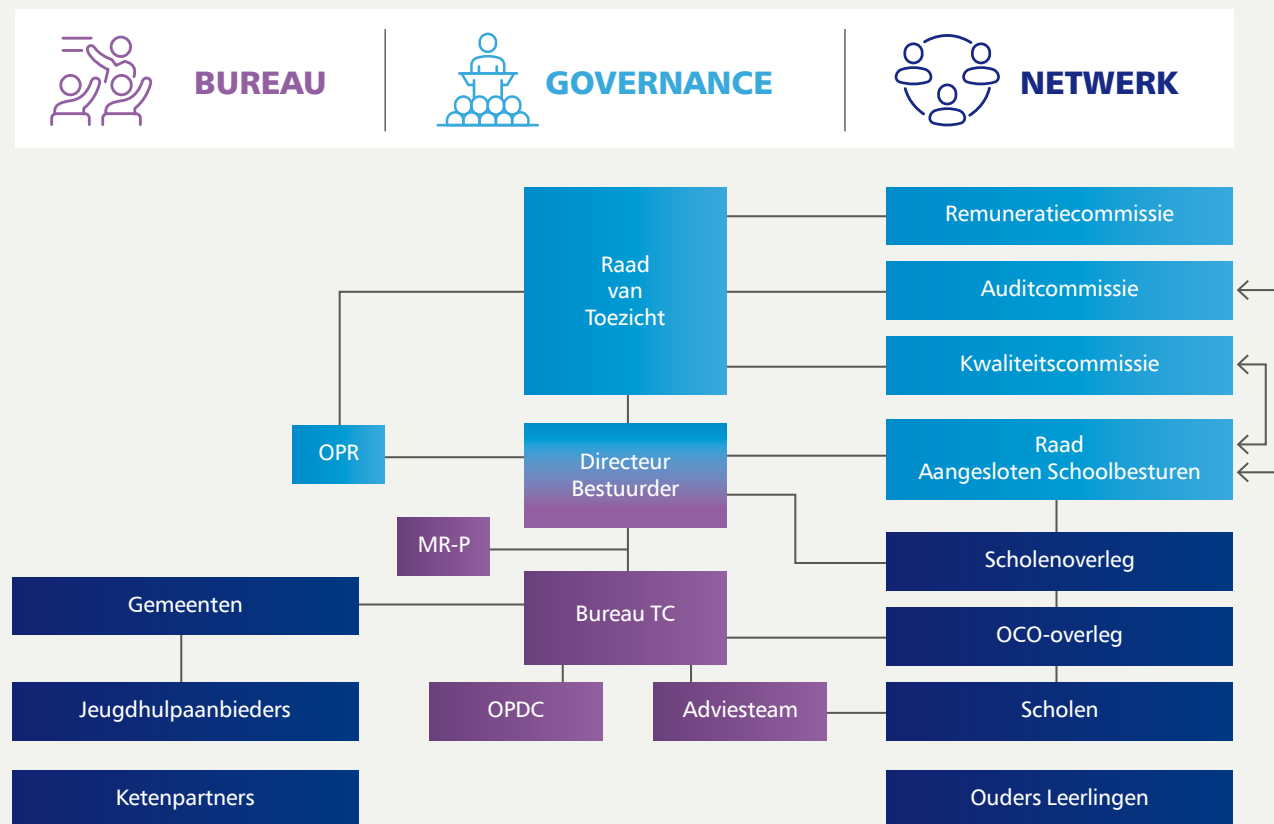
²⁷ WVO artikel 2.47 lid 5

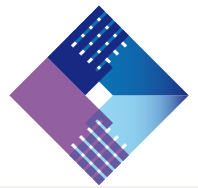

bij beleid en uitvoering. De OPR heeft instemmingsrecht op het vaststellen van (wijzigingen op) het ondersteuningsplan. Tevens hebben zij adviesrecht op profilering van bestuur en toezicht en het recht tot bindende voordracht van één lid (inhoudelijk profiel) van de RvT.

Daarnaast kent SWV Helmond-Peelland VO een medezeggenschapsraad voor het personeel in dienst of gedetacheerd bij het bureau. De MR-P bestaat uit medewerkers van het bureau en/of het opdc. De MR-P oefent de wettelijke instemmings- en advies taken uit die conform de WMS toekomen aan

het personeelsdeel. Dit betreft voornamelijk besluiten en afspraken die het interne beleid en de arbeidsvoorwaarden raken. De MR-P heeft ook adviesrecht op de profielen van bestuur en toezicht.

6.4 BUREAUORGANISATIE

Het bureau vormt het hart van het samenwerkingsverband en is dienstverlenend aan de scholen. Het bureau adviseert en ondersteunt scholen, arrangeert waar nodig (extra) ondersteuning voor leerlingen en beoordeelt de toelaatbaarheid tot het pro en vso. De bureauorganisatie voert regie op de ontwikkelingen binnen het samenwerkingsverband op basis van dit ondersteuningsplan. Zij organiseert en faciliteert de overlegstructuur en is verantwoordelijk voor de kwaliteit en kwaliteitsbewaking van extra ondersteuning en een dekkend aanbod van passend onderwijs.

Het bureau staat onder leiding van de directeur-bestuurder en bestaat daarnaast uit:

- Een officemanager die de administratie, communicatie en dagelijkse ondersteuning van de bureauorganisatie verzorgt;
- Een beleidsmedewerker die verantwoordelijk is voor personele- en financiële zaken. De beleidsmedewerker doet de bedrijfsvoering, onderhoudt contacten met het administratiekantoor en een extern controller en ondersteunt de uitvoering op praktisch en materieel niveau;
- Een beleidsmedewerker die verantwoordelijk is voor extern beleid, contacten en de interne kwaliteitszorg. Ondersteunt de uitvoering en monitoring van beleid en zorgt voor verbinding tussen beleid en praktijk.

Dan is er nog een Toewijzingscommissie (TC): dit is een onafhankelijke commissie met deskundigen die het bestuur adviseert bij besluiten over toelaatbaarheidsverklaringen. De TC heeft een voorzitter, een administratief medewerker en er is een aantal (gedrags)deskundigen (waaronder orthopedagogen en psychologen) verbonden die voldoen aan de eisen²⁸ die daarvoor wettelijk zijn vastgelegd.

Er wordt zorgvuldig omgegaan met leerlinggegevens. Er is een vaste werkwijze voor het uitwisselen van (AVG²⁹) gegevens vastgelegd in een convenant (ondertekend door schoolbesturen en wethouders van onze gemeenten). Scholen werken met een standaard overdrachtsformulier en stemmen het OPP af tussen po en vo voor een doorlopende ondersteuningslijn. Binnen de bureauorganisatie werken we structureel aan informatiebeveiliging en privacy (IBP) volgens de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). We gebruiken hiervoor het IBP-normenkader en volgen de richtlijnen van Kennisnet. Het team wordt hier periodiek over geïnformeerd en meegenomen in wat dit vraagt in de dagelijkse praktijk. Er is een interne privacy officer aangesteld die toeziet op de uitvoering van onze visie en strategie op IBP. De Functionaris Gegevensbescherming (FG) is extern belegd. We voeren regelmatig kritisch opbouwende gesprekken om ons handelen en beleid verder te versterken. De gegevens

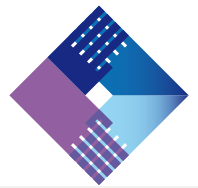

van een aanvraag voor ondersteuning worden maximaal 3 jaar na afgifte bewaard.

Het Adviesteam van het samenwerkingsverband bestaat uit specialistische procesadviseurs die scholen ondersteunen bij complexe casuïstiek en meedenken bij beleidsontwikkeling richting de inclusieve leeromgeving.

²⁸ WVO artikel 2.47, lid 14

²⁹ WVO artikel 2.47, lid 16

6.5 PROCEDURE TOELATING EN CRITERIA

Samenwerkingsverband (SWV) Helmond-Peelland VO zet in op inclusief onderwijs. Dit vraagt om verdere versterking van de basisondersteuning en de extra ondersteuning op de scholen. Elke school binnen SWV Helmond-Peelland VO heeft vanaf augustus 2026 een vaste contactpersoon vanuit het samenwerkingsverband. Deze contactpersoon kan bij laagdrempelige en algemene vragen (via e-mail of telefonisch) benaderd worden door de ondersteuningscoördinator van de school.

6.5.1. Adviesteam

Daarnaast kan een school via Onderwijs Transparant ondersteuning aanvragen van een procesadviseur. De procesadviseur richt zich op generalistische adviesvragen of procesondersteuning. Door het werken met procesadviseurs is de verwachting dat de bureauorganisatie eerder wordt betrokken bij vragen en dat er preventiever gewerkt kan gaan worden. Doordat de procesadviseurs werkzaam zijn op alle scholen binnen het samenwerkingsverband signaleren zij mogelijkheden en eventuele tekorten in het ondersteuningsaanbod van de scholen. De procesadviseur is voor de school een neutrale partij die de school ondersteunt bij het realiseren van passende trajecten voor de leerlingen. Door de onafhankelijke rol, zicht op de mogelijkheden binnen de scholen van het samenwerkingsverband, kennis

van wet- en regelgeving inclusief onderwijs en kennis van de mogelijkheden van jeugdhulp kan de procesadviseur een school feedback geven en adviseren bij passende trajecten voor leerlingen. De procesadviseur voert geen individuele gesprekken met ouders en/of leerlingen.

6.5.2. Toewijzingscommissie (TC)

De Toewijzingscommissie (TC) van SWV Helmond-Peelland VO is een commissie die de wettelijke taak heeft om scholen en het samenwerkingsverband onafhankelijk te adviseren als het gaat om leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. Het belangrijkste uitgangspunt van de Toewijzingscommissie is dat leerlingen onderwijs en ondersteuning krijgen die bij hen past en die nodig is om zich zo goed als mogelijk te ontwikkelen. Bij de toewijzing gaat de Toewijzingscommissie uit van de leer- en ondersteuningsbehoeften van de leerling en van de onderwijs-ondersteuning die een v(s)o school of een opdc kan bieden.

De Toewijzingscommissie heeft 2 hoofdtaken:

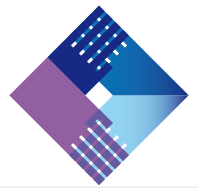
1. Beoordelen of leerlingen toelaatbaar zijn tot het vso (tlv-vso aanvraag) en het beoordelen van verlengingsaanvragen voor een tlv-vso
2. Beoordelen of leerlingen toelaatbaar zijn tot het praktijkonderwijs (tlv-pro-aanvraag)

Voor het samenwerkingsverband een beslissing neemt over de toelaatbaarheidsverklaring, moeten twee deskundigen dus een van elkaar onafhankelijk advies geven. De eerste deskundige is een orthopedagoog of een psycholoog. De tweede deskundige is een psycholoog, pedagoog, maatschappelijk werker, arts of kinderpsychiater. Wie de tweede deskundige is, hangt af van de hulpvraag van de leerling³¹. Beide deskundigen zijn niet eerder bij de leerling, de aanvraag of als procesadviseur betrokken geweest en kunnen tot een onafhankelijk oordeel komen. Het oordeel van elke deskundige komt zonder samenspraak vooraf tot stand. De adviezen worden dus zelfstandig en onafhankelijk van elkaar opgesteld. De adviezen bevatten zelfstandig dragende argumenten (en zijn geen samenvatting van het dossier). Bij gelijkvormig oordeel besluit de voorzitter TC een tlv-vso wel of niet af te geven; bij een ongelijk oordeel volgt een op overeenstemming gericht gesprek binnen de Toewijzingscommissie.

De TC adviseert welke bekostigingscategorie (laag, midden of hoog) wordt toegekend aan een tlv-vso³⁰. Een beschrijving van deze categorieën is terug te vinden in de [kernnotitie procedure toeleiden en indiceren](#).

³⁰ WVO Artikel 2.47, lid 9c

³¹ WVO, artikel 2.47

Afwegingskader

Voor alle tlv-vso aanvragen aan ons samenwerkingsverband wordt gebruikgemaakt van onderstaand afwegingskader:

1. De onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de leerling zijn duidelijk en concreet omschreven. Er is sprake van duidelijk, aantoonbare belemmeringen binnen het regulier onderwijs.
2. De inzet van de aanvragen reguliere school heeft onvoldoende effect gehad. De inzet van de aanvragende vso-school is nog noodzakelijk.
3. Er is binnen het regulier vo van SWV Helmond-Peelland VO geen aanbod dat aansluit bij de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de leerling³².

6.5.3. Residentiële plaatsingen

Residentiële leerlingen zijn leerlingen die op een vso-school geplaatst zijn die een samenwerkings-overeenkomst met een zorginstelling heeft. Het kan hierbij ook gaan om leerlingen die op een zorginstelling wonen en/of behandeld worden vanuit die zorginstelling. Het ministerie van OC&W geeft aan de betreffende school een erkenning voor residentiële plaatsingen af. Voor residentiële leerlingen wordt dus geen toelaatbaarheidsverklaring (tlv) afgegeven door het samenwerkingsverband. Vanzelfsprekend zullen scholen met residentiële plaatsen steeds in goed overleg en in afstemming met het samen-

werkingsverband handelen. De bekostiging van residentieel geplaatste leerlingen geschiedt rechtstreeks aan de betreffende school door DUO. De middelen voor de zware ondersteuning die hiermee gemoeid zijn worden in mindering gebracht bij het samenwerkingsverband.

Residentiële leerlingen die teruggeplaatst kunnen worden in het regulier onderwijs, komen in principe terug op de school waar ze voorafgaand aan de residentiële plaatsing stonden ingeschreven. Uiteraard gaat dat in goed overleg met de school en wordt voorafgaand aan de terugplaatsing bekeken of deze school ook de beste mogelijkheid is.

6.5.4. Terugkeerbeleid vso-vo

In het laatste schooljaar waarop de toelaatbaarheidsverklaring betrekking heeft, of zoveel eerder als mogelijk is, draagt het vso er zorg voor dat terugplaatsing of overplaatsing van de leerling naar het voortgezet onderwijs plaatsvindt of dat er een traject wordt ingezet dat toeleidt naar arbeid of dagbesteding. In geval van overplaatsing naar een reguliere vo-school treedt het vso in contact met een reguliere vo-school, bij voorkeur de vo-school van herkomst. Als het vso vindt dat voortgezet verblijf van de leerling op de vso-school noodzakelijk is, dan vraagt deze vso-school een verlenging van de tlv-vso aan bij de TC van het samenwerkingsverband. De TC bekijkt

aan de hand van de ondersteuningsbehoefte en de overige gegevens of verlenging middels een nieuwe toelaatbaarheidsverklaring kan worden verstrekt.

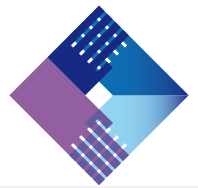
Als geen nieuwe toelaatbaarheidsverklaring wordt afgegeven wordt de leerling teruggeplaatst³³ of overgeplaatst naar het reguliere vo. De vso-school betreft ook de ouders en de betrokken leerling in deze procedure. Sinds schooljaar 2023-2024 is het verplicht voor de vso-school om een geldige tlv-vso te hebben wanneer een leerling ingeschreven is. Er wordt verwacht dat leerlingen die niet naar school gaan en wel een tlv-vso hebben, door de vso-school aan het onderwijs worden gebonden. Wanneer dit niet kan wordt vrijstelling van onderwijs overwogen.

6.5.5. Ondersteuning praktijk-onderwijs (pro)

In ons samenwerkingsverband zijn vier scholen voor praktijkonderwijs gehuisvest. Het biedt leerlingen onderwijs in een kleinschalige omgeving. De leerlingen worden via begeleide stages, theorie- en praktijkleren toegeleid naar een arbeidsplek. Leerlingen kunnen na het praktijkonderwijs ook een

³² Een uitgebreide beschrijving van het afwegingskader is terug te vinden in de kernnotitie 'procedure toeleiden en indiceren

³³ WVO Artikel 2.47, lid 9d

overstap maken naar een mbo-opleiding. In het praktijkonderwijs is ook aandacht voor het ontwikkelen van zelfredzaamheidscompetenties en persoonlijkheidsvorming. Om toegelaten te kunnen worden tot het praktijkonderwijs is een Toelaatbaarheidsverklaring Praktijkonderwijs (tlv-pro) nodig. Samenwerkingsverbanden zijn verantwoordelijk voor het afgeven van een tlv-pro. SWV Helmond-Peelland VO hanteert daarvoor landelijk vastgestelde criteria.

- Het IQ van de praktijkschool leerling ligt tussen 55 en 80.
- De leerling heeft een leerachterstand van drie jaar of meer op twee van de volgende domeinen: inzichtelijk rekenen, begrijpend lezen, technisch lezen en spellen. Waarvan één van de domeinen inzichtelijk rekenen of begrijpend lezen moet zijn. De leerachterstanden moeten worden aangetoond met door de overheid goedgekeurde tests en toetsen.

6.5.6. Lwoo – opting out

SWV Helmond-Peelland VO heeft geruime tijd gewerkt met het toekennen van leerwegondersteunend onderwijs (lwoo) volgens grotendeels landelijke criteria. De scholen ontvingen middelen voor leerlingen met een aanwijzing lwoo. Het proces om tot een toekenning lwoo te komen is arbeidsintensief: zowel voor de po- en vo-scholen als voor SWV

Helmond-Peelland VO. Daarnaast legt het onderzoek naar intelligentie en leerachterstanden, beide nodig tot een besluit over toekenning lwoo te komen, een (zware) druk op de betreffende leerlingen in groep 8 van het basisonderwijs. Hoewel de middelen op leerlingniveau werden toegekend, mochten ze op schoolniveau worden ingezet.

Daarom worden de middelen lwoo sinds 2022 uitgekeerd volgens populatiebesteding. De verdeling van de middelen euro gebeurt op basis van de meest recente definitieve cijfers die beschikbaar zijn. Dat betekent dat voor de uitkering van de populatiebesteding vmbo basis/kader leerjaar 3 en 4, gebruik gemaakt wordt van beschikbare cijfers die ruim een jaar oud zijn (t-1). Op basis van historische gegevens wordt ook $\frac{3}{4}$ van het aantal ingeschreven leerlingen van de eerste opvang anderstaligen (EOA) meegenomen met populatiebesteding.

6.6 OPDC

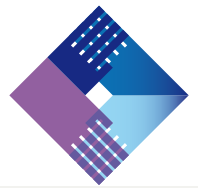
Voor overbelaste leerlingen en leerlingen die vanuit zorgwekkend verzuim weer opstarten, heeft SWV Helmond-Peelland VO de beschikking over een orthopedagogisch didactisch centrum (opdc)³⁴; De Plusvoorziening. Leerlingen die hier tijdelijk verblijven, komen van de aangesloten scholen binnen SWV Helmond-Peelland VO. Zij ervaren moeilijkheden

op minimaal twee domeinen; doorgaand onderwijs en jeugdhulp. Voor plaatsing in de Plusvoorziening is betrokkenheid van jeugdhulp voorwaardelijk. De Plusvoorziening is gehuisvest in de JobFactory Helmond en biedt jongeren de gelegenheid naast theoretisch onderwijs ook praktische vaardigheden op te doen. De leerlingen blijven gedurende het traject ingeschreven bij de school van herkomst en deze school blijft het gehele traject verbonden met de leerling. Dit gebeurt onder andere door deelname aan gesprekken met ouders en Plusvoorziening en door onderwijsopdrachten en instructies aan te leveren. De Plusvoorziening wordt ook ingezet om (langdurig) thuiszittende leerlingen weer gefaseerd te laten re-integreren in onderwijs door deze tijdelijk les te geven totdat ze weer volledig naar school kunnen.

6.7 EXTERN TOEZICHT

Het samenwerkingsverband staat onder extern toezicht van de Inspectie van het Onderwijs. De Inspectie controleert via haar genormeerd toezichtkader of het SWV zijn wettelijke taken goed uitvoert, het intern toezicht functioneert, ondersteuning passend is georganiseerd en of middelen doelmatig worden besteed. Ook kijkt de inspectie naar de

³⁴ Opdc : Plusvoorziening onderwijsinstelling BRIN 32GN

kwaliteit van het beleid en de samenwerking met scholen en partners. De Inspectie van het Onderwijs voerde haar laatste vierjaarlijks onderzoek uit in maart 2025 en daarop volgde een herstelonderzoek in maart 2026. In bijlage 3 staat het oordeel van de Onderwijsinspectie beschreven.

6.8 ADVIESORGANEN (NETWERK)

Naast de formele organen zijn er nog een aantal advies- en overlegvormen die een rol spelen bij beleidsontwikkeling en uitvoering. Het Scholenoverleg, bestaande uit directeuren van de 25 aangesloten scholen, functioneert als klankbord voor de directeur-bestuurder bij het bepalen van beleid en speelt een cruciale rol bij de uitvoering daarvan. Het ondersteuningscoördinatorenoverleg wisselt periodiek met het samenwerkingsverband van gedachten over ontwikkelingen binnen specifieke onderwijsdomeinen en vormt daarmee een praktische verbinding met de dagelijkse onderwijspraktijk en het arrangeren daarin. Een overzicht van de overlegstructuren binnen SWV Helmond-Peelland VO is terug te vinden in bijlage 6.

6.9 REGIONALE EN LANDELIJKE SAMENWERKING (NETWERK)

SWV Helmond-Peelland VO werkt op meerdere niveaus samen om leerlingen passend en steeds inclusiever onderwijs te bieden en om kennis en ondersteuning goed te organiseren. Wij zijn dus ook een netwerkorganisatie. Hieronder staat kort en overzichtelijk met wie we samenwerken en waarom.

Gemeenten en lokale partners

SWV Helmond-Peelland VO werkt samen met de negen gemeenten in de regio en met lokale partners zoals leerplicht, jeugdprofessionals, jeugdhulp en welzijn. In deze samenwerking worden afspraken gemaakt over routes, rollen en korte lijnen in de uitvoering, zodat ondersteuning voor jongeren en gezinnen toegankelijk en samenhangend is met jeugdhulp. Daarnaast is er vast overleg met alle gemeenten in het OOGO³⁵ en worden individuele gesprekken gevoerd met wethouders en beleidsambtenaren van de gemeenten.

Omliggende samenwerkingsverbanden

SWV Helmond-Peelland VO werkt samen met andere samenwerkingsverbanden in en rond de regio, zowel in het vo als met het samenwerkingsverband primair onderwijs (po). Deze samenwerking is gericht op één lijn in afspraken, het delen van kennis en het van elkaar leren. Ook wordt samengewerkt binnen het

Pentagon (de vijf samenwerkingsverbanden po en vo in de Brainportregio). Daarnaast is samen met RSV PVO Eindhoven-Kempenland ons ouder- en jeugdsteenpunt³⁶ Zuidoost-Brabant opgezet.

SWV Helmond-Peelland VO is aangesloten bij het Overkoepelend Netwerk Samenwerkingsverbanden (ONS_{swv}). In dit netwerk wisselen samenwerkingsverbanden kennis en ervaringen uit en trekken zij waar nodig gezamenlijk op richting landelijke partners, waaronder het ministerie van OCW en de PO- en VO-raad. Zo blijft het samenwerkingsverband aangesloten op landelijke ontwikkelingen en goede voorbeelden uit andere regio's.

³⁵ Op overeenstemmingsgericht overleg tussen onderwijs, gemeente en jeugdzorg.

³⁶ WVO artikel 2.47a.

Het samenwerkingsverband ontvangt jaarlijks bekostiging vanuit de Rijksbijdragen. Daarnaast worden gemeentelijke subsidies, subsidies van OCW en VSV-middelen ontvangen. Het samenwerkingsverband is wettelijk verantwoordelijk voor het verdelen³⁷ en toewijzen van deze ondersteuningsmiddelen aan ondersteuningsvoorzieningen en aan de scholen. Dat doen wij via een hybride verdeelmodel.

Het samenwerkingsverband hecht eraan om nu en in de toekomst een financieel gezonde organisatie te zijn. Het doel is om zoveel mogelijk van de ontvangen middelen ten goede te laten komen aan leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften binnen het reguliere onderwijs. Middelen, financiële keuzes, investeringen en toezicht dragen bij aan de **beweging richting inclusief onderwijs**. De centrale gedachte is dat geld, governance en verantwoording de inclusie-opgave moeten ondersteunen: door ruimte te maken voor preventief versterken in het regulier onderwijs, door transparant te sturen op effecten en door intern toezicht en medezeggenschap zo in te richten dat zij richting geven, monitoring en leren mogelijk maken. Middelen worden verdeeld volgens vastgestelde verdeelsleutels; ingezet voor scholing, facilitering en advisering; en beleidsrijk toebedeeld volgens gemaakte afspraken

aan ondersteuningsvoorzieningen en (groeps) arrangementen. De aangesloten schoolbesturen (zowel vo als vso) investeren uit eigen middelen in de inclusie opdracht en verantwoorden zich jaarlijks samen met hun scholen (zowel kwantitatief als kwalitatief) over de inzet van de ontvangen middelen van het samenwerkingsverband en de bereikte resultaten.

7.1 FINANCIËLE INRICHTING

Er is een stafmedewerker verantwoordelijk voor de personeelszaken en financiële administratie (AO). Wij werken met Afas en maken gebruik van de diensten van administratiekantoor ONS uit Heerlen en bankieren bij de Rabobank. SWV Helmond-Peelland VO beschikt uitsluitend over een rekeningcourant en maakt gebruik van schatkistbankieren. Het treasury statuut is eind 2025 opnieuw herijkt. Het Samenwerkingsverband beschikt niet over private middelen en heeft geen uitstaande beleggingen, leningen of derivaten. Het samenwerkingsverband maakt voor de interne controle (IC) gebruik van een externe controller en heeft van Ree als Accountantskantoor gecontracteerd.

Jaarlijks wordt een (meerjaren)begroting opgesteld die de inkomsten en uitgaven weergeeft voor een

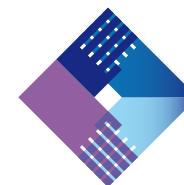
periode van vier kalenderjaren. De begroting is de financiële investering op onze beleidsambities en maakt derhalve deel uit van het ondersteuningsplan. De directeur-bestuurder vraagt de Raad van Aangeslotenen om instemming en legt de begroting daarna ter goedkeuring voor aan de toezichthouders (auditcommissie). Na verkregen instemming en goedkeuring stelt de directeur-bestuurder de begroting vast. Ter informatie wordt de begroting gezonden aan de OPR en het Scholenoverleg.

Er wordt een reserve gehanteerd met een ondergrens die wordt bepaald vanuit het risicoprofiel³⁸ wat jaarlijks wordt geëvalueerd en herijkt bij de opmaak van de meerjarenbegroting. Als maximale bovengrens voor onze reserve geldt 3,5% van de ontvangen (rijks) middelen.

De jaarrekening (boekjaar is kalenderjaar) wordt jaarlijks na afsluiting van het boekjaar (kalenderjaar) opgesteld conform het EFJ-model (elektronisch financiële jaarrekening). Het bestuursverslag en het verslag van de toezichthouders wordt eraan toegevoegd en als integraal document wordt het jaarverslag door de Accountant gecontroleerd.

³⁷ WVO artikel 2.47 lid 7b

³⁸ Risico Analyse recent opnieuw opgesteld (maart 2026)

Daarna wordt het jaarverslag ter goedkeuring voorgelegd aan de toezichthouders (auditcommissie). Na verkregen goedkeuring wordt het jaarverslag door de directeur-bestuurder vastgesteld. Ter informatie wordt dit gezonden aan de RvA, de OPR en het Scholenoverleg.

7.2 INKOMSTEN

De inkomsten en baten van het samenwerkingsverband worden bepaald door het aantal leerlingen dat is ingeschreven op de vo-scholen bij de scholen in het samenwerkingsverband. De rijksbijdrage is onderverdeeld in middelen voor de lichte- en zware ondersteuning. Daarnaast ontvangt het samenwerkingsverband ook middelen voor leerwegondersteuning (lwoo) in het vmbo en deelname aan praktijkonderwijs (pro). Grondslag voor deze baten zijn (nog steeds) de deelnamepercentages lwoo en pro uit 2012; respectievelijk 10,49% en 2,79%. In 2026 betreft dit ongeveer de volgende bedragen:

Lichte ondersteuning.	€ 1.650.000
Zware ondersteuning.	€ 11.400.000
Ondersteuningsbekostiging lwoo.	€ 8.300.000
Ondersteuningsbekostiging pro.	€ 2.200.000

Relevante subsidies (voor zover nu bekend) voor de komende planperiode:

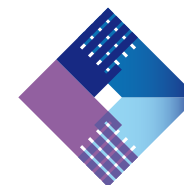
Afbouw gesloten jeugdzorg (JZ+)	€ 65.000 jaarlijks over (2026-2028)
Complexe thuiszitproblematiek	€ 45.000 jaarlijks over (2025-2027)
ESF middelen arbeidsmarktregio	€ 113.000 jaarlijks over (2025-2028)
VSV middelen (overstapcoaching mbo)	€ 135.000 jaarlijks over (2026-2029)
afnemend: € 103.000, € 88.000 en € 74.000 in 2029	

7.3 INZET MIDDELEN (VERDELING EN TOEDELING)

Het samenwerkingsverband verdeelt haar middelen volgens een hybride bekostigingssystematiek (model). We verbinden inhoud en middelen door evalueerbare doelen te koppelen aan de (meerjaren) begroting en de inzet van middelen. We maken de onderbouwing van keuzes transparant, inclusief de beoogde effecten, en toetsen periodiek op effectiviteit en doelmatigheid om waar nodig bij te sturen.

Monitoring en dataduiding maken we een vast onderdeel van de sturing: we bepalen welke indicatoren we volgen en hoe vaak we hierover rapporteren, organiseren vaste duidingsmomenten (wat zien we, wat betekent het, welke keuzes volgen) en leggen verbetermaatregelen vast, inclusief het volgen van de voortgang daarop³⁹.

³⁹ WVO Artikel 2.47, lid 9e

7.3.1 Verplichte afdracht

De verplichte afdrachten voor deelname aan praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs worden via DUO/BRON vereffend.

Er is een hogere deelname aan het praktijkonderwijs dan de bekostiging die het samenwerkingsverband daartoe ontvangt. In 2025 was dit een totaalbedrag van € 2.850.000. De extra plaatsen praktijkonderwijs (kosten ongeveer € 650.000) worden uit het budget voor lwoo⁴⁰ bekostigd. Komende jaren verwachten wij een gelijkblijvend aantal leerlingen op ons praktijkonderwijs.

Op dit moment zijn de afdrachten en uitgaven richting het vso zo groot, dat er geen ruimte (zware middelen) over is om het vo écht structureel te versterken en preventief te investeren. Het volledige budget aan zware middelen wordt namelijk afgedragen ter bekostiging van (hoge) deelname vso. Schoolbesturen betalen het overig deel vanuit hun lumpsum-bekostiging; ongeveer € 2.300.000 (in 2025, met teldatum februari 2024) en € 2.850.000 (in 2026, met teldatum februari 2025). Door toename met 60 vso leerlingen op de teldatum februari 2026 zal de afdracht uit de lumpsum in 2027 nog stijgen tot € 3.625.000 en mogelijk nog meer in 2028 en 2029. Dit toont de financiële noodzaak om de groei in deelname aan het vso per direct te stoppen en om te keren in een daling.

SWV Helmond-Peelland VO werkt met een hybride financieringsmodel dat inclusie duurzaam ondersteunt. Een belangrijk gevolg (indicator) van het succes van inclusiebeleid is afname van aantal leerlingen in het vso. Wanneer meer leerlingen binnen het vo kunnen worden opgevangen, neemt de afdracht aan het vso vanzelf af. Doel is om zo spoedig mogelijk een aantal van ongeveer 650 leerlingen vso (5,2%) te bereiken, zodat de reguliere schoolbesturen geen lumpsumafdracht meer hoeven te doen. Hieraan doet iedereen mee.

Reguliere schoolbesturen investeren in de komende jaren in ontwikkeltrajecten met en faciliteren van meer inclusieve leeromgevingen en het pedagogisch handelen van docenten. Er wordt minder verwezen en leerlingen met zwaardere ondersteuningsbehoeften worden steeds beter en steeds meer opgevangen in het reguliere vo. Het bureau van het samenwerkingsverband voert (met de schoolbesturen) regie op innovatie, organiseert gezamenlijke professionalisering en investeert in eigen expertise opbouw om deze flexibel beschikbaar te maken op de reguliere scholen. Ook houden wij middelen beschikbaar om 'geld volgt leerling' te blijven financieren. Besturen voor gespecialiseerd onderwijs investeren in het beschikbaar stellen van expertise voor het regulier onderwijs, stimuleren uitstroom naar regulier onderwijs en houden de verblijfsduur zo kort mogelijk.

Vso-scholen kunnen financieel nadeel ondervinden bij een meer dan gemiddelde toename in het aantal leerlingen na de teldatum van 1 februari. Samenwerkingsverbanden worden geacht vso-scholen voor onevenredige tussentijdse groei te compenseren. Hiervoor bestaat er een landelijke vangnetbepaling⁴¹. Er is geen compensatie nodig geweest in 2025 en die verwachten wij komende jaren ook niet. Hiervoor wordt dus niets begroot in de komend jaren.

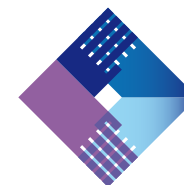
7.3.2 Hybride allocatie middelen

Het samenwerkingsverband kan na de verplichte afdrachten dus tussen de € 9.500.000 en € 10.000.000 (inclusief subsidies) naar eigen goeddunken in de komende jaren besteden. Aangezien het totaal aantal leerlingen in de komende jaren ongeveer gelijk blijft zal dit het richtbudget zijn en blijven.

Allocatie van middelen dient gebaseerd te zijn op het principe **'geld volgt de leerling'**. Dat betekent dat middelen waar mogelijk 'beleidsrijk' en 'doelgericht' worden ingezet en niet 'slechts' verdeeld worden⁴². SWV Helmond-Peelland VO werkt daarbij met een doelgericht hybride allocatiemodel. Na het vaststellen van de meerjarenbegroting worden middelen

⁴⁰ *leerweg ondersteunend onderwijs in het vmbo*

⁴¹ *WVO Artikel 2.47, lid 9g*

toegekend aan scholen en schoolbesturen en deels collectief ingezet voor centraal georganiseerde ondersteuning en expertise. Scholen en schoolbesturen ontvangen budgetten vanuit het samenwerkingsverband op basis van beschikkingen waarin duidelijk beschreven is met welk doel een budget wordt toegekend en op welke wijze de inzet van het budget (in ieder geval op activiteitsniveau en waar het kan op resultaatniveau) verantwoord moet worden.

- **Doel: bieden van basisondersteuning: alle scholen voldoen (vanaf 2027) aan de herijkte norm⁴³ voor basisondersteuning meting POS. De scholen hebben hun aanbod voor basis- en extra ondersteuning in de schoolgids beschreven en zichtbaar gemaakt op hun websites.**

De basis op orde. Het samenwerkingsverband stelt tot en met 2027 middelen beschikbaar voor de versterking van de basisondersteuning. Dit budget (ongeveer € 1.500.000 in 2026) wordt afgebouwd. Vanaf 2028 valt de basisondersteuning onder basiskwaliteit en betalen de scholen dit uit hun lumpsum middelen. Gelijktijdig wordt een (nieuw) vergelijkbaar budget voor het bieden van vormen van extra ondersteuning (leeromgeving) op de scholen opgebouwd. De schoolbesturen zijn in de nieuwe planperiode dus zelf verantwoordelijk voor het

leveren van basiskwaliteit; vanaf 2027 maken wij voor de schoolbesturen een groeiend budget beschikbaar om extra ondersteuning zoals bijvoorbeeld achtervang of klassenassistentie te kunnen financieren.

- **Doel: leerwegondersteuning realiseren in het vmbo (basis en kader) via individuele- of groepsgerichte trajecten en/of formeren van kleinere klassen. Dit budget is dus bedoeld als versterking van de extra ondersteuning op onze vmbo-scholen.**

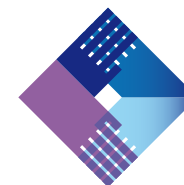
Het samenwerkingsverband werkt met opting-out. Dat betekent dat de lwoo middelen die voorheen via individuele aanwijzingen werden uitgekeerd, vanaf 2023 uitgekeerd worden als populatiebesteding aan de vmbo-basis en vmbo-kader scholen. In de komende jaren geldt hier in principe een gelijkblijvend⁴⁴ budget van ongeveer € 4.500.000 om onder andere kleinere klassen en mentoraat te realiseren. Jaarlijks wordt dit bedrag verdeeld op basis van de leerlingaantallen vmbo basis/kader leerjaar 3 en 4. De leerlingen van EOA Helmond worden bij de berekening van de populatie met factor van $\frac{3}{4}$ van het aantal ingeschreven vmbo leerlingen meegenomen. Ook de leerlingen van de Syntheseklas worden meegenomen in deze telling.

Omdat de oude teldatum van 1 oktober 2012 onvoldoende rekening houdt met de actuele situatie, is het Ministerie van OCW voornemens om twee vernieuwingen in de bekostigings-systematiek (voor lwoo en pro) in te voeren. Scholen voor praktijkonderwijs wensen rechtstreekse financiering vanuit het Rijk (buiten de samenwerkingsverbanden) om. Voor SWV Helmond-Peelland VO financieel gunstig omdat onze deelname aan praktijkonderwijs hoger is dan de ontvangen baten; per saldo € 650.000. OCW wenst invoering van een nieuwe indicator voor de verdeling van de lwoo middelen over de samenwerkingsverbanden. Deze voorgenomen landelijke herverdeling zal effect hebben op de hoogte van de te ontvangen budgetten. Voor SWV Helmond-Peelland VO financieel ongunstig, omdat de lwoo middelen lager zullen gaan uitvallen. Vooralsnog wordt (volgens huidige rekentool) uitgegaan van € 1.100.000 minder lwoo baten aan het eind van deze planperiode (ergens in 2029-2030). De precieze invoeringsdatum blijft gissen, want het wordt door politieke omstandigheden steeds weer uitgesteld.

⁴² WVO Artikel 2.47, lid 9b

⁴³ Zie bijlage 5

⁴⁴ Indexatie toegepast.

- **Doel: extra ondersteuning OPP via individuele- en groepsarrangementen (voorzieningen) bekostigen.**

Als leerlingen vast dreigen te lopen in het regulier onderwijs, kunnen de scholen in overleg met het Adviesteam extra ondersteuning arrangeren. Voorheen kon 'consultatie' worden aangevraagd; in het nieuwe schooljaar (2026-2027) hoeft dit niet meer, want alle scholen krijgen contactpersonen en er zijn nieuwe procesadviseurs beschikbaar voor consultatie, meedenken en advies. Vanaf schooljaar 2027-2028 zal er een afbouw plaatsvinden van de individuele (maatwerk) arrangementen en gaan we bij casuïstiek meer groepsgericht werken en de context (leeromgeving) versterken. Hieronder worden ook de doorbetalingen aan schoolbesturen opgenomen die in de vorm van individuele- en groepsarrangementen (voorzieningen) worden gedaan.

Huidige groepsarrangementen en voorzieningen die worden gefinancierd:

- Syntheseklas. De huidige klassen kunnen naar behoefte in de komende jaren nog uitgebreid worden.
- Integratieklas. Het zijn twee speciale klassen in een reguliere setting (gehuysvest op praktijkscholen).
- Plusvoorziening: een orthopedagogisch didactisch centrum (opdc).

- Preportaal: praktijklessen samenwerking met het bedrijfsleven.
- Extra toegang licht of zwaar via Korenaer Deurne (externaliserend gedrag) of Zuiderbos Helmond (internaliserend gedrag).

Hiervoor is in 2026 ongeveer € 1.100.000 beschikbaar. Individueel maatwerk wordt afgebouwd tot alleen overstap- en schakelarrangementen resteren. Bovendien is de verwachting is dat het budget voor (nieuw te ontwikkelen) groepsarrangementen in de komende jaren (flink) zal stijgen.

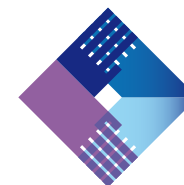
- **Doel: zware ondersteuning. Door innovatie, ontwikkeltrajecten en ontwikkeling groepsarrangementen in vo de route naar inclusie ontsluiten. Leerlingen thuisnabij in het regulier onderwijs behouden; minder vso verwijzingen.**

Voor de ontwikkeling van zware ondersteuning was afgelopen planperiode jaarlijks een bedrag van € 1.000.000 begroot. Dit budget wordt vanaf 2026-2027 centraal en meer doelgericht ingezet om innovatie, ontwikkeltrajecten en doorontwikkeling van de zwaardere ondersteuning binnen de reguliere scholen te financieren. Ook wordt hieruit eventuele collectieve nascholing bekostigd. Feitelijk gaat dit over de ontwikkeling naar meer inclusieve leeromgevingen. Elke school start in schooljaar 2026-2027 een ontwikkeltraject en doet dat bij voorkeur niet alleen, maar in samenwerking met een andere school.

Het beschikbaar bedrag hiervoor vanuit het samenwerkingsverband zal in de komende jaren tussen de € 500.000 tot € 1.500.000 gaan zijn. De hoogte van het beschikbaar bedrag is variabel omdat dit sluitpost op de begroting is (zie ook de globale MJB verderop in paragraaf 7.4). Een deel van dit bedrag wordt direct en doelgericht toegekend aan ontwikkeltrajecten, een ander deel wordt via het 'schoolmodel' toegekend aan de schoolbesturen via 'voorlopige beschikkingen' die jaarlijks pas in Q3 definitief gemaakt worden door de directeur-bestuurder. Schoolbesturen investeren zelf óók in de ontwikkeling naar inclusief onderwijs.

- **Doel: instandhouding van het samenwerkingsverband. Dit betreft de personele bekostiging van het bureau, de TC, de contactpersonen en de procesadviseurs en huisvestingskosten. Ook bedoeld voor het inrichten en uitvoeren van kwaliteitszorg en om sterke besturing en onafhankelijk toezicht te borgen (governance).**

Huisvestingslasten en apparatuur en administratie- en beheerlasten (administratiekantoor, accountant, vergaderkosten en kantoorbenodigdheden), contributies en verzekeringen. Het budget van € 275.000 zal komende jaren als gevolg van indexatie en inflatie stijgen.

De loonkosten (salariskosten) van de medewerkers van het bureau SWV Helmond-Peelland VO en daaraan gerelateerde kosten (verzekering, scholing) bedragen in 2026 ongeveer € 1.450.000. Dit budget zal in de komende jaren gestaag groeien in verband met de doelstelling 'expertise vooruit' (meedenken op de scholen). Het adviesteam in dienst van de bureauorganisatie wordt uitgebreid om via onze procesadviseurs specialistische expertise flexibel beschikbaar te maken voor de scholen. Vso besturen aanvaarden ook hun inclusie opdracht en investeren daar ook in door formatie en specialisme beschikbaar te stellen (in de flexibele schil van het adviesteam) voor versterking van het regulier onderwijs.

7.4 MEERJAREN-PERSPECTIEF

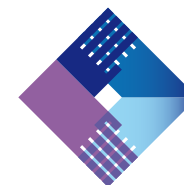
In de vorige paragraaf werd een globaal financieel beeld en meerjarenperspectief gegeven met de bedoeling de systematiek en gemaakte keuzes te vertalen in een koers voor de meerjarenbegroting. Uiteraard volgen uit het ondersteuningsplan meer concrete jaarplannen en jaarlijkse begrotingen afgestemd op de actualiteit. De activiteiten die voortvloeien uit de opeenvolgende jaarplannen, zullen per jaar vertaald worden in de betreffende begroting van dat jaar.

7.4.1 De uitgangspunten op een rij

- Het samenwerkingsverband hecht eraan om nu en in de toekomst een financieel gezonde organisatie te zijn.
Het (weerstands)vermogen ligt binnen de bandbreedte van het bedrag uit de risicoanalyse 2026 en 3,5% jaarlijkse baten.
- De centrale gedachte is dat investeringen, governance en verantwoording de inclusie-opgave en koers moeten ondersteunen.
SWV Helmond-Peelland VO werkt toe naar een financieringsmodel dat inclusie duurzaam steeds meer ondersteunt.
Regulier vo en vso investeren allebei (co-creatie) in deze inclusie opdracht zodat de vso instroom wordt verlegd naar instroom in het regulier vo.
- De basis op orde. Scholen bieden (in 2027) allemaal de vereiste basisondersteuning. Vanaf dat jaar investeren wij in versterken van de extra ondersteuning op onze scholen. Daarbij geldt het principe van 'toedeling' van middelen dáár (op de scholen) waar ze het meeste effect sorteren.
- Herinvesteren bij dalende vso-afdracht. Een belangrijke indicator voor het succes van het inclusiebeleid is afname van aantal leerlingen in het vso. Wanneer meer leerlingen binnen het vo

kunnen blijven, neemt de afdracht aan het vso af. Meerjarig beleid moet zorgen dat het vso percentage daalt tot 5,2% in 2030 en daarna verder tot 4,2% in 2035.

- Versterken van vo als eerste route (ambitie 1). Bij schakel- en overstapmomenten sturen wij - ook in het s(b)o - in principe op deelname aan het reguliere vo. Zoveel mogelijk van de middelen komen ten goede aan leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften binnen het reguliere onderwijs. Vanuit de gedachte 'geld volgt leerling' worden overstap- en schakelarrangementen door het samenwerkingsverband bekostigd en zal in de komende planperiode vaker ook overdracht van middelen plaatsvinden als een leerling tussentijds overstapt naar een andere school.
- Sturen op inclusieve leeromgevingen (ambitie 2). Schoolbesturen en scholen (zowel regulier vo als vso) investeren komende jaren in het versterken van het vo om zo thuisnabij mogelijk passend onderwijs te bieden. We versterken en faciliteren docenten, teams en context. Waar extra ondersteuning nodig is (voor leerlingen en docenten), organiseren we die zo veel mogelijk collectief en zo dicht mogelijk bij het dagelijks onderwijs binnen de vo-scholen.

- Ambitie 3: Verbinding en samen. Je kunt het niet (meer) alleen. Wij versterken elkaar, delen expertise en investeren in collectieve scholing. Wij zoeken actief samenwerking met SWV Helmond-Peelland PO en RSV-PVO Eindhoven-Kempenland. Ook investeren wij in samenwerking met jeugdhulp en gemeenten.

In de komende planperiode neemt de bureauorganisatie een regievoerende rol in het netwerk om de doelstellingen uit dit ondersteuningsplan te bereiken. Wij maken meer expertise vanuit het bureau - en als investering vanuit onze vso partners - beschikbaar voor het regulier voortgezet onderwijs (expertise vooruit). Uiteindelijk zal deze expertise opbouw en regievoering afnemen. Inclusie vereist uiteindelijk dat gespecialiseerde expertise permanent beschikbaar moet komen op onze scholen voor regulier voortgezet onderwijs. Voor het financieel hybride verdeelmodel betekent dit voor de komende jaren een groter aandeel expertisemodel en afname deel schoolmodel. Dit wordt naar verwachting in de periode 2030-2035 weer omgedraaid; afname deel expertisemodel en weer een groter aandeel schoolmodel.

7.4.2 Leerlingen (prognose aantallen in tabel)

Voor de prognose van de totale leerlingenaantallen hebben we twee bronnen geraadpleegd: BRON/DUO en Voion. Daarnaast heeft in het voorjaar van 2026 weer de jaarlijkse uitvraag van aantallen en prognoses bij de eigen schoolbesturen en scholen plaatsgevonden. Daarop gebaseerd is de prognose voor de totale leerlingenaantallen vastgesteld; leidend tot een licht dalende trend van 12.343 in oktober 2025 tot 12.001 in 2030.

Het aantal leerlingen in het praktijkonderwijs schommelt al jarenlang⁴⁵ tussen de 3,4% en 3,5% met een uitschieter in 2025 naar 3,6%.

We houden meerjarig het percentage aan uit 2024 wat neerkomt op een gelijkblijvend aantal van 430 leerlingen pro.

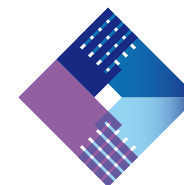
De vso populatie wordt niet in oktober, maar in februari geteld. Op 1 februari 2026 zaten er 864 leerlingen op een vso school. Hier gaat een constante jarenlange stijging⁴⁶ met 30 leerlingen per jaar aan vooraf. Conform de doelstelling uit dit ondersteuningsplan hopen wij op een kentering per februari 2027.

In de meerjarenbegroting gaan wij daarbij uit van een gelijkblijvend aantal vso in 2027 met een kleine (voordelige) verschuiving in tlv midden en laag. Daarna koersen wij op een daling tlv midden met 2 per jaar en een daling in tlv laag van in totaal respectievelijk 10 tot 30 in 2028 en 30 tot 50 in 2029.

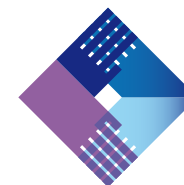
⁴⁵ Zie hiervoor paragraaf 2.1.3.

⁴⁶ Zie paragraaf 2.1.3.

Leerlingen totaal	Peilmoment	1 okt 2025	1 okt 2026	1 okt 2027	1 okt 2028	1 okt 2029
SWV VO	Leerlingen VO in swv	12.343	12.257	12.171	12.086	12.001
Totaal		12.343	12.257	12.171	12.086	12.001
Overige leerlingen						
SWV VO nieuwkomers	Nieuwkomers korter dan 1 jaar in NL VO in swv	189	189	189	189	189
SWV VO ged bek	Leerlingen uitbesteed ged bekostigd VO in swv	21	21	21	21	21
SWV VO LWOO	Lwoo leerlingen VO in swv	-	-	-	-	-
SWV VO LWOO ged bek	Lwoo leerlingen uitbesteed ged bekostigd VO in swv	-	-	-	-	-
SWV VO PRO	Pro leerlingen VO in swv	449	430	430	430	430
		1 okt 2025	1 okt 2026	1 okt 2027	1 okt 2028	1 okt 2029
SWV VSO cat1 laag	VSO leerlingen TLV van swv categorie (1) laag	760	787	789	771	733
SWV VSO cat2 midden	VSO leerlingen TLV van swv categorie (2) midden	42	43	41	39	37
SWV VSO cat3 hoog	VSO leerlingen TLV van swv categorie (3) hoog	31	34	34	34	34
		833	864	864	844	804

Onze ambitie en doelstelling is dus om de gestage groei met 30 leerlingen per jaar in 2027 te stoppen (gelijkblijvende deelname vso) om daarna de daling in te zetten met gemiddeld 20 leerlingen in 2028 en 40 leerlingen in 2029 (en eventueel 60 of meer in 2030).

7.4.3 Globale Meerjarenbegroting (prognose)

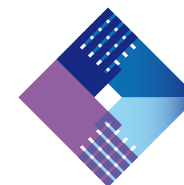
Op basis van hetgeen is beschreven in hoofdstuk 7 wordt in deze paragraaf een financieel meerjaren perspectief geschetst: baten en lasten.

Baten: Meerjarige prognose

	2027	2028	2029	2030
BATEN				
3.1 Rijksbijdrage OCW				
Lichte ondersteuning	1.714.607	1.753.876	1.794.051	1.835.085
Ondersteuningsbekostiging LWOO	8.533.011	8.728.231	8.928.189	9.132.309
Ondersteuningsbekostiging PRO	2.274.741	2.326.783	2.380.088	2.434.502
Zware ondersteuning	11.689.370	11.956.786	12.230.650	12.510.295
Subsidie afbouw JZ	65.000	65.000	-	-
Subsidie thuiszitters	45.000	-	-	-
3.1 Rijksbijdrage OCW	24.321.728	24.830.676	25.332.978	25.912.192
3.2 Overige overheidsbijdragen				
ESF middelen	113.000	113.00	-	-
VSV middelen	103.000	88.000	74.000	-
3.2 Overige overheidsbijdragen	216.000	201.000	74.000	-
TOTAAL BATEN	24.537.728	25.031.676	25.406.978	-

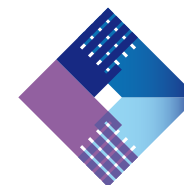
De ontwikkelingen en keuzes in het hybride verdeelmodel worden meerjarig zichtbaar gemaakt in de tabel op de volgende pagina.

Het budget voor innovatie en ontwikkeling zwaardere ondersteuning op het regulier vo is sluitpost en het beschikbaar budget schommelt tussen de € 500.000 en de € 1.000.000.

Lasten: Meerjarige prognose

	2027	2028	2029	2030
LASTEN				
4.1 Personele lasten	1.383.217	1.518.406	1.643.406	1.768.406
4.2 Afschrijvingslasten	11.500	11.500	11.500	11.500
4.3 Huisvestingslasten	57.500	59.500	61.500	63.500
4.4 Overige instellingslasten	202.250	209.250	217.750	225.250
4.5 Doorbelatingen schoolbesturen	1.383.217	1.518.406	1.643.406	1.768.406
Ondersteuningsbekostiging VSO	11.689.370	1.030.874	12.230.650	12.510.295
Ondersteuningsbekostiging PRO	2.813.215	2.897.615	2.984.540	3.074.079
Arrangementen (incl VSV) individueel	1.367.548	1.030.874	695.351	361.011
Arrangementen - groepsarrangementen	-	375.000	750.000	1.125.000
Versterken ondersteuning SB	-	750.000	-	-
Extra ondersteuning VO SB	-	750.000	1.500.000	1.500.000
Afdracht LWOO populatiebekostiging	4.505.934	4.641.112	4.780.345	4.923.756
Zware ondersteuning VO SWV	799.194	668.633	546.936	364.395
Kosten subsidie JZ+	65.000	65.000	-	-
Kosten subsidie thuiszitters	45.000	-	-	-
Kosten ESF	113.000	113.000	-	-
4.5 Doorbelatingen schoolbesturen	22.898.261	23.248.021	23.487.822	23.858.536
TOTAAL LASTEN	24.522.728	25.046.676	25.421.977	25.927.191
TOTAAL BATEN EN LASTEN	(15.000)	(15.000)	(15.000)	(15.000)
5 Financiële baten & lasten	15.000	15.000	15.000	15.000
RESULTAAT	0	0	0	0

7.4.4 Meerjarige: afdracht (prognose)

De leerlingenaantallen (en geprognoseerde daling) uit paragraaf 7.4.2. laten zien dat er in de komende jaren niet direct een effect te behalen is in de afdracht vso. Dit zal pas over meerdere jaren zichtbaar effect sorteren. In het huidige scenario betekent dit meerjarig de volgende afdracht lumpsum voor de reguliere vo-scholen. Effect van daling sorteren wij dus pas in 2030.

	2027	2028	2029	2030
Zware ondersteuning	€ 11.689.370	€ 11.956.786	€ 12.230.650	€ 12.510.295
Afdracht VSO	€ 15.314.399	€ 15.748.691	€ 15.847.865	€ 15.580.992
Bijdragen schoolbesturen	€ -3.625.029	€ -3.791.905	€ -3.617.215	€ -3.070.697

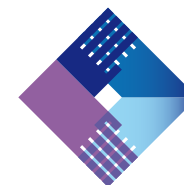
Feitelijk zitten er per 1 februari 2026 213 leerlingen boven bekostigingsniveau (651) in het vso. Om het break-even point te halen (geen afdracht meer in de lumpsum) moeten wij uiteindelijk een deelname aan het vso bereiken van 651 en dus 200 plekken dalen. Alleen als het in de komende jaren lukt om sterker te dalen in deelname vso, zal het effect op de afdracht eerder inzetten.

7.5 RECHTMATIGE VERANTWOORDING

Het administratiekantoor ONS doet de financiële huishouding en boekhouding waarop de externe controller controleert. Jaarlijks wordt het jaarverslag en jaarcijfers ter controle aangeboden aan de accountant die het rechtmatig handelen en de rechtmatige inzet van de middelen beoordeelt. Tevens geeft hij daaropvolgend adviezen die het samenwerkingsverband overneemt.

Wat gaan we doen?

- ✓ De begroting is beleidsrijk, transparant en direct verbonden aan doelen uit het ondersteuningsplan. In de begroting is zichtbaar welke middelen waarvoor worden ingezet en hoe dit bijdraagt aan de inclusie-opgave. Rechtmatigheid is aantoonbaar op orde en onderdeel van de planning- en controlcyclus.
- ✓ Middelen worden rechtmatig ingezet waarvoor ze bedoeld zijn. Bevindingen en aandachtspunten van de accountant leiden zichtbaar tot verbeteracties. Verbeterpunten worden vertaald naar acties met eigenaar, planning en monitoring.
- ✓ Verantwoording (vanuit de schoolbesturen) is helder en ondersteunt vertrouwen en transparantie.

7.6 DOELMATIGE VERANTWOORDING

De Inspectie is in haar onderzoek en oordeel (2025-2026) onder andere kritisch geweest over de samenhang tussen gestelde doelen, beleidsrijke begroting en gerealiseerde effecten (verantwoording). Dit werd een herstelopdracht. Tevens bleek dat het intern toezicht moeite had om toezicht concreet vorm te geven en hierover helder te rapporteren. Bestuur en toezicht van SWV Helmond-Peelland VO wil dit in de komende planperiode beter doen.

Dit start bij dit ondersteuningsplan met het nieuwe kwaliteitsbeleid en eerste verantwoording in nieuwe stijl in het jaarverslag 2026. Het ondersteuningsplan verwoordt eenduidig wat er van de besturen en scholen wordt verwacht inzake de basisondersteuning en ontwikkeling van inclusieve leeromgevingen via een doordachte mix van decentrale aanpak bij de scholen in combinatie met centrale voorzieningen om de thema's te verwezenlijken.

Doelmatigheid verwijst naar het efficiënt en effectief inzetten van financiële middelen in relatie tot de gestelde doelen en wordt gedefinieerd als: maximale inzet van de middelen aan de in het ondersteuningsplan opgenomen thema's middels de uitgangspunten en waarden volgend uit het financiële beleid zoals ook in het ondersteuningsplan zijn gedefinieerd.

Bij passend, inclusief onderwijs staat niet de onderwijskwaliteit, maar het bieden van maatwerk aan leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften centraal. Daarom is hier het onderscheid tussen doeltreffendheid en doelmatigheid relevant. Maar doelmatigheid vraagt om een kritische blik op de inzet van mensen, middelen en tijd: wordt de ondersteuning zo ingezet dat het effect in verhouding staat tot de inspanning? Doeltreffendheid betekent dat de ondersteuning daadwerkelijk bijdraagt aan het bereiken van ontwikkelingsdoelen van de leerling.

Het meten van doelmatigheid gebeurt door het vergelijken van de ingezette middelen met de behaalde resultaten. Hierbij wordt niet alleen het eindresultaat, maar ook de activiteiten, processen en de besluitvorming in de organisatie in beschouwing genomen. Controle op doelmatige besteding van de inzet van de middelen wordt uitgevoerd door de directeur-bestuurder middels het toetsen van de verantwoording in dialoog met de schoolbesturen en uitgevoerd door de toezichthouder middels reflectie op de kwartaalrapportages en bestuurlijke gesprekken. Finale verantwoording wordt afgelegd in het jaarverslag door het bestuur en de toezichthouders.

Wat gaan we doen?

- ✓ De begroting is beleidsrijk, transparant en direct verbonden aan doelen uit het ondersteuningsplan. In de begroting is zichtbaar welke middelen waarvoor worden ingezet en hoe dit bijdraagt aan de inclusie-opgave. Besturing en toezicht werken met een vaste cyclus waarin doelen uit het ondersteuningsplan, inzet van middelen, data en duiding samenkomen. De planning- en control-cyclus is versterkt, zodat keuzes, uitvoering en evaluatie logisch samenhangen en resultaten beter te verantwoorden zijn.
- ✓ Middelen worden doelmatig ingezet met focus op versterken vóór verwijzen. Er wordt periodiek gekeken naar deelname vo, plaatsingen, duur, terugstroom en versterking basis- en zwaardere ondersteuning. Monitoring en duiding ondersteunen bijsturing op inzet, duur en effecten van ondersteuning.
- ✓ Zichtbaar toezicht op onderwijskwaliteit, inclusief opdc. Het intern toezicht geeft aantoonbaar invulling aan toezicht op onderwijskwaliteit, waaronder de kwaliteit van het opdc. Dit krijgt een vaste plek in de gesprekken, monitoring en de verantwoording in het jaarverslag.

BIJLAGE 1: AFKORTINGENLIJST ONDERSTEUNINGSPLAN

AO/IC – administratieve organisatie en interne controle

ARO – Ambtelijk regionaal overleg

AVG – Algemene Verordening Gegevensbescherming

CJG – Centrum voor Jeugd en Gezin

DB – Directeur-bestuurder

FG – Functionaris Gegevensbescherming

IBP – Informatie Beveiliging en Privacy

LBT – Landelijke bezwaaradviescommissie

LWOO – leerwegondersteunend onderwijs

MBO – Middelbaar beroepsonderwijs

MR-p – Personele Medezeggenschapsraad

OCO – ondersteuningscoördinator

OCW – Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen

OOGO – Op overeenstemming gericht overleg

OPDC – Orthopedagogisch- en Didactisch Centrum

OPP – ontwikkelingsperspectiefplan

OPR – Ondersteuningsplanraad

OT – Onderwijs Transparant

PO – Primair onderwijs

POS – Perspectief op School

PRO – Praktijkonderwijs

RvA – Raad van aangeslotenen (schoolbesturen van het swv)

RvT – Raad van Toezicht (onafhankelijk)

SBO – Speciaal basisonderwijs

SO – Speciaal onderwijs

STORM – Strong Teens and Resilient Minds

SWV – samenwerkingsverband

TB – Toezichthoudend bestuur

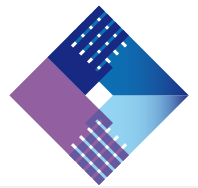
TC – Toewijzingscommissie

TLV – Toelaatbaarheidsverklaring

VO – Voortgezet onderwijs

VSO – Voortgezet speciaal onderwijs

VSV – Vroegtijdig Schoolverlater

BIJLAGE 2: PROCES TOTSTANDKOMING ONDERSTEUNINGSPLAN 2026–2030

In het ondersteuningsplan leggen de schoolbesturen in de regio vast welke afspraken zij maken over passend onderwijs en ondersteuning. Het ondersteuningsplan is wettelijk verplicht en wordt minimaal eens per vier jaar vastgesteld. Het plan beschrijft onder andere de basisondersteuning, de route naar het voortgezet speciaal onderwijs, de verdeling van middelen en de beoogde resultaten.

9.1 BREED OPHALEN EN VERDIEPEN

Voor dit ondersteuningsplan is een zorgvuldig proces doorlopen met brede betrokkenheid vanuit de regio. Leerlingen, de ondersteuningsplanraad, de bureauorganisatie, directeuren en ondersteuningscoördinatoren, schoolbestuurders en gemeentelijke partners brachten ervaringen, signalen en feedback in.

In de eerste helft van 2025 is het gesprek in meerdere vormen gevoerd. Er was een startbijeenkomst met onderwijsprofessionals en partners, gevolgd door dialoogsessies met schoolleiders en bestuurders. Ook zijn gesprekken gevoerd in bestaande overlegstructuren. De opbrengsten zijn benut om scherp te krijgen wat goed werkt, wat knelt en welke keuzes nodig zijn voor de volgende planperiode. Steeds

stond één doel centraal: het verschil maken voor leerlingen in Helmond-Peelland. Iedere leerling heeft recht op ontwikkeling en onderwijs, met ondersteuning wanneer dat nodig is.

9.2 WHITEPAPER

De eerste ronde van ophalen en verdiepen is in de zomer van 2025 gebundeld in een whitepaper. Deze bundeling gaf een gedeeld vertrekpunt voor het vervolg: wat hebben we opgehaald, welke richting tekent zich af en welke vragen vragen om verdere uitwerking. Na de zomervakantie van 2025 is de whitepaper gebruikt om het gesprek met de verschillende gremia te verdiepen. In deze fase zijn accenten aangescherpt en is verkend wat dit betekent voor de inhoud en inrichting van het ondersteuningsplan.

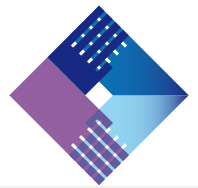
9.3 TUSSENTIJDSE AANSCHERPING

Eind 2025 werd de noodzaak tot versnelling zichtbaar om de houdbaarheid van het systeem te borgen. Door financiële urgentie en het wegvallen van de directeur-bestuurder is het proces aangescherpt en de planning bijgesteld. In de periode daarna is de continuïteit geborgd door het toezicht-

houdend bestuur en de betrokken gremia. Zij dachten actief mee, reflecteerden op de opbrengsten en hielpen om keuzes te verduidelijken. Tijdens een bestuurlijke strategiedag zijn de opbrengsten vertaald naar een gezamenlijke missie, visie en ambities. Met elkaar is besproken wat inclusiever onderwijs in de regio vraagt en welke keuzes daarbij horen. Begin 2026 is een directeur-bestuurder ad interim gestart. Hij heeft het schrijfproces aangestuurd, samen met de bureauorganisatie de eindredactie gevoerd en de opvolgende feedbackrondes met de gremia begeleid.

Onderstaand tijdspad laat zien hoe het proces is verlopen en langs welke stappen het ondersteuningsplan tot vaststelling is gebracht.

- December 2024: Start van de nieuwe planvorming en uitzet van een digitale evaluatie.
- Voorjaar 2025: Startbijeenkomst met onderwijsprofessionals en partners en verdiepende dialoogsessies met schoolleiders en schoolbesturen.
- Zomer 2025: Bundeling van de eerste opbrengsten in een whitepaper.
- Najaar 2025: Verdieping en aanscherping van opbrengsten in gesprekken met gremia, inclusief het ophalen van jongerenperspectief.

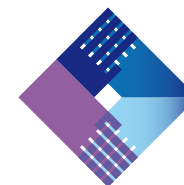
- November 2025: Bijstelling van planning en werkwijze door gewijzigde omstandigheden in de bestuurlijke bezetting.
- December 2025: Bestuurlijke strategiedag met vertaling naar gezamenlijke missie, visie en ambities.
- Januari 2026: Start bestuurder ad interim en voortzetting van de planvorming.
- Februari en maart 2026: Conceptvorming, bespreking en verwerking van reacties Toezichthoudend Bestuur, Raad van Aangeslotenen, bureauorganisatie, OPR, Scholenoverleg, ondersteuningscoördinatoren, SWV PO en aangesloten gemeenten.
- April 2026: Besluitvorming Raad van Aangeslotenen, Toezichthoudend Bestuur, OPR en OOGO

9.5 DOORVERTALING NAAR UITVOERING

In de planperiode 2026–2030 werken we samen aan de uitvoering, volgen we de voortgang en sturen we bij waar nodig. De uitwerking gebeurt in jaarplannen met een beperkt aantal concrete acties per thema, zodat focus behouden blijft en uitvoering haalbaar is. Dit doen we samen met onze partners.

9.6 BESLUITVORMING

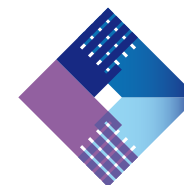
De Raad van Aangeslotenen en het Scholenoverleg gaven een positief advies op dit ondersteuningsplan. Over het concept ondersteuningsplan is Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) gevoerd met de betrokken gemeenten en samenwerkingspartners op 9 april 2026. Op 14 april 2026 stemde de Ondersteuningsplanraad in met het plan en op 15 april 2026 gaf het toezichthoudend bestuur zijn formele goedkeuring. De directeur-bestuurder stelt het ondersteuningsplan op 17 april 2026 vast.

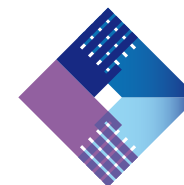
BIJLAGE 3: KWALITEITSKADER EN OORDEEL INSPECTIE VAN HET ONDERWIJS

In maart 2025 heeft de onderwijsinspectie het SWV Helmond-Peelland VO bezocht; leidend tot enkele herstelopdrachten. Controle op dit herstel is door de onderwijsinspectie uitgevoerd in maart 2026, leidend tot het volgende resultaat.

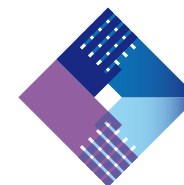
KWALITEITSGEBIED REALISATIE PASSEND ONDERWIJS (RPO)	Herstelopdracht	Herstelopdracht
RPO1 Dekkend netwerk van voorziening Wij beoordelen de kwaliteit op deze standaard als Voldoende. Binnen de scholen van het samenwerkingsverband, aangevuld met het aanbod van het opdc, is sprake van een dekkend en gevarieerd aanbod van voorzieningen voor leerlingen. Het samenwerkingsverband zet zich actief in om zoveel mogelijk leerlingen thuisnabij te ondersteunen en regulier onderwijs te bieden. De combinatie van basisondersteuning, het aanbod van extra voorzieningen en de ondersteuning richting de scholen, maakt het samenwerkingsverband effectief in het bieden van passende ondersteuning. (bron: Inspectieverslag 2025)		
RPO2 Regionale samenwerking Wij beoordelen de kwaliteit op deze standaard als Voldoende. Het samenwerkingsverband werkt in de regio samen met gemeenten en ketenpartners aan het realiseren van passende ondersteuning voor leerlingen. Er zijn stevige samenwerkingsstructuren ingericht, al zijn er op onderdelen nog verbeteringen wenselijk. (bron: Inspectieverslag 2025)	Advisering en beoordeling toelaatbaarheid – het aanpassen van de beschrijving van de advisering van deskundigen zodat het voldoet aan de wettelijke voorschriften	Hersteld
RPO3 Advisering en beoordeling toelaatbaarheid Wij beoordelen de kwaliteit op deze standaard als Voldoende. Het samenwerkingsverband ondersteunt scholen bij het adviseren over en beoordelen van toelaatbaarheid tot het gespecialiseerd onderwijs. De werkwijze is grotendeels op orde, maar er zijn op onderdelen aandachtspunten die verbetering vragen. (bron: Inspectieverslag 2025)		

KWALITEITSGEBIED BESTURING, KWALITEITSZORG EN AMBITIE (BKA)	Herstelopdracht	Herstelopdracht
BKA1 Visie, ambities en doelen We komen tot de conclusie dat we deze standaard als Voldoende kunnen beoordelen. Ondanks dat de documenten, zoals het ondersteuningsplan niet geheel volledig en/of actueel is, vertrouwen we erop dat het bestuur in staat is de doelen en ambities door te ontwikkelen en de monitoring en sturing te verbeteren. De directeur-bestuurder heeft een duidelijke visie en ambitie hoe het stelsel van kwaliteitszorg verder kan worden uitgebouwd en benut in de nabije toekomst. (bron: Inspectieverslag 2025)		
BKA2 Uitvoering en kwaliteitscultuur We stellen vast dat er ambities en doelen zijn vastgesteld in het ondersteuningsplan maar dat het bestuur (nog) niet op de uitvoering ervan stuur en het intern toezicht daar niet voldoende op heeft toegezien. We beoordelen daarom de uitvoering en kwaliteitscultuur op het niveau van het samenwerkingsverband als Onvoldoende. (bron: Inspectieverslag 2025)	BKA2. Uitvoering en kwaliteitscultuur – Het bestuur moet waarborgen dat het intern toezicht onafhankelijk wordt uitgevoerd	Hersteld
	BKA2. Uitvoering en kwaliteitscultuur – Het bestuur moet ervoor zorgen dat de intern toezichthouder zijn wettelijke taken uitvoert en bevoegdheden uitoefent.	Nog geen oordeel. De Inspectie ziet een ontwikkeling in het 'denken', maar is nog op zoek naar documenten die dit bevestigen. Advies is om concreet te beschrijven in het verslag van de toezichthouder welke stappen er gezet zijn ten aanzien van de wettelijke taken.

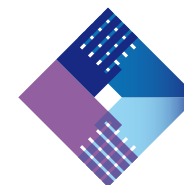
KWALITEITSGEBIED BESTURING, KWALITEITSZORG EN AMBITIE (BKA)	Herstelopdracht	Herstelopdracht
BKA3 Evaluatie, verantwoording en dialoog We beoordelen deze standaard als Onvoldoende. We stellen vast dat zowel de evaluatie, de verantwoording als de dialoog onvoldoende is uitgewerkt en wordt uitgevoerd. (bron: Inspectieverslag 2025)	BKA3. Evaluatie, verantwoording en dialoog – Het bestuur moet de bereikte resultaten vaststellen en relateren aan de beoogde resultaten en vaststellen welke kwaliteit maatregelen ter verbetering nodig zijn.	Nog geen oordeel. De Inspectie ziet dat er veel informatie is, maar mist nog de koppeling met een vervolg (het volledig uitvoeren van de PDCA-cyclus). Heeft aan de hand van het ondersteuningsplan en kwaliteitszorgbeleid gezien dat hier aan gewerkt is. Advies is om de gezette stappen concreet te beschrijven in het jaarverslag 2025.
	BKA3. Evaluatie, verantwoording en dialoog – de intern toezichthouder legt in het eerstvolgende jaarverslag verantwoording af hoe hij het toezicht heeft uitgevoerd en betreft daarbij ook de doelmatige besteding van rijksmiddelen.	Nog geen oordeel. Oordeel volgt na indienen van jaarverslag 2025 (uiterlijk 1 juli).
	BKA3. Evaluatie, verantwoording en dialoog – Het wettelijke verplichte overleg tussen de toezichthouder en opr is ten tijde van het onderzoek gepland.	Hersteld, met als kanttekening dat er vragen zijn of de kwaliteit van de gesprekken tussen de gremia voldoen aan hoe het in de wet is opgenomen.
Overige wettelijke eisen	Het bestuur moet zorgdragen voor een volledig ondersteuningsplan en dit uiterlijk 1 mei 2026 aan de inspectie toezenden.	Nog geen oordeel. Oordeel volgt na 1 mei 2026

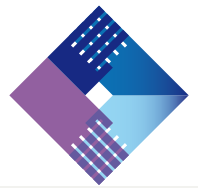
BIJLAGE 4: LIJST VAN SCHOLEN EN BESTUREN

Op [onze website](#) kan gefilterd worden op schooltype (vo, vso) en schoolniveau.

Naam school	Brin	Adres	Schoolbestuur
Delta vmbo	00NE00	Deltaweg 205, 5709 AB Helmond	Onderwijsgroep Oost-Brabant
Jan van Brabant College Gasthuisstraat (EOA)	00NE02	Gasthuisstraat 79, 5708 HJ Helmond	Onderwijsgroep Oost-Brabant
Willibrord Gymnasium	02QP00	Beukenstraat 80, 5753 GD Deurne	Onderwijsgroep Oost-Brabant
Jan van Brabant College Molenstraat	14LF00	Molenstraat 191, 5701 KD Helmond	Onderwijsgroep Oost-Brabant
Macropedius	25MG00	Sleutelbosch 2, 5421 KZ Gemert	Onderwijsgroep Oost-Brabant
Doregraaf	25MG02	St.-Josephstraat 17, 5421 CR Gemert	Onderwijsgroep Oost-Brabant
De Laarbeecke	25MG03	Muzenlaan 2, 5741 NS Beek en Donk	Onderwijsgroep Oost-Brabant
Strabrecht College	01XL00	Grote Bos 2, 5666 AZ Geldrop	Stichting Internationaal en Funderend Onderwijs (SILFO)
Vakcollege Helmond	20JX00	Keizerin Marialaan 4, 5702 NR Helmond	Vereniging Ons Middelbaar Onderwijs (OMO)
Dr. Knippenbergcollege	20JX04	Rembrandtlaan 30, 5702 XZ Helmond	Vereniging Ons Middelbaar Onderwijs (OMO)
Praktijkcollege Helmond	20JX11	Rembrandtlaan 26, 5702 XZ Helmond	Vereniging Ons Middelbaar Onderwijs (OMO)
Carolus Borromeus College	20JX02	Markesingel 2, 5707 DJ Helmond	Vereniging Ons Middelbaar Onderwijs (OMO)
Varendonck College	13PE00	Beatrixlaan 25, 5721 LZ Asten	Vereniging Ons Middelbaar Onderwijs (OMO)
Varendonck College	13PE01	Kanaalstraat 12-14, 5711 EH Someren	Vereniging Ons Middelbaar Onderwijs (OMO)
Peellandcollege	17VP00	Vloeiendsedreef 5, 5753 SM Deurne	Vereniging Ons Middelbaar Onderwijs (OMO)

Naam school	Brin	Adres	Schoolbestuur
<u>Alfrinkcollege</u>	17VP01	Burg. Roefslaan 11, 5753 GX Deurne	Vereniging Ons Middelbaar Onderwijs (OMO)
<u>Hub van Doornecollege</u>	17VP02	Vloeieindsedreef 1, 5753 SM Deurne	Onderwijsgroep Oost-Brabant
<u>Sprongcollege</u>	17VP05	Burg. Roefslaan 13, 5753 GX Deurne	Onderwijsgroep Oost-Brabant
<u>De Korenaer</u>	03TV04	Meester de Jonghlaan 4A, 5753 RR Deurne	Onderwijsgroep Oost-Brabant
<u>De Korenaer</u>	03TV11	St. Willibrordstraat 10, 5701 TA Helmond	Onderwijsgroep Oost-Brabant
<u>De Hilt</u>	19ES00	Azalealaan 38, 5701 CM Helmond	Onderwijsgroep Oost-Brabant
<u>De Berkenschutse</u>	05HJ00	Sterkselseweg 65, 5591 VE Heeze	Onderwijsgroep Oost-Brabant
<u>Van Dijkcollege</u>	14VL00	Berkveld 19, 5709 AE Helmond	Stichting Internationaal en Funderend Onderwijs (SILFO)
<u>Zuiderbos</u>	23XK03	Betuwehof 10, 5709 KP Helmond	Vereniging Ons Middelbaar Onderwijs (OMO)
Bovengenoemde scholen zijn gehuisvest in SWV Helmond-Peelland VO. Onderstaande school is niet gehuisvest in de regio Helmond-Peelland. Omdat een deel van de leerlingen op deze school tot SWV Helmond-Peelland VO behoren, is de school statutair aangesloten bij het bestuur van SWV Helmond-Peelland VO.			
<u>Emiliusschool</u>	01PA	Nieuwstraat 72, 5691 AE Son	Stichting Emiliusschool

BIJLAGE 5: KADER VAN DE BASISONDERSTEUNING

De beschrijving van de basisondersteuning helpt ouders, onderwijspersoneel en partners om te weten wat ze kunnen verwachten van elke reguliere school in het samenwerkingsverband⁴⁷. Het kan worden begrepen als datgene wat ouders minimaal mogen verwachten aan onderwijs en ondersteuning van iedere reguliere school in SWV Helmond-Peelland VO. Hoe elke school de basisondersteuning inricht is aan de school en aan het schoolbestuur.

Daarnaast maakt een heldere afspraak over basisondersteuning direct duidelijk wat scholen 'meer' kunnen boven op die basisondersteuning. Dat noemen we extra ondersteuning. Ook moeten scholen voor leerlingen die extra ondersteuning krijgen verplicht een ontwikkelingsperspectief plan (OPP) opstellen. Bij het samenstellen daarvan worden ouders en leerlingen betrokken (hoorrecht – instemmingsrecht op het handelingsdeel van het OPP). Een helder onderscheid tussen de basis- en extra ondersteuning maakt voor scholen duidelijker wanneer zij een OPP moeten schrijven en voor ouders duidelijker wanneer zij instemmingsrecht hebben. Het maakt ook duidelijker wat school wel en niet kan bieden aan ondersteuning.

In 2025 is een werkgroep bij elkaar gekomen om de basisondersteuning te beschrijven. Er zijn thema's opgesteld die onder de basisondersteuning vallen, maar de concrete uitwerking hiervan vindt plaats in de planperiode 2026-2030 via jaarplannen. Het betreft de volgende thema's:

1. Lees- en spellingsproblemen en dyslexie (landelijke norm)

2. (Hoog)begaafdheid (landelijke norm)

3. Taak- en werkgedrag (landelijke norm)

4. Ondersteuning en begeleiding, hieronder vallen in ieder geval de volgende functionarissen:

- Decaan
- Vertrouwenspersoon
- Ondersteuningscoördinator
- Aandachtsfunctionaris
- Anti-pestcoördinator
- Sociale veiligheidscoördinator
- Overstapcoach vmbo-mbo

5. Didactische ondersteuning

- Ondersteuning bij lezen, rekenen en spelling
- Ondersteuning bij spreken, luisteren en schrijven
- Dyscalculie

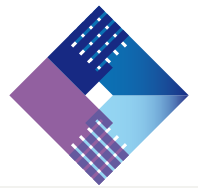
6. Ondersteuning bij studievoordigheden en executieve functies

Leerlingen die vanuit het primair onderwijs naar het voortgezet onderwijs gaan, hebben op het primair onderwijs al te maken gehad met studievoordigheden/schoolse competenties zoals huiswerk maken, agenda invullen etc. Binnen het voortgezet onderwijs willen we de studievoordigheden versterken. Hierbij speelt pedagogisch-didactisch klassenklimaat een belangrijke rol, waardoor de leerlingen die zoveel mogelijk aangeboden krijgen binnen de klas. Dit vraagt om een gestructureerde leerlijn van leerjaar 1 tot en met diploma.

7. Medische ondersteuning

- KlasseContact en Onderwijsondersteuning Zieke Leerlingen (OZL)
- GGD'

⁴⁷ WVO Artikel 2.47, lid 9a

8. Ondersteuning voor neurodivergente leerlingen

- Time-out momenten onder begeleiding
- Coaching voor neurodivergente leerlingen

9. Veerkracht en weerbaarheid

- STORM

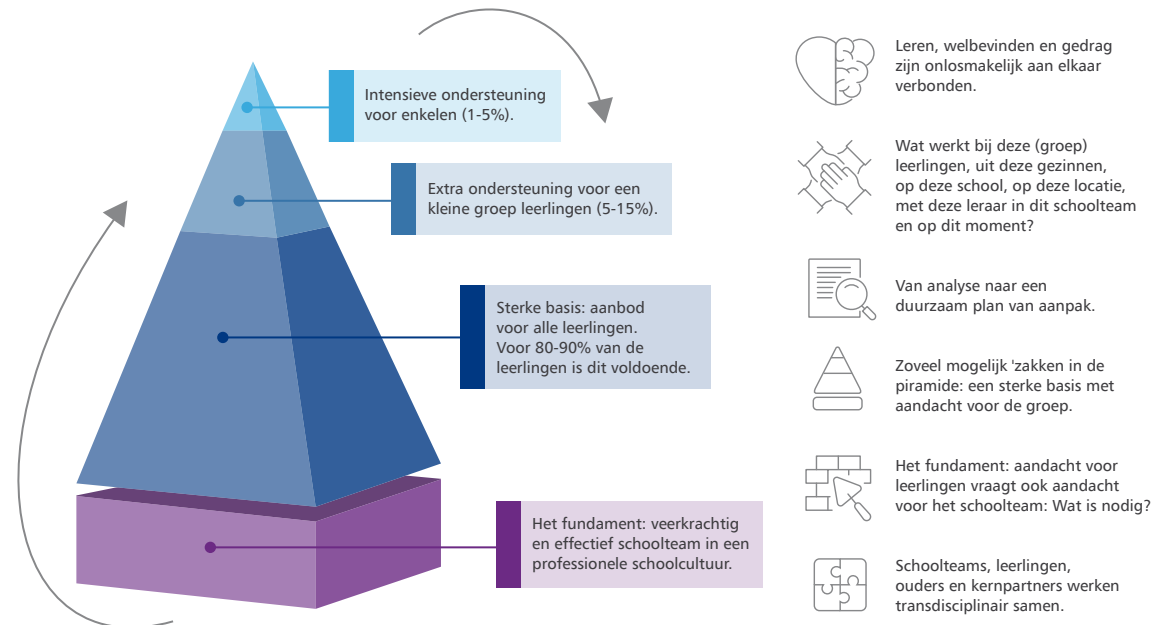
10. NT2 (Nederlands als Tweede Taal)

- Traumasensitief onderwijs
- Cultuursensitief onderwijs

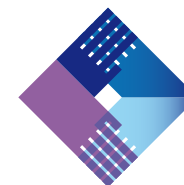
11. Intake en warme overdracht

In de planperiode 2026-2030 wordt er jaarlijks middels een jaarplan gewerkt aan de basisondersteuning: startend met een concrete en specifieke beschrijving van bovenstaande punten en vervolgens het toewerken aan een stevige basis op iedere school.

Ondersteuningspiramide: ontwikkeling in context

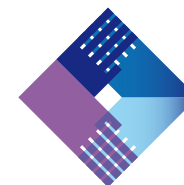

Expertgroep mentale gezondheid op school, NIP: Hanneke Visser, Laura Stroo, Helen Bakker. Versie 2024
Gebaseerd op het Three-Tier model, ook gebruikt bij PBS, HGM.

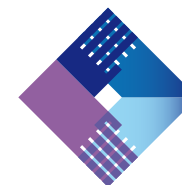

BIJLAGE 6: OVERLEGSTRUCTUREN

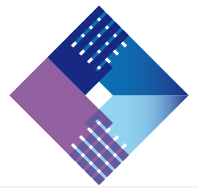
Operationeel - professionals			
Naam	Doel	Deelnemers	Aantal keer per schooljaar
Ondersteunings-coördinatoren-overleg	Bespreken ontwikkelingen passend onderwijs op de werkvloer.	Ondersteuningscoördinatoren (oco's) van alle aangesloten scholen uit SWV Helmond-Peelland VO, vertegenwoordiging bureauorganisatie.	6
Regioplatforms	Goede voorbeelden en werkwijzen met elkaar delen, experimenten rondom inclusie met elkaar starten. Kennis- en expertisedeling. Tevens platform om op regionaal niveau met gemeenten en primair onderwijs te spreken.	Regioplatforms zijn ingedeeld op basis van de regio. De scholen die gehuisvest zijn in de betreffende regio vormen het regioplatform (directeur en oco), contactpersoon vanuit de bureauorganisatie, vertegenwoordiging primair onderwijs en gemeenten.	4

Operationeel - professionals			
Naam	Doel	Deelnemers	Aantal keer per schooljaar
Scholenoverleg	Adviseert over beleid passend onderwijs aan het bestuur van het samenwerkingsverband. Deze voorstellen hebben de status van zwaarwegend advies.	Schoolleiders van de aangesloten scholen, vertegenwoordiging bureauorganisatie SWV Helmond-Peelland VO.	6
Commissie (cie) participatie kwetsbare jongeren	Het bundelen van kennis en expertise, ontwikkelingen en vraagstukken tijdig bespreken, goede voorbeelden en werkwijzen uitwisselen en gezamenlijk optrekken richting regionale partners.	Schoolleiders van de aangesloten pro, vso- en vmbo b/k-scholen, mbo, gemeente(n) en vertegenwoordiging bureauorganisatie SWV Helmond-Peelland VO.	4
Ondersteuningsplanraad (OPR)	Instemmingsrecht namens medezeggenschapsraden op aangesloten scholen op ondersteuningsplan.	Per aangesloten schoolbestuur een ouder of leerling en een personeelslid, afgevaardigd door medezeggenschapsraad.	4
Ambtelijk regionaal overleg (aro)	Uitwerking geven aan bestuurlijke opdracht van aangesloten gemeenten en samenwerkingsverbanden Helmond-Peelland PO en VO.	Ambtenaren onderwijs en/of jeugd van de aangesloten gemeenten, vertegenwoordigers bureauorganisaties SWV Helmond-Peelland PO en VO.	4

Strategisch - bestuurders			
Naam	Doel	Deelnemers	Aantal keer per schooljaar
Raad van Aangeslotenen (RvA)	Het betrokken zijn van strategische en beleidsbepalende beslissingen binnen het samenwerkingsverband. Ontmoetingsplaats voor wederzijdse informatie- en gedachten-uitwisseling.	Afgevaardigden van de acht aangesloten schoolbesturen (statutair bestuurder of gemandateerde bestuursfunctie).	5
Raad van Toezicht	Intern toezichthoudend orgaan: toezichthouden ten aanzien van de directeur-bestuurder en de verwezenlijking van de doelstelling, naleving van de wettelijke verplichtingen en naleving code goed bestuur.	Drie onafhankelijke leden.	5
Op overeenstemming gericht overleg (oogo)	Bestuurlijke afspraken maken over aansluiting jeugdhulp respectievelijk arbeid en onderwijs.	Wethouders jeugd/onderwijs namens de aangesloten gemeenten, bestuur SWV Helmond-Peelland PO, VO en mbo.	1

BIJLAGE 7: KLACHTEN, BEZWAAR EN BEROEP

Door transparant te werken en ouders te betrekken bij het zoeken naar een passende onderwijsplaats, weet SWV Helmond-Peelland VO geschillen veelal te voorkomen. Toch kan een geschil voorkomen en dan is het belangrijk een onafhankelijke uitspraak te verkrijgen over de kwestie. SWV Helmond-Peelland VO hecht waarde aan het gesprek tussen ouders en scholen en zal altijd proberen via een gesprek tot oplossingen te komen. Als dat niet mogelijk blijkt, zijn er diverse mogelijkheden om het geschil aan de kaak te stellen.

Onderwijs(zorg)consulenten

Ouders kunnen kosteloos een beroep doen op onderwijsconsulenten als zij advies wensen over begeleiding voor hun kind bij onderwijskwesties zoals plaatsing, schorsing, verwijdering of onenigheid over het handelingsdeel van het ontwikkelingsperspectief. Ook proberen onderwijsconsulenten oplossingen te vinden voor kinderen die langdurig thuiszitten zonder uitzicht op een onderwijsplaats. Onderwijsconsulenten werken in opdracht van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) en geven gratis advies. Meer informatie is te vinden op de [website](#).

Landelijke bezwaaradviescommissie toelaatbaarheidsverklaringen (LBT)

De beschikkingen over de toelaatbaarheid praktijk-

onderwijs (tlv-pro) of toelaatbaarheidsverklaring voortgezet speciaal onderwijs (tlv-vso) van SWV Helmond-Peelland VO zijn bindend. De besluiten over toelaatbaarheid tot praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs vallen onder de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Op elke toelaatbaarheidsverklaring (tlv) staat vermeld hoe belanghebbenden gebruik kunnen maken van de bezwaar- en beroepsprocedure.

Aanvragende scholen en andere belanghebbenden dan wel ouders die het niet eens zijn met een besluit van SWV Helmond-Peelland VO, kunnen in bezwaar gaan bij de onafhankelijke bezwaaradviescommissie toelaatbaarheidsverklaring (LBT).

Voordat de LBT tot een advies komt, stelt ze zowel bezwaarmakers als SWV Helmond-Peelland VO in de gelegenheid hun bezwaar respectievelijk verweer aan te vullen in een hoorzitting. Van de hoorzittingen worden verslagen gemaakt. Het verslag van de hoorzitting en het advies van de LBT worden beschikbaar gesteld aan bezwaarmakers en bestuur SWV Helmond-Peelland VO.

De LBT doet een uitspraak of het bezwaar gegrond is. Op basis van deze uitspraak neemt het bestuur van SWV Helmond-Peelland VO een besluit op bezwaar. Als SWV Helmond-Peelland VO het advies van de LBT niet opvolgt, staat voor bezwaarmaker de weg vrij naar de bestuursrechter. Mochten scholen en/of

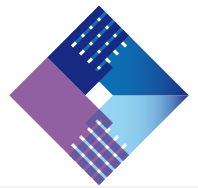
ouders het niet eens zijn met het besluit op het bezwaar staat voor hen de weg open een beroepsprocedure te starten bij de bestuursrechter.

Geschil met gemeente(n)

De Wet passend onderwijs verplicht dat gemeenten en SWV Helmond-Peelland VO op overeenstemming gericht overleg (oogo) te voeren over het ondersteuningsplan en om in dit kader een geschillencommissie in te richten. Deze Geschillencommissie oogo wordt ondergebracht bij de landelijke Stichting Onderwijsgeschillen.

Doorzettingsmacht en escalatieladder

In situaties waarin betrokken partijen (school, ouders/verzorgers, gemeente en/of zorgpartners) niet tot overeenstemming komen over een passende onderwijsplek of ondersteuning, kan doorzettingsmacht worden ingezet. De bureauorganisatie heeft de contacten met partners over leerlingen. Als een situatie vastloopt en zij er onderling niet uitkomen, kan de directeur-bestuurder contact opnemen met de betreffende schoolleider. Indien hier ook geen overeenstemming gevonden wordt, neemt de directeur-bestuurder contact op met de schoolbestuurder.

BIJLAGE 8: SAMENWERKEN AAN EEN STERKE DOORGAANDE LIJN PO-VO

1. VISIE EN UITGANGSPUNT

De overstap van primair onderwijs (po) naar voortgezet onderwijs (vo) is een belangrijk en vaak spannend moment in de schoolloopbaan van leerlingen. Scholen in de regio Helmond-Peelland hebben de afgelopen jaren laten zien dat de meeste leerlingen deze overstap soepel maken, mede dankzij de afspraken die wij samen hebben ontwikkeld. Tegelijkertijd vraagt de overgang voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften om een zorgvuldige, goed georganiseerde en samenhangende aanpak, waarin onderwijs, ouders en ketenpartners samenwerken als één netwerk.

In het po en vo zien we een duidelijke beweging richting thuisnabij, regulier en inclusief onderwijs. Steeds meer leerlingen krijgen de kans om binnen hun eigen omgeving tot leren en tot bloei te komen. De volgende stap is het duurzamer en structureler verankeren van een doorgaande lijn po–vo, zodat leerlingen met ondersteuningsvragen altijd kunnen rekenen op:

- een kansrijke en goed voorbereide overgang,
- continuïteit in ondersteuning,
- professionele samenwerking tussen alle partijen
- vertrouwen en betrokkenheid van ouders en leerlingen.

2. DOEL EN INDICATOR

Doel: Een soepele, kansrijke en goed ondersteunde overgang van po naar vo voor álle leerlingen, met speciale borging voor leerlingen met ondersteuningsbehoeften.

Indicator: Aantal leerlingen dat na uitstroom uit het po nog geen onderwijsplek heeft in het vo: 0.

3. GEZAMENLIJKE AMBITIE

De SWV's PO en VO spreken gezamenlijk af:

- Elke leerling krijgt een passende plek in het vo en een zachte landing.
- Leerlingen worden niet uitgesloten bij de poort: we zoeken altijd naar mogelijkheden.
- Ondersteuningsroutes van po en vo sluiten op elkaar aan, met één taal en één route.
- Vso is geen standaard vervolgroute vanuit primair onderwijs; keuzes worden zorgvuldig en passend gemaakt.
- De warme overdracht is structureel en kwalitatief sterk.
- Po, vo, gemeenten, jeugdhulp en ouders werken als één netwerk rondom het kind.
- De samenwerking wordt duurzaam geborgd door data, overlegstructuren en gezamenlijke projecten.

4. ACTIVITEITEN PER PARTIJ

4.1 Activiteiten voor scholen (po en vo)

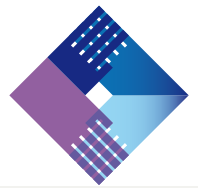
Scholen realiseren samen:

Tijdige signalering en voorbereiding

- Tijdig signaleren van ondersteuningsbehoeften vanaf groep 6, 7 en 8.
- Ouders worden vroeg betrokken en goed geïnformeerd over de overstap.
- Gebruik van een uniform po–vo overdrachtsformulier.

Warme overdracht

- Po- en vo-scholen organiseren warme overdrachtsgesprekken.
- De overdracht bevat een duidelijke beschrijving van onderwijsbehoeften, werkzame elementen en ondersteuningsgeschiedenis.

Onderwijs en ondersteuning

- Vo-scholen nemen aanmeldingen van alle leerlingen met een passend schooladvies in behandeling en handelen overeenkomstig hun zorgplicht, inclusief voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften en leerlingen die (gedeeltelijk) thuiszitten.
- Scholen zoeken actief naar mogelijkheden en benodigde expertise om ondersteuning te bieden.
- Deelname aan gezamenlijke themabijeenkomsten, professionalisering en po-vo uitwisselingen.
- Monitoring van inschrijving en start vo via school- en SWV-systemen.

4.2 Activiteiten voor de SWV-organisaties (PO en VO)

De SWV's investeren intensief in samenwerking, afstemming en versterking van de doorgaande lijn.

Onderwijsinhoudelijke samenwerking

- Periodieke po-vo overleggen over leerlingen met ondersteuningsvragen.
- Gezamenlijke casusbesprekingen bij risico op uitval of thuiszitten.
- Gezamenlijke trajecten voor leerlingen met specifieke ondersteuningsvragen (o.a. HB, ZMOLK, internaliserende problematiek, OZA, digitalisering, cultuursensitief).

- Afstemming en overdracht van OPP's van po naar vo.

Beleid, monitoring en kwaliteitscyclus

- Afstemming van ondersteuningsroutes po-vo: één lijn, één taal, één route.
- Afstemmen van thuiszittersbeleid en route thuiszitters po-vo.
- Gezamenlijke analyse van ondersteuningsdata en gemeentelijke data.
- Jaarlijkse evaluatie van de po-vo overstap en verbeteracties.
- Ontwikkeling van een gezamenlijk dashboard met kengetallen.

Samenwerking en professionalisering

- Themabijeenkomsten, studiedagen en po-vo professionalisering organiseren.
- Versterken van de positie en inzet van het Ouder- en jeugdsteunpunt.
- Onderzoeken hoe vo-scholen structureel kunnen aansluiten bij po-scholenkringen.
- Samenwerking in Brainportprojecten en gezamenlijke subsidies.
- Gezamenlijk optrekken in informatiebeveiliging en privacy (IBP).
- Implementatie en borging van het convenant gegevensdeling.

4.3 Activiteiten voor ketenpartners

Gemeenten

- Actieve deelname aan casuïstiek en ondersteuning bij complexe overstappen.
- Zorgen voor tijdige beschikbaarheid van jeugdhulp vóór de overstap.
- Afstemming leerplicht-SWV bij niet-ingeschreven leerlingen.
- Ondersteuning bij vervoer, dagbesteding en tijdelijke arrangementen.

Jeugdhulpaanbieders

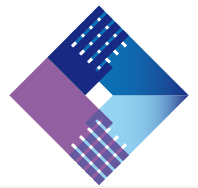
- Tijdige betrokkenheid bij kwetsbare leerlingen.
- Deelname aan casusoverleggen.

Onderwijsopleidingen

- Integreren van modules over passend onderwijs en po-vo samenwerking.
- Deelname aan po-vo bijeenkomsten.

Ouders en OuderKindSteunPunt

- Ouders tijdig en helder informeren over overstap-proces en ondersteuning.
- OKSP als vaste plek voor vragen, zorgen, begeleiding en ondersteuning.

5. BORGING VAN DE DOORGAANDE LIJN

De SWV-organisatie en scholen borgen samen dat:

- Ondersteuning in po en vo op elkaar aansluit.
- Overdrachtsinformatie volledig, actueel en betekenisvol is.
- De po–vo samenwerking structureel wordt vastgelegd in overlegstructuren, data-analyse en gezamenlijke evaluaties.
- Arrangementen en ondersteuning zoveel mogelijk worden voortgezet in het vo.
- Vo-scholen tijdig de expertise ontvangen die nodig is om leerlingen een kansrijke start te geven.

6. SLOT

Deze bijlage bevestigt de gezamenlijke opdracht en ambitie van SWV PO en SWV VO:

een veilig, kansrijk en goed ondersteund onderwijscontinuüm waarin álle leerlingen, ongeacht hun ondersteuningsvraag, soepel en met vertrouwen de overstap maken van po naar vo.

Door intensieve samenwerking, gezamenlijke verantwoordelijkheid en een sterke doorgaande lijn bouwen wij aan duurzaam, inclusief en thuisnabij onderwijs voor elke leerling in Helmond-Peelland.